

नेपालको
शैक्षिक तथ्याङ्क प्रतिवेदन
२०३६ (१९७९)

श्री ५ को सरकार, शिक्षा मन्त्रालय, योजना महाशाखा, जनशक्ति तथा तथ्याङ्क शाखा

शैक्षिक तथ्याङ्क प्रतिवेदन

२०३६

श्री ५ की सरकार
शिक्षा मन्त्रालय
योजना मन्त्रालय
जनशक्ति तथा तथ्याङ्क शाखा

सौजन्य: सुचना विभाग

“जसरो खेर गई बगेको नदीमा बाँध बाँधी
बिजुली निकालिन्छ उसै गरी समाजको खेर
गइरहेको जनशक्तिलाई शिक्षाको माध्यमद्वारा
व्यक्ति र समाजलाई समृद्धशाली बनाउन
सकिन्छ ।”

श्री ५ वीरेन्द्र

सौजन्य: तुलना विभाग

“नेपाली जनजीवनमा रहेको अशिक्षालाई चाँडो उन्मूलन गरी देशभर युग सुहाउँदो कुशल एवं वैज्ञानिक शिक्षालाई वडावाटिँदै जान सकेमा निकट भविष्यमै हाम्रो देश अन्य विकासशील राष्ट्रहरूसँग दाँजिन योग्य हुनेछ भन्ने कुरा निविवाद छ ।”

स्वर्गीय श्री ५ महेन्द्र

दुई शब्द

श्री ५ को सरकार, शिक्षा मन्त्रालय, योजना महासभा, जनशक्ति तथा तथ्याङ्क शाखाले प्रत्येक वर्ष प्रकाशित गर्ने जाएको शैक्षिक तथ्याङ्क प्रतिवेदनको अन्तमा यो शैक्षिक तथ्याङ्क प्रतिवेदन २०३६ प्रकाशित गरेको छ ।

यस प्रतिवेदनमा जिल्ला कार्यालय शिक्षा शाखा तथा अन्य शिक्षा सम्बन्धी निकायहरू मार्फत नेपाल अधिराज्यको आधारभूत शैक्षिक तथ्याङ्क संकलन पारी २०३६ सालको शैक्षिक स्थितिको गतिविधि बारे जानकारी पुराइएको छ । यस प्रतिवेदनमा २०३६ सालमा नेपाल अधिराज्यको सम्पूर्ण जिल्लाहरूका विद्यालय शिक्षा तर्फको विद्यालय, विद्यार्थी तथा शिक्षक संख्यामा भएको प्रगति तथा उच्च शिक्षा तर्फको प्रगति सम्बन्धमा संक्षेपमा विवेचना एवं बिबेचना गरिएको छ । यसको साथै यस प्रतिवेदनमा व्यावसायिक शिक्षा सम्बन्धी विवरणहरू प्रस्तुत गरी व्यावसायिक शिक्षामा बढिरहेको प्रगतिको जानकारी दिने चेष्टा गरिएको छ । यतः प्रस्तुत प्रतिवेदनमा शिक्षा क्षेत्रमा काम गर्ने शिक्षक, प्रशासक, अनुसन्धान कर्ता तथा अन्य शिक्षा प्रेमी महानुभावहरूको लागि उपयोगी सिद्ध हुनेछ भन्ने विश्वास राखिएको छ ।

अन्तमा यस तथ्याङ्क प्रतिवेदन प्रकाशमा ल्याउन कार्यरत रहनु भएका जनशक्ति तथा तथा तथ्याङ्क शाखाका कर्मचारीहरू, तथ्याङ्क कार्यालयहरू पठाउनु भई सहयोग गर्ने त्रिभुवन विश्वविद्यालय तथा सम्बन्धित अन्य सबैलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दै यस शैक्षिक तथ्याङ्क प्रतिवेदनलाई अझ बढी उपयोगी बनाउन शिक्षा प्रेमी महानुभावहरूको सुझावहरूको हार्दिक स्वागत गरिन्छ ।

(डा० ईश्वर प्रसाद उपाध्याय)

सह सचिव

योजना महासभा

शिक्षा मन्त्रालय

परिचय

श्री ५ को सरकार, शिक्षा मन्त्रालय, योजना मन्त्रालय, जनशक्ति तथा तथ्याङ्क शाखाले शैक्षिक तथ्याङ्क प्रतिवेदनको रूपमा नियमित रूपले वर्षेनी पुस्तक प्रकाशित गर्दै आएको कुरा विदित छ । यसको अलावा यस शाखाले समय समयमा प्राथमिक विद्यालय उमेर जनसंख्या तथा शैक्षिक तथ्याङ्क विवरण, Educational Statistics at a glance शैक्षिक डाइरेक्टरी जस्ता विधाको विभिन्न पक्षको विश्लेषणात्मक, विवेचनात्मक तथा विवरणात्मक पुस्तक, पुस्तिकाहरू प्रकाशित गर्नुका साथै शिक्षाको विभिन्न पक्ष अध्ययनार्थ समय समयमा विभिन्न शैक्षिक सम्मेलनको आयोजना गरी अध्ययन तथा अन्वेषण कार्य गर्दै आएको छ ।

प्रस्तुत प्रतिवेदनमा २०३६ सालको शैक्षिक विवरण-विद्यालय, विद्यार्थी तथा शिक्षक संख्याको अतिरिक्त विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत, ज्ञाना प्रतिशत, शिक्षक तालीम, व्यावसायिक विषय आदि विभिन्न पक्षमा विश्लेषण तथा विवेचना गरिनुका साथै विगत केही वर्षहरूको तुलनात्मक अध्ययन सहित वर्तमान शिक्षा विकासको चर्चा प्रस्तुत गरिएको छ । यस प्रतिवेदनमा जिल्लाबाट प्राप्त विवरणहरूको अलावा त्रिभुवन विश्व विद्यालय, उच्च शिक्षा तथा छात्रवृत्ति शाखा र परीक्षा शाखाबाट प्राप्त विवरणहरू पनि समावेश गरिएका छन् ।

यस प्रतिवेदनले राष्ट्रिय शिक्षा पद्धतिको योजना अधिराज्यका संपूर्ण जिल्लाहरूमा लागू भएपछि प्राथमिक विद्यार्थी भर्नामा देखिएको सन्तोषजनक प्रगतिको फलस्वरूप प्राथमिक उमेर जनसंख्याको अनुपातमा प्राथमिक विद्यार्थी संख्या ६४ प्रतिशत पुऱ्याउने पाँचौ पञ्च वर्षीय योजनाको लक्षित लक्ष अगावै प्राप्त गर्न सफल भएको कुरा स्पष्ट छल्काउँछ । तर विभिन्न कतिपय कारणहरूले गर्दा खास प्राथमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत निम्नलिखित रूपले किटान गर्ने असमर्थ भएता पनि यस शाखाबाट कतिपय जिल्लाहरूमा गरिएको समीक्षणहरूको आधारमा ठोसो मात्र विद्यालय प्रवेश गर्ने प्रवृत्ति बढी मात्रामा देखिएबाट प्राथमिक उमेरका बालबालिकाहरू अझै पनि बढी मात्रामा विद्यालय बाहिर रहेको कुरा अवगत हुन आउँदछ । अतः यी बालबालिकाहरूलाई बढी ते बढी मात्रामा विद्यालयमा प्रवेश गराउन विभिन्न उपायहरू अपनाई सक्रिय काम चाल्नु परेको छ । यस क्रममा हाल श्री ५ को सरकारले प्राथमिक तहमा गरिएको निःशुल्क पाठ्यपुस्तक विवरणले पनि निकै सहूल पुर्याउने छ भन्ने आशा गर्ने सकिन्छ ।

बेशको आवश्यकता अनुरूप शिक्षाको संस्कारत्मक र गुणात्मक विकास गरी देशको सर्वोपरी विकासलाई देवा दिने लक्ष्य राखी लागू गरिएको राष्ट्रिय शिक्षा पद्धतिको योजना अधिराज्यको सर्वे जिल्लाहरूमा लागू भई सकेपछिको यो चौथो प्रतिवेदन हो । यस प्रतिवेदनमा शिक्षा क्षेत्रमा भएको प्रगति तथा उपलब्धि, विभिन्न जिल्ला तथा संस्थानहरूबाट प्राप्त विवरणहरूको माध्यमद्वारा वर्गीयएको छ । व्यावसायिक शिक्षामा जोड दिई उत्पादनशील

नागरिक तयार गर्ने उद्देश्य अनुरूप अनिवार्य रूपमा संपूर्ण माध्यमिक विद्यालयहरूमा लागू गरिएको व्यावसायिक शिक्षाको अभिक विकासलाई विषयगत व्यावसायिक विद्यार्थी विवरण प्रस्तुत गरी छलनीद्वारा देखाइएको छ ।

जनशक्ति तथा तथ्याङ्क शाखा

योजना महाशाखा

शिक्षा मन्त्रालय

विषय सूची

क्रम संख्या र विषय	पृष्ठ संख्या
१. उपयोगी शैक्षिक तथ्याङ्क	१
२. वर्तमान शिक्षा विकास	६
३. प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक विद्यालय स्थिति	१
४. प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक विद्यालय विवरण	११
५. प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक विद्यार्थी स्थिति	१५
६. प्राथमिक विद्यार्थी विवरण	१७
७. नेपाल अधिराज्यको निम्न माध्यमिक विद्यार्थी विवरण	२२
८. नेपाल अधिराज्यको माध्यमिक विद्यार्थी विवरण	२७
९. नेपाल अधिराज्यको कक्षागत छात्रा प्रतिशत विवरण	३२
१०. प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहमा विद्यार्थी प्रति विद्यालय स्थिति	३८
११. प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहमा विद्यार्थी प्रति विद्यालय विवरण	३९
१२. प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक शिक्षक स्थिति	४३
१३. नेपाल अधिराज्यको योग्यता अनुसार प्राथमिक शिक्षक विवरण	४६
१४. नेपाल अधिराज्यको योग्यता अनुसार निम्न माध्यमिक शिक्षक विवरण	५२
१५. नेपाल अधिराज्यको योग्यता अनुसार माध्यमिक शिक्षक विवरण	५८
१६. नेपाल अधिराज्यको योग्यता अनुसार प्राथमिक महिला शिक्षक विवरण	६४
१७. नेपाल अधिराज्यको योग्यता अनुसार निम्न माध्यमिक महिला शिक्षक विवरण	७०
१८. नेपाल अधिराज्यको योग्यता अनुसार माध्यमिक महिला शिक्षक विवरण	७६
१९. तालीम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत विवरण	८३
२०. प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक विद्यालयमा विद्यार्थी भर्ना स्थिति	८६
२१. प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत विवरण	८८
२२. विषय अनुसार व्यावसायिक विद्यार्थी स्थिति	९४
२३. व्यावसायिक विद्यार्थी विवरण (४०० अङ्कको)	९५
२४. व्यावसायिक विद्यार्थी विवरण (२०० अङ्कको)	११९
२५. व्यावसायिक विषय विवरण	१४६
२६. व्यावसायिक शिक्षक विवरण (४०० अङ्कको)	१४९
२७. व्यावसायिक शिक्षक विवरण (२०० अङ्कको)	१५५

२८. उच्च शिक्षा तर्फको क्याम्पस तथा विद्यार्थी स्थिति	१६१
२९. त्रिभुवन विश्व विद्यालयको क्याम्पस, विस्तार क्याम्पस र तालीम केन्द्रहरू	१६३
३०. उच्च शिक्षा तर्फको क्याम्पस अनुसार विद्यार्थी विवरण	१६७
३१. छात्रवृत्ति विवरण	१७६
३२. एस० एल० सी० परीक्षा विवरण	१७९

उपयोगी शैक्षिक तथ्यांक २०३६

प्राथमिक

विद्यालय संख्या	९,८८६
जम्मा विद्यार्थी संख्या	१०,१२,५३०
छात्राको संख्या	२,७०,७४०
जम्मा विद्यार्थीमा छात्राको प्रतिशत	२६.७%
प्राथमिक उमेर (६-८) वर्षको अनुमानित बालबालिका	११,२६,२३९
प्राथमिक विद्यार्थी सर्वा प्रतिशत (GER)	८७.६%
प्राथमिक शिक्षक संख्या	२६,३८४
सालीम प्राप्त शिक्षक संख्या	९,०३१
सालीम प्राप्त शिक्षकको प्रतिशत	३६.९%

निम्न माध्यमिक

विद्यालय संख्या	३,०६१
जम्मा विद्यार्थी संख्या	३,४२,९२९
छात्राको संख्या	६८,१३३
जम्मा विद्यार्थीमा छात्राको प्रतिशत	१९.९%
प्राथमिकको अनुपातमा निम्न माध्यमिक विद्यार्थी प्रतिशत	३३.९%
निम्न माध्यमिक शिक्षक संख्या	१०,४३६
सालीम प्राप्त शिक्षक संख्या	४,१५१
सालीम प्राप्त शिक्षकको प्रतिशत	३९.४%

माध्यमिक

विद्यालय संख्या	६४४
जम्मा विद्यार्थी संख्या	१,०६,१०९
छात्राको संख्या	१८,२४३

जम्मा विद्यार्थीमा छात्राको प्रतिशत	१७.२%
निम्न माध्यमिकको अनुपातमा माध्यमिक विद्यार्थी प्रतिशत	३०.९%
माध्यमिक शिक्षक संख्या	४,२६५
तालीम प्राप्त शिक्षक संख्या	२,६२७
तालीम प्राप्त शिक्षकको प्रतिशत	६३.०%

उच्च शिक्षा

अध्ययन संस्थान	१०
क्याम्पस संख्या	६६
विभिन्न क्याम्पस अन्तर्गतका विद्यार्थी संख्या	३९,८६३
जम्मा विद्यार्थीमा प्राविधिक विद्यार्थी प्रतिशत	२०.५%
जम्मा विद्यार्थीमा व्यावसायिक विद्यार्थी प्रतिशत	४०.२%
जम्मा विद्यार्थीमा साधारण विद्यार्थी प्रतिशत	३९.३%
माध्यमिकको अनुपातमा उच्च शिक्षा तर्फको विद्यार्थी प्रतिशत	३७.६%

वर्तमान शिक्षा विकास

शिक्षाको संख्यात्मक विकास

वित्तिको २५ वर्षमा नेपालमा शिक्षा विकास लोभ गतिमा भएको छ। विद्यालयहरूको संख्या र विद्यार्थी संख्यामा वृद्धि भएको छ। २०२८ मा राष्ट्रिय शिक्षा पद्धतिको योजना लागू भएपछि शिक्षा विकासको नयाँ क्रम शुरू भएको छ। यस योजनाको अरु उद्देश्यहरूको साथै शिक्षाको अवसर बढी जनतालाई उपलब्ध गराउनु, प्रादेशिक समुत्थानको दृष्टिकोणबाट शिक्षा सुविधाहरू सुलभ र सुगम बनाउनु र विकास कार्यहरूको निम्ति आवश्यक जनशक्ति तयार गर्नु रहेको छ।

निम्न तालिका नं. १ बाट २०३२ देखि २०३६ सम्ममा भएको विद्यालय शिक्षाको प्रगतिको परिचय प्राप्त गर्न सकिने छ। यस तालिकाको अवलोकनबाट विद्यालय संख्या २०३२ मा १०,६८६ बाट २०३६ मा १३,५९१ पुगेको, जसमा विद्यार्थी संख्या २०३२ मा ६,९९,८७३ बाट २०३६ मा १४,६९,५६८ पुगेको र जसमा शिक्षक संख्या २०३२ मा २०,८२१ बाट २०३६ मा ४१,९८२ पुगेको थाहा हुन्छ। यसरी २०३२ देखि २०३६ सम्ममा थप २,९०५ विद्यालय स्थापना भएको, थप ७,६९,६९५ विद्यार्थीहरू भर्ना भएको र थप १०,३६४ शिक्षकहरू शिक्षण कार्यमा संलग्न भएका देखिन्छन्।

तालिका नं. १

विद्यालय, विद्यार्थी र शिक्षक संख्या

(क) विद्यालय संख्या

	२०३२	२०३३	२०३४	२०३५	२०३६
प्राथमिक	८,३९४	८,७६८	९,०६७	९,४०४	९,८८६
निम्न माध्यमिक	९,८९३	९,३८९	९,४००	९,६३९	९,०९९
माध्यमिक	८७९	४२०	४५२	४९३	६४४
	१०,६८६	१९,५७७	१९,०९९	१९,६३६	१९,५९९

(ख) विद्यार्थी संख्या

	२०३२	२०३३	२०३४	२०३५	२०३६
प्राथमिक	४,५८,५१६	४,४३,८३५	७,६९,०४९	८,७५,४९४	१०,१२,५३०
निम्न माध्यमिक	१,७४,१४३	१,८०,६८८	२,२६,६३९	२,७६,४८०	३,४२,९२९
माध्यमिक	६७,२१४	७४,०६०	८२,१५८	९३,६५१	१,०६,१०९
	६,९९,८७३	६,०८,५८३	१०,७७,८४६	१२,४५,७२५	१४,६१,५६८

(ग) शिक्षक संख्या

	२०३२	२०३३	२०३४	२०३५	२०३६
प्राथमिक	१८,८७४	२०,७७५	२३,९९५	२४,६४२	२६,३८४
निम्न माध्यमिक	६,४९६	७,८३६	८,७७४	९,४१६	१०,५३६
माध्यमिक	३,४५१	३,४३६	३,९६५	३,९४७	४,२६५
	२८,८२१	३२,०४७	३६,७३४	३८,००५	४१,१८५

हालको शिक्षा विकासको स्वरूप ६-१५ वर्ष उमेरको अनुमानित जनसंख्या र १ देखि १० कक्षाको विद्यार्थी संख्या तुलना गरेर पनि हेर्न सकिन्छ । तालिका नं. २ मा यो तुलना प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २
कुल विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत

साल	अनुमानित ६-१५ वर्ष उमेरको जनसंख्या	१ देखि १० कक्षाको विद्यार्थी संख्या	कुल विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत
२०३२	६०,७१,०००	६,९९,८७३	२२.८
२०३३	६१,९७,०००	६,०८,५८३	२८.९
२०३४	६२,०४,०००	१०,७७,८४६	३३.६
२०३५	६२,७४,०००	१२,४५,७२५	३८.०
२०३६	६३,४६,०००	१४,६१,५६८	४३.७

तालिका नं. २ बाट १ देखि १० कक्षाको कुल विद्यार्थी संख्या र कुल विद्यार्थी भर्ना प्रतिशतमा क्रमशः बृद्धि भइरहेको पाइन्छ । २०३६ मा १ देखि १५ वर्ष उमेरको कुल अनुमानित जनसंख्या मध्ये ४३.७% स्कूलमा भर्ना भई पढिरहेको पाइन्छ । यसबाट विद्यालय शिक्षाको प्रचारमा बृद्धि भइरहेको कुरा बोध हुन्छ । तापनि यस क्षेत्रमा अरु सक्रियताका साथ प्रचार गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

प्राथमिक शिक्षा

नेपालमा प्राथमिक शिक्षाको अवधि तीन वर्षको गरिएको छ र यसको उद्देश्य विद्यार्थीहरूलाई लेखन, पढ्न र गणितको आधारभूत ज्ञान दिनु रहेको छ । सबैसाधारण जनतालाई न्यूनतम शिक्षाको अवसर दिन र साक्षरता प्रतिशत बृद्धि गर्नको निम्ति प्राथमिक शिक्षाको प्रचार आवश्यक छ । २०३२ मा प्राथमिक शिक्षा निःशुल्क घोषणा गरिएपछि प्राथमिक विद्यार्थी संख्यामा उल्लेखनीय वृद्धि भएको देखिन्छ । हाल विद्यार्थीहरूको उमेरबाट निश्चित तथ्याङ्क उपलब्ध नभएको हुँदा प्राथमिक भर्ना प्रतिशत सहजै देखिने रूपमा (Apparent) मात्र छ ।

तालिका नं. ३
प्राथमिक विद्यार्थी संख्या वृद्धि

वर्ष	प्राथमिक विद्यार्थी जम्मा	छात्रा	छात्राको प्रतिशत	प्राथमिक भर्ना प्रतिशत
२०३२	४,५८,५१६	८४,००८	१८.३	४१.२
२०३३	६,४३,८३५	१,२९,०७६	२०.०	५९.४
२०३४	७,६९,०४९	१,९६,६४०	२२.१	६९.४
२०३५	८,७५,४९४	२,०८,११७	२३.८	७७.४
२०३६	१०,१२,५३०	२,७०,७४०	२६.७	८७.६

तालिका नं. ३ मा प्रस्तुत तथ्याङ्क अनुसार पाँचौ योजना अवधिको अन्त (२०३६।३७) मा लक्ष्य गरिएको ६४% प्राथमिक भर्ना प्रतिशत २०३४ मा नै प्राप्त भै सकेको देखिन्छ । प्राथमिक शिक्षा निःशुल्क घोषणा गरिएबाट लक्ष्य गरिएको मितिवृद्धा पहिने नै प्राथमिक भर्ना प्रतिशत लक्ष्य प्राप्त गर्नमा ठूलो सघाउ पुगेको छ । जुन कुरा माथिको तालिकामा उल्लेख भए समोजिम २०३६ मा ८७.६% पुगेको नै स्पष्ट भएको छ ।

तालिका नं. ३ बाट प्राथमिक कक्षामा छात्राहरूको संख्या २०३२ को तुलनामा २०३६ मा तीन दोब्बर भन्दा बढी भएको देखिन्छ । र जम्मा प्राथमिक विद्यार्थी संख्यामा छात्राहरूको प्रतिशत कमिक रूपले वृद्धि भइरहेको देखिन्छ । तापनि अहिलेसम्म जम्मा प्राथमिक विद्यार्थी संख्यामा छात्राहरूको संख्या २६.७ प्रतिशत मात्र छ ।

छात्राहरूको विद्यालय प्रवेश संख्या कम हुनुमा अनेकौँ सामाजिक र आर्थिक कारणहरू छन् । घरायसी काममा छोरीहरूलाई बढी संलग्न गराउने, छोरीहरूको पढाइ अनुत्पादन ठान्ने प्रवृत्ति र अभिभावकहरूको कमजोर आर्थिक स्थिति यसका मुख्य कारणहरूमध्ये हुन् । प्राथमिक शिक्षा निःशुल्क गरिएको र प्राथमिक पाठ्य-पुस्तकहरू निःशुल्क वितरण गरिएबाट स्कूलमा पढ्ने छात्राहरूको संख्या बढ्दै गएको कुरा माथिको तालिका नं. ३ बाट स्पष्ट देखिएको छ ।

निम्न माध्यमिक शिक्षा

वैश्वमिति र राजमिति सिकाई चरित्र निर्माण गर्ने र पूर्व व्यावसायिक शिक्षा प्रारम्भ गर्ने उद्देश्य राखी ४ देखि ७ कक्षासम्म ४ वर्षको निम्न माध्यमिक शिक्षाको व्यवस्था गरिएको छ । जसमा प्राथमिक विद्यार्थी संख्याको ५०% विद्यार्थीहरूलाई निम्न माध्यमिक शिक्षा सुविधा विलाउने उद्देश्य पाँचौ योजनामा राखिएको छ ।

प्राथमिक विद्यार्थी संख्यामा वृद्धि भएको हुनाले निम्न माध्यमिक विद्यार्थी संख्यामा वृद्धि हुनु स्वाभाविक नै छ । तर प्राथमिक विद्यार्थी संख्या वृद्धिदरभन्दा कम दरमा मात्र निम्न माध्यमिक विद्यार्थी संख्या वृद्धि भएको छ । यसका कारणहरू हुन्, प्राथमिक तहमा नै प्रशस्त रूप आउट हुनु र प्राथमिक संख्या वृद्धिको प्रभाव केही समय पछि मात्र निम्न माध्यमिक विद्यार्थी संख्यामा देखिनु । प्राथमिक तहमा कक्षा १ बाट कक्षा २ मा छाल गरी ठूलो संख्यामा विद्यार्थी रूप आउट हुने स्थिति धेरै वर्षदेखि कायम नै रहेको छ । यो रूप आउट स्थितिमा सुधार आएपछि निम्न माध्यमिक विद्यार्थी संख्यामा वृद्धि खास रूपले देखा पर्नेछ । २०१२ देखि २०३६ सम्मको निम्न माध्यमिक तहमा विद्यार्थी संख्या सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ४ मा दिइएको छ ।

तालिका नं. ४
निम्न माध्यमिक विद्यार्थी संख्या

साल	निम्न माध्यमिक जम्मा	विद्यार्थी संख्या छात्रा	छात्राको प्रतिशत	प्राथमिक विद्यार्थीको अनुपातमा निम्न माध्यमिक विद्यार्थी प्रतिशत
२०३२	१,७४,१४३	२९,०७१	१६.७	३७.२
२०३३	१,८८,६८८	३३,३९६	१७.६	२६.३
२०३४	२,२६,६३९	४१,७८८	१८.४	२९.३
२०३५	२,७६,५८०	५०,७६३	१८.४	३१.६
२०३६	३,४२,९२९	६८,१३३	१९.९	३३.९

तालिका नं. ४ बाट थाहा हुन्छ कि २०३५ को तुलनामा २०३६ मा निम्न माध्यमिक विद्यार्थी संख्यामा ६६,१४९ ले वृद्धि भएको छ । यो वृद्धि गत वर्षहरूभन्दा धेरै छ । यो एक वर्षको वृद्धि २४.० प्रतिशत छ । अघिल्लो वर्ष २०३४।०३५ मा यो वृद्धि २२.० प्रतिशत मात्र थियो । यस अनुसार छात्राहरूको संख्यामा पनि पहिलेभन्दा वृद्धि अधिक मात्रामा भएको छ ।

तालिका नं. ४ बाट २०३२ देखि निम्न माध्यमिक शिक्षा तहका छात्राहरूको संख्या र छात्राहरूको प्रतिशत क्रमशः बढ्दै गएको देखिन्छ । तापनि प्राथमिक तहमा २६.७ प्रतिशत छात्रा भएकोमा निम्न माध्यमिक तहमा १९.६ प्रतिशत मात्र छ । यसरी तुलनात्मक दृष्टिकोणबाट निम्न माध्यमिक तहमा कम प्रतिशत छात्रा भएको देखिन्छ ।

माध्यमिक शिक्षा

माध्यमिक शिक्षाको उद्देश्य व्यावसायिक शिक्षामा जोड दिई उत्पादनशील र उद्योगी नागरिक तयार गर्नु रहेको छ । साधारण माध्यमिक विद्यालयहरूमा २० प्रतिशत विद्यालय घण्टा व्यावसायिक शिक्षाको लागि र व्यावसायिक विद्यालयहरूमा ४० प्रतिशत विद्यालय घण्टा व्यावसायिक शिक्षाको लागि प्रयोग गरिएका छन् । व्यावसायिक विद्यालयमा पढ्ने विद्यार्थीहरूमा व्यावसायिक प्रवृत्ति र सीप पूर्णतया विकास हुने आशा गरिएको छ । सर्व माध्यमिक विद्यार्थीहरूमा अझपनि आबःको भावना लागू होस् भन्नाको निम्ति सबै माध्यमिक विद्यालयहरूमा व्यावसायिक शिक्षा अनिवार्य गरिएको छ । २०३२ देखि २०३६ सम्म माध्यमिक तहमा विद्यार्थी संख्या वृद्धिको विवरण तालिका नं. ५ मा दिइएको छ ।

तालिका नं० ५ माध्यमिक विद्यार्थी संख्या

साल	माध्यमिक विद्यार्थी संख्या		छात्राको प्रतिशत	निम्न माध्यमिक विद्यार्थीको अनुपातका माध्यमिक विद्यार्थी प्रतिशत
	जम्मा	छात्रा		
२०३२	६७,२१४	१९,३८८	१६.९	३८.६
२०३३	७४,०६०	१२,४२६	१६.९	३९.२
२०३४	८२,१५८	१३,५९८	१६.६	३६.३
२०३५	९३,६५१	१४,४११	१६.५	३३.९
२०३६	१,०९,१०९	१८,२५३	१७.२	३०.९

तालिका नं. ५ बाट माध्यमिक विद्यार्थी संख्या र माध्यमिक विद्यार्थीमध्ये छात्राको संख्यामा क्रमशः वृद्धि भइरहेको देखिन्छ । प्राथमिक तहमा हाल भइरहेको ठूलो संख्या वृद्धिको प्रभाव माध्यमिक तहमा पार्छ, छ वर्षपछि पर्ने कुरा सिद्ध छ । साथै प्राथमिक र निम्न माध्यमिक तहमा भइरहेको रूप आउट घट्ने गर्दा माध्यमिक तहको शिक्षाको जरूर बढी माग हुनेछ ।

हालका वर्षहरूमा माध्यमिक तहमा छात्राहरूको संख्यामा वृद्धि भइरहेको छ तापनि जम्मा माध्यमिक विद्यार्थी संख्यामा छात्राको प्रतिशतमा खास वृद्धि भइरहेको देखिदैन । यसरी नै निम्न माध्यमिक विद्यार्थी संख्याको अनुपातमा माध्यमिक विद्यार्थी प्रतिशत पनि २०३३ सम्म करीव यथावत रहेर २०३५ को तुलनामा २०३६ मा केही घट्ने गएको देखिन्छ । माध्यमिक तहमा छात्राहरूको संख्या वृद्धि गर्ने तथा माध्यमिक शिक्षाको स्तर माथि उठाई विद्यार्थी संख्या बढाउने उपायहरू लिइनु आवश्यक देखिन्छ ।

उच्च शिक्षा

राष्ट्रिय शिक्षा पद्धतिको योजना। लागू भएपछि उच्च शिक्षाको सर्वे पक्षहरू-संगठन, उद्देश्य, पाठ्यक्रम, प्रशासन, वनीआ आदिमा व्यापक परिवर्तन ल्याइएको छ । विकास आयोजनाहरू कार्यान्वयन गर्न प्राविधिक जनशक्ति तैयार गर्ने, उच्च शिक्षाका दुई भविष्यमा उपलब्ध हुन सक्ने कार्य अवसरसंग सम्बन्धित गर्न योजनाको उद्देश्य रहेको छ । विश्वका विश्व विद्यालय अन्तर्गत प्राविधिक अध्ययन संस्थानहरू (विज्ञान तथा प्रविधि, इन्जि-नियरिङ्ग, कृषि, धन विज्ञान र विकास शास्त्र) । व्यावसायिक अध्ययन संस्थानहरू, (शिक्षा शास्त्र, व्यवस्थापन र कानून) र साधारण अध्ययन संस्थानहरू (मानविकी र समाज शास्त्र र संस्कृत) स्थापना गरिएका छन् । प्राथमिक विकास तथा प्रशासन केन्द्र र सेवाय प्रविद्यालयी अध्ययन केन्द्र सम्बन्धित क्षेत्रहरूमा विशिष्ट अध्ययनको निम्ति स्थापना गरिएका छन् ।

नेपालमा उच्च शिक्षाका अध्ययन गर्ने विद्यार्थी संख्यामा गतः २५ वर्षको अवधिमा ठूलो वृद्धि भएको छ । २००७ मा २५०, २०१८ मा ५,१४३ र २०२७ मा १७,२०० विद्यार्थीहरू उच्च शिक्षामा संलग्न भिए । शिक्षा योजना लागू भएपछि यहाँ विद्यालयहरूमा भर्ना भई पढ्ने विद्यार्थी संख्या क्रमिक रूपले वृद्धि भइरहेको साथै घरै

बसेर निओ अध्ययन गरी बिश्व बिद्यालयको परीक्षामा सम्मिलित हुने सुबिधा प्रदान गरिएको हुँदा, उच्च शिक्षामा लागेका विद्यार्थीहरूको संख्या निकै बढेको अनुमान गर्ने सकिन्छ । तालिका नं. ५ मा गतः वर्षहरूमा भर्ना भई अध्ययन गरिरहेका विद्यार्थीहरूको संख्या देखाइएको छ ।

तालिका नं. ६
उच्च शिक्षा विद्यार्थी संख्या

साल	उच्च शिक्षा तर्फको विद्यार्थी		प्राविधिक विद्यार्थीको प्रतिशत
	जम्मा	प्राविधिक	
२०३२	२३,५०४	७,५८१	३२.३
२०३३	२१,४३८	८,२२२	३८.३
२०३४	२४,७४४	८,४१४	३४.०
२०३५	३१,९४२	१०,७४८	३३.६
२०३६	३९,८६३	८,१८१	२०.५

तालिका नं. ६ बाट उच्च शिक्षा ग्रहण गर्ने महाविद्यालयहरूमा नियमित रूपले भर्ना भई अध्ययन गरिरहेको विद्यार्थी संख्यामा वृद्धि भइरहेको देखिन्छ । विकास कार्यहरूको कार्यान्वयनको निम्ति उच्च शिक्षा प्राप्त व्यक्तिहरूको माग हुने, जनसाधारणको जीवन स्तर उठाउने प्रेरणा, आकांक्षा र माध्यमिक शिक्षा पूरा गर्नेहरूको संख्या वृद्धिको कारणले उच्च शिक्षामा प्रवेश गर्ने विद्यार्थी संख्या भविष्यमा बढेर नै जाने आशा गर्न सकिन्छ ।

तालिका नं. ६ बाट प्राविधिक तर्फको विद्यार्थी संख्यामा केही कम भएको जस्तो देखिए तापनि वास्तवमा यो घटेको होइन, प्राविधिकबाट केही अध्ययन संस्थानहरूलाई व्यावसायिक गरी सो अन्तर्गत राखिएको हुँदा प्राविधिक तर्फ विद्यार्थी संख्या गतः सालको तुलनामा कम देखिएको हो । गत आर्थिक वर्ष २०३६।०३७ देखि अध्ययन संस्थानहरूलाई प्राविधिक, व्यावसायिक र साधारण गरी तीन क्याटेगोरी मा विभाजन गरिएका छन् । प्राविधिक शिक्षाको निम्ति आवेदन गर्ने विद्यार्थीहरू सबैलाई प्राविधिक अध्ययन संस्थानहरूमा स्थान अभावले गर्दा भर्ना दिन सकिएको छैन । अध्ययन संस्थानहरूको भर्ना र प्रतिक्षण क्षमतामा वृद्धि भएको जखनमा प्राविधिक तर्फ अध्ययन गर्ने विद्यार्थी संख्या अझ निकै बढ्ने अनुमान गर्न सकिन्छ ।

प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक विद्यालय स्थिति

विद्यार्थी संख्या वृद्धि तथा जनसंख्या वृद्धिको आधारमा जनताको मागलाई ब्यालमा राखी सकम्तर सम्पूर्ण जनताले शिक्षा हासिल गर्ने समान अवसर पाओस् भन्ना खातिर आवश्यक ठाउँमा विद्यालय थप हुदै जानु निताम्त आवश्यक छ । २०३६ को तथ्याङ्क अनुसार नेपाल अधिराज्यभित्र संचालन भइरहेका सम्पूर्ण प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक विद्यालयहरू क्रमशः ६,८८६, ३,०६१ र ६४४ देखिएको छ । उक्त ९,८-६ प्राथमिक विद्यालयहरू मध्ये ४३० वटा माध्यमिक विद्यालयहरूसँग र २,३४९ वटा निम्न माध्यमिक विद्यालयहरूसँग संयुक्त रूपमा संचालन गरिएको छ । र बाँकी ५,१०७ वटा प्राथमिक विद्यालयहरू छुट्टै भवनमा संचालन भएको देखिन्छ । निम्न माध्यमिक विद्यालयहरू पनि छुट्टै रूपमा संचालन भएका २,४२७ र माध्यमिक विद्यालय सँग संयुक्त रूपमा संचालन भएका ६३४ छन् । ६४४ माध्यमिक विद्यालयहरूमध्ये ३१५ वटा विद्यालयहरू पूर्ण व्यावसायिक विद्यालयको रूपमा र अरु ३२९ वटा विद्यालयहरू साधारण माध्यमिक विद्यालयको रूपमा संचालन भएको देखिन आउँदछ । २०३५ मा प्राथमिक, निम्न माध्यमिक र माध्यमिक विद्यालयहरू क्रमशः ९४०४, २,६३२ र ५६३ थिए भने २०३६ सालमा सो संख्या वृद्धि भई ९,८८६, ३,०६१ र ६४४ पुग्न भएको छ । २०३५ को तुलनामा प्राथमिक विद्यालय ५.१% ले, निम्न माध्यमिक विद्यालय १६.०% ले र माध्यमिक विद्यालय ८.६% ले वृद्धि हुन गएको देखिन्छ ।

नेपाल अधिराज्यका जिल्लाहरूमा सबभन्दा बढी प्राथमिक विद्यालय भएको जिल्ला स्याङ्जा र सबभन्दा कम विद्यालय भएको जिल्ला मनाङ देखिन आएको छ । निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहका विद्यालयहरूमा सबभन्दा बढी विद्यालय हुने जिल्ला कपथल, पाँचथर र काठमाडौं देखिएको छ । अर्कोतिर निम्न माध्यमिक तहमा सबैभन्दा कम विद्यालय भएको जिल्ला मनाङ र डोल्पा पाइएको छ । नेपाल अधिराज्यको प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक स्तर अनुसार विद्यालय विवरण तलको तालिकामा उल्लेखिएको छ । तह अनुसार जिल्लागत, विद्यालय विवरण विस्तृत रूपमा स्तारिणी नं. १ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं० ७
क्षेत्र अनुसार विद्यालय विवरण

क्षेत्र	प्राथमिक विद्यालय संख्या वृद्धि			निम्न माध्यमिक विद्यालय संख्या वृद्धि			माध्यमिक विद्यालय संख्या वृद्धि		
	२०३५	२०३६	प्रतिशत	२०३५	२०३६	प्रतिशत	२०३५	२०३६	प्रतिशत
पूर्वाञ्चल क्षेत्र	२,२६७	२,३६२	४.२	६१३	६९२	१२.९	१५३	१६५	७.८
मध्यमाञ्चल क्षेत्र	२,५४०	२,६५६	४.६	६२८	८१२	१६.३	१९३	२११	९.३
पश्चिमाञ्चल	२,४४१	२,३८०	५.७	७४९	८६१	१५.०	१५९	१६८	५.७
सुदूर पश्चिमाञ्चल क्षेत्र	२,९५६	२,८८८	६.१	५७९	६९६	२०.२	८८	१००	१३.६
नेपाल अधिराज्य	९,४०४	९,८८६	५.१	२,६३९	३,०६१	१६.०	५९३	६४४	८.६

उपरोक्त तालिकाबाट प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तीन तहका विद्यालयहरू सुदूर पश्चिमाञ्चल क्षेत्रमा अझ क्षेत्रको दक्षिमा कम भएको देखिन्छ । तर २०३५ साल पछि एक वर्षभित्रका विद्यालय संख्यामा भएको वृद्धि प्रतिशतलाई दृष्टि दिदा तीनै तहका विद्यालयहरूमा भएको वृद्धि प्रतिशत सुदूर पश्चिमाञ्चल क्षेत्रमा सबभन्दा बढी भएको ज्ञानकारी हुन आउँदछ । वृद्धि प्रतिशतलाई मात्र ध्यानमा राख्दा सबभन्दा बढी निम्न माध्यमिक तहमा भएको देखिन्छ । संख्याको दृष्टिकोणले सबभन्दा बढी प्राथमिक विद्यालय भएको क्षेत्र मध्यमाञ्चल देखिन आउँदछ, जसमा कुल प्राथमिक विद्यालयको २६.९% विद्यालय रहेको छ । निम्न माध्यमिक तहमा बढी विद्यालय भएको क्षेत्र पश्चिमाञ्चल पनि आउँदछ, जसमा कुल निम्न माध्यमिक विद्यालयको २८.१ प्रतिशत रहेको छ । माध्यमिक विद्यालय मध्यमाञ्चल क्षेत्रमा नै बढी रहेको कुरा माथिको तालिकाबाट देखिन आउँदछ र कुल माध्यमिक विद्यालयको ३२.८ प्रतिशत विद्यालय यस क्षेत्रमा रहेको छ ।

**प्राथमिक, निम्न माध्यमिक
तथा
माध्यमिक विद्यालय विवरण**
सारिणी नं० १

जिला	प्राथमिक विद्यालय	निम्न माध्यमिक विद्यालय	साधारण	माध्यमिक विद्यालय व्यावसायिक	जम्मा
ताप्लेजुङ	१५६	५३	६	१	७
पाँचथर	१४४	२४	५	१	६
इलाम	१६०	३५	५	२	७
कापा	२००	६६	१६	३	१९
मेची अञ्चल	६९०	१७८	३२	७	३९
बाँखुवासभा	१३१	५१	४	१	५
मोरङ	१६१	४५	९	२	११
तेह्रथुम	११२	३३	५	२	७
धनकुटा	१४०	४४	५	१	६
मोरङ	१७९	७३	२०	२	२९
सुनसरी	१४२	५६	१८	३	२१
कोशी अञ्चल	८६५	३०२	६१	११	७३
सोलुखुम्बु	९७	२१	२	१	३
खोटाङ	१७१	४२	८	१	९
ओखलढुङ्गा	१०९	२१	६	१	७
जयपुर	१००	२८	५	१	६
सप्तरी	१६८	५३	१५	२	१७

जिल्हा	प्राथमिक विद्यालय	निम्न माध्यमिक विद्यालय	साधारण	माध्यमिक विद्यालय व्यावसायिक	जम्मा
सिराहा	१६२	४३	९	३	१२
सगरमाथा जिल्हा	८०७	२१२	४५	९	५५
पूर्वाञ्चल क्षेत्र	२,३६२	६९२	१३८	२७	१६५
होल्खा	१०९	४५	५	१	६
रामेछाप	११६	३४	४	१	५
सिन्धुली	१३८	३५	५	१	६
धनुषा	१४४	५३	१३	२	१९
महोत्तरी	११५	५७	१०	३	१३
सर्लाही	१३६	५०	११	२	१३
जमकपुर जिल्हा	७५८	२७४	५२	१०	६२
सिन्धुपाल्चोक	१६९	३०	४	१	५
रसुवा	३४	१६	१	—	१
सुनकोट	१६५	३८	४	१	५
धादिङ	१७३	४९	४	१	५
काभ्रेपञ्चाथोक	२१७	६४	१०	३	१३
भक्तपुर	८२	३६	९	२	११
काठमाडौं	१९८	८२	३७	६	४३
ललितपुर	१०७	४२	१३	४	१७
बागमती जिल्हा	१,१४५	३५७	९२	१८	१००
मकवानपुर	१६१	३४	६	१	७
भित्तवन	१७७	४१	१२	२	१४
रीतहट	१३३	२९	६	२	८
धारा	१४६	४१	७	१	८
पर्सा	१३६	३६	६	३	१२
नारायणी जिल्हा	७५३	१८१	४०	९	४९
मध्यमाञ्चल क्षेत्र	२,३५६	८१२	१७४	३७	२११

जिला	प्राथमिक विद्यालय	निम्न माध्यमिक विद्यालय	साधारण	माध्यमिक विद्यालय व्यावसायिक	कुल
गोर्खा	१२३	६७	९	२	११
बनारस	१८	११	१	—	१
समस्तीपुर	१८७	५५	१३	२	१५
काशी	२२३	७१	१८	१	१९
तनहुँ	१९४	६०	१२	२	१४
स्याङ्गला	२३४	४८	१६	३	१९
गण्डकी अञ्चल	१,०४८	२४८	६९	१०	७६
नवलपरासी	१५०	५१	८	१	२
पाल्पा	३१४	९२	१५	३	१८
गुल्मी	२०७	६३	८	२	१०
अर्घाखाँची	१३४	४०	६	१	७
रूपन्देही	१३६	४७	११	२	११
कपिलवस्तु	१२५	२६	६	२	८
लुम्बिनी अञ्चल	१,०६६	३२२	५४	११	६५
सुस्ताङ	४०	२७	—	१	१
म्याग्दी	११९	४६	४	१	५
पर्वत	१३८	५८	६	२	११
बाग्लुङ्ग	१६९	६०	६	१	७
धवलागिरी अञ्चल	४६६	१९१	१९	५	२४
पश्चिमाञ्चल क्षेत्र	२,४८०	८६१	१४३	२६	१६८
रुकुम	१११	३२	३	१	४
रोल्पा	१३५	२४	२	१	३
सल्यान	६०	१९	३	१	४
धुङ्गान	११८	२९	६	१	७
बाँझ	१२४	४०	८	२	१०
राप्ती अञ्चल	५७८	१४४	२२	६	२८

जिल्ला	प्राथमिक बिद्यालय	निम्न माध्यमिक बिद्यालय	साधारण	माध्यमिक बिद्यालय व्यावसायिक	जम्मा
हुम्ला	४१	१३	२	—	२
मुगु	६०	२४	१	—	१
बोल्पा	५९	११	१	१	२
कालिकोट	६४	२२	१	—	१
लुम्ला	६६	२४	१	१	२
कर्णाली अञ्चल	२६०	६४	६	२	८
झाजरकोट	८८	२१	२	१	६
वेलेख	१२३	२२	३	१	४
मुख्त	११७	३७	२	२	४
बाँके	९७	३०	५	१	६
बाँदिया	७६	२४	३	१	४
मेची अञ्चल	५२१	१४४	१४	६	२०
बाजुरा	६६	२६	१	१	२
बझाङ	९८	३२	४	१	५
भक्ताराम	११५	४८	२	१	३
डोटी	१०६	२४	५	१	६
कोलाली	११४	३३	५	१	६
सेती अञ्चल	४६९	१६३	१७	५	२२
दार्चुला	११३	४२	४	१	५
बैतडी	१४४	५२	७	२	९
डडेलधुरा	७८	३८	२	२	४
कञ्चनपुर	६५	१९	३	१	४
महाकाली अञ्चल	४००	१५१	१६	६	२२
सुदुर पश्चिमाञ्चल क्षेत्र	२,२८८	६९६	७५	२५	१००
नेपाल अधिराज्य	९,८८६	३,०६१	५२९	११५	६४६

प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक विद्यार्थी स्थिति

शिक्षाको क्षेत्रमा प्रति वर्ष खर्च हुने राष्ट्रिय धनको ठूलो राशीलाई राष्ट्रको सर्वाङ्गीन विकासको निमित्त आवश्यक दश जनशक्तिको स्रोत मान्ने सगर्मीको रूपमा उपयोग गर्ने सिद्धान्त स्वरूप लागु गरिएको राष्ट्रिय शिक्षा पद्धतिको योजना अविवेकको सम्पूर्ण खिल्लाहरूमा लागु गर्नुपछि विद्यालयमा अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरूको संख्या वृद्धिमा सुधार आएको देखिन्छ । यो सुधार गत वर्ष ज्ञानको प्राथमिक तहका विद्यार्थीहरूमा मात्र बढी मात्रामा भएको थियो भने हात्त पसको अक्षर निम्न माध्यमिक पनि परिसकेको कुरा २०३६ को तथ्याङ्कले स्पष्ट गरेको छ । २०३६ सालको तथ्याङ्क अनुसार प्राथमिक विद्यार्थी संख्या १०,१२,५३० देखिएको छ । यो संख्या गत वर्ष ८,७५,४९६ थियो र यसको तुलनामा हालको विद्यार्थी संख्या १४.७ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ । त्यस्तै निम्न माध्यमिक तहमा पनि विद्यार्थी संख्या ३,४२,९२९ पुगेको छ, जुन गत वर्ष २,७६,५८० मात्र थियो । २०३५ सालको तुलनामा २०३६ सालको निम्न माध्यमिक विद्यार्थी संख्या २४.० प्रतिशतले वृद्धि भएको पाइन्छ । त्यस्तै माध्यमिक तहमापनि विद्यार्थी संख्या १,०६,९०९ पुगेको छ, जुन गत वर्ष ९३,६५१ मात्र थियो । २०३५ सालको तुलनामा २०३६ सालको माध्यमिक विद्यार्थी संख्या १३.०% ले वृद्धि भएको छ । प्राथमिक तथा निम्न माध्यमिक तहका विद्यार्थीहरूको संख्यामा कमिक रूपमा बढ्दै गइरहेको वृद्धि प्रतिशतलाई ध्यानमा राख्दा यसको अक्षर माध्यमिक तहमा पनि परी निकट अवस्थामा नै माध्यमिक तहका विद्यार्थी वृद्धि प्रतिशतमा पनि सुधार आउने आशा गर्ने सकिन्छ ।

जसमा शिक्षाको विकासको निमित्त राष्ट्रिय स्तरमा भर्ना प्रतिशत बढाउन छात्रहरूको सावधारण छात्राहरूको भर्ना संख्या पनि बढ्नु नितान्त आवश्यक छ । २०३६ सालको तथ्याङ्क अनुसार प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहमा छात्राहरूको संख्या क्रमशः २,७०,७४०, ६८,१२३ र १९,२५३ देखिएको छ, जुन कुल विद्यार्थी संख्याको क्रमशः २६.७%, १६.९% र १०.२% हुन आउँदछ । गत वर्ष यो प्रतिशतहरू क्रमशः २३.०%, १०.४% र १६.५% थिए । उपरोक्त प्रतिशतहरूलाई हेर्दा निम्न माध्यमिक तह र माध्यमिक तहमा केही मात्र सुधार भै छात्र संख्या वृद्धिको बानोना छात्रा संख्या वृद्धि हुन नसकेको कुरा स्पष्ट हुन आउँदछ । छात्राहरूको वृद्धि प्रतिशतलाई अवलोकन गर्दा प्राथमिक तथा निम्न माध्यमिक तहमा छात्राहरूको वृद्धि प्रतिशतमा केही प्रगति भएको देखिन्छ र यसको अक्षर माध्यमिक तहमा पनि पर्ने जाने आशा गर्न सकिन्छ । प्रतिशतको हिसाबले केही वृद्धि भएतापनि पुरुष र महिला जनसंख्या ढुङ्गे बराबर भएर पनि पुरुष र महिला साक्षरता प्रतिशतमा भर्ति बलमात्रता भएको हुनाले जस्तो देशको निमित्त यो वृद्धि समतोलेनक मात्र सकिदैन । तर पनि निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक स्तरमा भन्दा प्राथमिक स्तरमा छात्राहरूको वृद्धि प्रतिशत निकै बढी देखिएबाट छात्राहरूको भर्ना

क्रमिक रूपमा बढ्दै जाने छ भन्ने आशा गर्न सकिन्छ । २०३५ सालपछि एक वर्षको अवधिमा भएको जम्मा विद्यार्थी तथा छात्राको वृद्धि प्रतिशत तलको तालिकामा देखाइएको छ । प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहमा अध्ययन गर्ने विद्यार्थी तथा छात्रा प्रतिशतको विस्तृत विवरण शारिणी नं. २ र ३ मा प्रस्तुत गरिएका छन् ।

प्राप्त तथ्याङ्क अनुसार प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तीनै तह गरी सर्वभन्दा बढी विद्यार्थी हुने बागमती अञ्चलमा २,३४,६९४ र सबभन्दा कम विद्यार्थी हुने कर्णाली अञ्चलमा १७,५३९ देखिएको छ । छात्राहृक्को संख्यामा पनि सर्वभन्दा बढी हुने अञ्चल बागमतीमा ६९,०१२ छ र सबभन्दा कम हुने कर्णाली अञ्चलमा २,१६६ छ ।

तालिका नं० ८ (क)
क्षेत्र अनुसार जम्मा विद्यार्थी वृद्धि प्रतिशत

क्षेत्र	प्राथमिक विद्यार्थी संख्या वृद्धि		निम्न माध्यमिक विद्यार्थी संख्या वृद्धि		माध्यमिक विद्यार्थी संख्या वृद्धि	
	२०३५	२०३६ प्रतिशत	२०३५	२०३६ प्रतिशत	२०३५	२०३६ प्रतिशत
पूर्वाञ्चल	२,१७,९६६	२,४७,९१० १८.३	७२,७६५	८७,८७१ २०.८	२४,९६२	२७,७७६ ११.३
मध्यमाञ्चल	२,५३,५६२	३,०९,४६९ २२.०	८७,६२०	१,१२,४१९ २८.४	३६,८६९	४१,१०५ ११.४
पश्चिमाञ्चल	२,३७,८७५	२,६५,६०८ ११.७	७१,६७९	८७,२७४ २१.८	२१,२४७	२३,५६७ ११.०
सुदूर पश्चिमाञ्चल	१,६६,०९१	१,७९,५४३ ८.१	४४,५१६	५५,२६५ २४.१	१०,५३३	१३,६३१ २९.४
नेपाल अधिराज्य	८,७५,४६४	१०,१२,५३० १५.७	२,७६,५००	३,४२,९२९ २४.०	१३,६५१	१,०६,१०९ १३.६

तालिका नं० ८ (ख)
क्षेत्र अनुसार छात्रा विद्यार्थी वृद्धि प्रतिशत

क्षेत्र	प्राथमिक छात्रा संख्या वृद्धि		निम्न माध्यमिक छात्रा संख्या वृद्धि		माध्यमिक छात्रा संख्या वृद्धि	
	२०३५	२०३६ प्रतिशत	२०३५	२०३६ प्रतिशत	२०३५	२०३६ प्रतिशत
पूर्वाञ्चल	५६,४५२	७५,९९९ ३४.२	१६,७५०	१८,६३९ १६.४	३९२१	४६६० १८.८
मध्यमाञ्चल	६१,७९८	८१,५१८ ३१.९	२०,१९०	२६,२१८ २९.९	८०६२	९२०५ १४.२
पश्चिमाञ्चल	६३,७९३	८१,८१६ २८.३	११,२७३	१५,९६८ ४१.६	२६२०	३०७५ १७.४
सुदूर पश्चिमाञ्चल	२५,८७४	३१,४०७ २१.४	४५५०	७३०८ ६०.६	८२८	१३१३ ५८.६
नेपाल अधिराज्य	२,०८,११७	२,७०,७४० ३०.१	५०,७६३	६८,१३३ ३४.२	१५,४३१	१८,२५३ १८.३

नेपाल अधिराज्यको प्राथमिक विद्यार्थी विवरण सारणी नं २ (क)

विवरण	कक्षा १			कक्षा २			कक्षा ३			र. वि. वि. कक्षा		
	जम्मा	छात्रा	जम्मा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	जम्मा	छात्रा	छात्रा
साहित्यिक	२८५७	१७४३	२३३६	२९०	२९०	१८७२	३०७	३०७	१९५५	२७१०	२७१०	
गणित	९१७२	२७२७	२९७२	६१४	६१४	२९११	२७३	२७३	१९९१७	३७१५	३७१५	
इतिहास	१०५६७	३७५९	४०५६	१९६०	१९६०	२९४७	२७१५	२७१५	२०७७०	३७६६	३७६६	
विज्ञान	२९७२८	८७५४	१२००१	२२०८	२२०८	२९२९	३९६४	३९६४	३९२९२	१९६५६	१९६५६	
मैत्री अन्तर्गत	२७७२४	१६९८३	२९२५५	६८०२	६८०२	१८९०८	६६४८	६६४८	८७९०७	३०७२३	३०७२३	
साहित्यिक	५६१०	१८६४	२२९८	६८८	६८८	२०९४	४४०	४४०	१००७२	२९९२	२९९२	
गणित	७९४९	२७५३	३३५१	७०६	७०६	२७९०	६०६	६०६	१९०६०	३८७८	३८७८	
इतिहास	४८१६	१२६१	१९६०	६१२	६१२	१९०७	४७७	४७७	८९२३	२९४०	२९४०	
विज्ञान	६०४३	१८०८	२४३२	६८८	६८८	१९२८	४६९	४६९	१००२३	२८४५	२८४५	
मैत्री अन्तर्गत	१७७९१	६१८०	७७०७	२२८०	२२८०	६३३२	१८१९	१८१९	३९८१०	१०५५९	१०५५९	
गणित	१९२५८	३८८२	४०४३	१४६२	१४६२	४१७३	१२७७	१२७७	२०४७४	६२२३	६२२३	
मैत्री अन्तर्गत	५३४६७	१७६४८	२२८७१	६२५२	६२५२	१८९०४	५११८	५११८	१९२५२	२९७२५	२९७२५	
साहित्यिक	६५५५	१०१२	१६०२	३३१	३३१	११६८	२६७	२६७	६५२५	१६१०	१६१०	
गणित	७७२२	१८२२	३८५९	६७७	६७७	२७९५	५४२	५४२	१९८८६	३०४६	३०४६	
इतिहास	५६६२	१२७६	४१८३	११४३	११४३	४९९६	३६६	३६६	११८७१	३०७८	३०७८	

जिल्हा	काला १			काला २			काला ३			३ दिवस व काला	
	अन्ना	छात्रा	छात्रा	अन्ना	छात्रा	छात्रा	अन्ना	छात्रा	छात्रा	अन्ना	छात्रा
उदयपुर	५२१८	१३४३	१८५६	५८५६	३९०	३६६	१४५५	३६६	८५२९	२००२	
सजरी	१०६०८	२४५२	५५०३	५५०३	८५०	६५८	३७६०	६५८	१८८७१	३६५०	
सिराहा	७८४२	१२६२	१८२५	१८२५	५६५	३९०	३००९	३९०	१४४७६	२२१७	
सगरमाथा संजल	४०६३७	६४६७	१९८२१	१९८२१	३९५४	२४८०	१४३०३	२४८०	७४७६१	१५९०१	
पूर्वाञ्चल क्षेत्र	१४१८२८	४४१२८	६३६७७	६३६७७	१७३१५	१४५५६	५२१३५	१४५५६	२५७९१०	७४६२२	
दोलखा	४६६६	८२५	१६७३	१६७३	१६५	१२९	१३६१	१२९	७७३०	११७९	
राप्ती	५९५२	१०१६	२२१३	२२१३	२३८	१४३	१६८७	१४३	६८४८	१३९७	
सिन्धुली	७०७७७	२७८३	२४५२	२४५२	४८०	३१६	१८८२	३१६	११८१३	३०६६	
सुनसरी	१०३३८	१८८२	४७५८	४७५८	८८२	६१४	३४२२	६१४	१८३२०	३३२५	
महोत्तरी	८१०४	१६८१	३६६३	३६६३	७१८	४४४	२६२८	४४४	१३८६५	३३४३	
सर्लाही	६८०१	१८८२	३०५३	३०५३	५८४	४९४	२७६५	४९४	१२७१२	८३५०	
जमकपुर संजल	४२७६५	९१९५	१७३३३	१७३३३	६०९७	२६४०	१६७४७	२६४०	७३८२५	१५५३३	
सिन्धुपाल्चोक	१०४५५	२६१०	३४७८	३४७८	५०३	३५१	२५४६	३५१	१६५७९	३६६४	
रतुवा	११२२	२८१	४३२	४३२	६८	२५	१८७२	२५	१८७२	३७५	
नुवाकोट	८९७१	२४३३	६८४०	६८४०	१४२८	४४५	२८२३	४४५	१८६३४	४९१२	
धार्चु	१९९५४	२८३४	३९११	३९११	६९२	३५७	५७६१	३५७	१८६०६	३८८२	
फागुनपाल्चोक	१६७९५	३८३१	४६२७	४६२७	९५४	६०२	३३३१	६०२	२००५३	४७९७	
भक्तपुर	९२७६	३०९७	३२७१	३२७१	९३१	६८५	५४५६	६८५	१४१६३	४६६५	
काठमाडौं	२४८५८	६८९२	११११३	११११३	४१२८	३५९५	९०१०	३५९५	४५५८१	१७५५५	
सुनसरी	१००७४	२४८०	३०११	३०११	१५८५	११५७	३४२२	११५७	१०८८४	६९६७	
बागमती अञ्चल	८९४८५	२८३४८	३७५४३	३७५४३	१०३८०	७१२५	२७३५४	७१२५	१५५६७७	४५८२६	

विवरण	तस्ता १			तस्ता २			तस्ता ३			१ होडि २ यमा	कमा
	मात्रा	छाया	मात्रा	मात्रा	छाया	मात्रा	मात्रा	छाया	मात्रा		
मकवानपुर	१९४०	२९८७	३९१४	२९१४	९३०	२४७७	२४७७	२९४	१९४१८	२४८२	
नित्यम	१४७१९	६०८७	२३८२	२३८२	२०६१	४८१०	४८१०	१४१०	२९९१२	९४१८	
रीलस्ट	७२४७	१२४७	२३७१	२३७१	३८६	१८६७	१८६७	२४४	११४००	१८८८	
वारा	४४१६	११२७	२४०४	२४०४	६०४	२७२७	२७२७	३९८	१२९६७	२१३०	
पर्स	८२१२	१८४४	२८६७	२८६७	६९७	२९४४	२९४४	४३२	१२४७४	३०७४	
नारायणी अञ्चल	४७४४०	१३२९६	१९०४७	१९०४७	४६७९	१४७७४	१४७७४	७४७०	८०९७२	२९१३२	
मध्यमाञ्चल क्षेत्र	१७९८००	४०८३७	७३९०६	७३९०६	१८१४६	४४७६३	४४७६३	१२४२४	३०९४६१	२१४७८	
गोर्खा	१२२०७	२९४९	४०३२	४०३२	१३७९	४४२४	४४२४	१३९४	२९६४२	६७३०	
मान्ड	२६९	१२३	१०३	१०३	३४	७२	७२	२४	४०४	१८२	
समाजिक	९२१२	३४८६	३०६४	३०६४	८७६	२४६४	२४६४	७९६	४४४२	४१७३	
कारकी	१४६८८	७४०४	४४३४	४४३४	२४२८	४४३४	४४३४	१४०७	२४७४४	१०६३६	
नगरी	१९९४८	४१७६	४४८६	४४८६	१२४२	४४८६	४४८६	८६८	२१०४९	७४३६	
रयाजना	१६२४४	६६०२	७००४	७००४	२०७४	६१३९	६१३९	१४०१	२६३६६	१०३१७	
पश्चिमी अञ्चल	६७६१९	२७१२७	२४२१८	२४२१८	७२६८	२११३४	२११३४	४८४२	११६६७२	४०३३७	
नवलपरासी	१३०१४	२१०४	४७१६	४७१६	१८२	३४६३	३४६३	६२७	२१२४४	४८७४	
पारवा	१३०४८	४१२४	४४१६	४४१६	१७४४	४४१६	४४१६	१४४४	२३०४७	४२२३	
गुहमी	११२६४	१७२२	४६३१	४६३१	१२११	३७९७	३७९७	८०९	१९६६२	४७४२	
अ रीवांची	८०९३	२६८८	३४४७	३४४७	९४६	२८४८	२८४८	७२४	१२४९८	४३७८	
रुपन्देही	१०९८०	२८७१	४७१६	४७१६	१४७६	४४७६	४४७६	९६६	२०६४४	४३४३	
कापिलवस्तु	७७४०	१२७१	२९८४	२९८४	४४४	२३८२	२३८२	३६८	१३०७७	२४४०	
लुम्बिनी अञ्चल	६४२१०	१६१७१	२७१६८	२७१६८	१९००	२०७९४	२०७९४	४६३९	११६१७२	३१०१०	

विजला	कक्षा १			कक्षा २			कक्षा ३		
	जमना	छात्रा	जमना	छात्रा	जमना	छात्रा	जमना	छात्रा	कक्षा ३ कक्षा ३
मुस्ताफ	७१०	३१०	३०४	१००	१६७	७३	१२१२	४८१	४८१
म्यान्वरी	४३९६	१३८८	१४६४	४०३	१३३४	२९३	७३३४	२०८४	२०८४
मदत	२०३१	१३३०	४६०४	१०८०	२४४३	६२१	१३०१९	३३३९	३३३९
सागवुड	१११०४	२९३०	३४८०	७४७	३१८६	४८८	१७८७१	४३३४	४३३४
धनसागिरी अन्धल	२२०९०	६४१८	१००४३	२२७०	७३३१	१४८१	३३०६६	१०१६९	१०१६९
पञ्चिमा-कल सोन	१४३९१९	४२७१६	६२४३९	११३३८	४९२४०	११२३२	२२४६०८	८१८१५	८१८१५
कुकुम	४१३१	६१७	१३४७	११८	११६६	८४	६६७२	८३६	८३६
रोल्पा	४७११	३६९	२२६६	२८३	१८७६	२४८	८८१७	१४१०	१४१०
सल्यान	४३३१	६११	१६४८	११२	१३४९	११७	७३३८	८८०	८८०
मृदाग	४२८७	११८६	२४०३	३९९	१२८८	२७०	६९७८	१८४८	१८४८
बाङ	९७४१	२४०९	४०१९	८४१	३३८६	६४४	१७०२६	३८३४	३८३४
राप्ती अन्धल	२८४११	४७१४	११६८३	१०१३	९००४	१३७४	४९८९९	८९६३	८९६३
हस्ता	१२४१	२१८	३४८	१९	२४४	१४	१७४४	२९३	२९३
मुगु	१७४३	२७६	४४३	४४	६१६	२०	२४३०	४४८	४४८
छोल्पा	१११९	६३२	२७४	८४	२९४	१९	१६०८	४४४	४४४
कालिकोट	२६८२	२६१	९३४	४८	८०२	४६	४४१८	३९३	३९३
जुम्ला	२३७३	३७३	६४७	६३	४६०	४३	३४८०	४७६	४७६
हर्णाली अन्धल	९१४८	११७२	२४६७	२७८	२११४	१४०	१३८८०	११९०	११९०
जाजरकोट	२६०६	४४८	११३०	१४८	१०४६	८३	४७८८	१४८	१४८
ईलख	४०४०	७७७	२०१३	२४६	१७७०	१७४	८८२३	११९८	११९८

વિસ્તાર	કચ્છા ૧			કચ્છા ૨			કચ્છા ૩			૧ રોજિ ૩ કચ્છા	
	અવધા	કોચા	અવધા	અવધા	કોચા	અવધા	અવધા	કોચા	અવધા	અવધા	કચ્છા
સુજોત	૭૪૨૪	૨૯૧૪	૨૭૦૬	૨૭૦૬	૧૦૧૮	૧૬૭૭	૨૬૬૧	૨૬૬૧	૧૧૬૦૭	૪૬૦૧	
સોતે	૪૬૨૨૨	૧૦૨૧	૨૨૧૪	૨૨૧૪	૪૪૭	૧૭૭૮	૩૨૧	૩૨૧	૨૬૧૪	૧૮૪૬	
સરિયા	૪૦૪૬	૧૦૧૧	૨૨૪૨	૨૨૪૨	૩૬૮	૧૪૮૨	૨૩૨	૨૩૨	૨૪૭૦	૧૬૧૩	
મોટો અવધા	૨૪૭૫૧	૬૨૧૪	૬૦૨૬૪	૬૦૨૬૪	૨૨૨૭	૭૭૨૬	૧૪૬૧	૧૪૬૧	૪૨૨૦૧	૬૮૪૬	
સાવુરા	૨૪૪૧	૪૪૬	૮૪૬	૮૪૬	૪૬	૭૪૮	૪૦	૪૦	૪૦૪૮	૪૪૬	
સાવુરા	૪૬૧૨	૭૨૪	૬૪૬૧	૬૪૬૧	૧૭૪	૧૭૪૧	૩૬૪	૩૬૪	૨૦૪૨	૪૨૬૪	
અવધા	૬૪૪૬	૭૧૮	૨૬૬૦	૨૬૬૦	૯૧	૬૭૪૪	૯૨	૯૨	૧૧૨૪૦	૬૦૧	
સોટો	૩૨૬૮	૩૮૨	૧૩૬૨	૧૩૬૨	૧૪૬	૧૦૬૧	૪૬	૪૬	૪૮૨૨૧	૪૨૬	
સોતો	૬૩૭૮	૧૧૨૪	૩૦૨૧	૩૦૨૧	૪૪૧	૨૦૩૪	૩૦૩	૩૦૩	૧૧૪૬૬	૬૮૭૮	
મોટો અવધા	૨૬૬૪૪	૩૬૦૮	૬૬૦૧	૬૬૦૧	૬૨૬	૭૭૪૮	૨૮૬	૨૮૬	૪૦૬૧૪	૪૨૬૭	
સાવુરા	૪૬૮૧	૧૨૪૬	૧૪૮૧	૧૪૮૧	૨૦૬	૧૧૪૬	૧૨૬	૧૨૬	૭૪૬૪	૪૪૭૪	
સોટો	૪૧૪૧	૭૦૪	૨૮૦૦	૨૮૦૦	૨૭૪	૨૪૦૧	૨૬૧	૨૬૧	૧૦૪૪૦	૧૩૩૦	
સરિયા	૩૪૦૮	૨૬૮	૧૪૬૦	૧૪૬૦	૧૦૦	૧૦૦૦	૪૭	૪૭	૪૮૪૮	૭૧૪	
સોતો	૪૮૪૧	૧૧૬૩	૨૧૬૦	૨૧૬૦	૪૦૪	૧૬૦૪	૨૩૪	૨૩૪	૮૪૬૪	૧૭૭૨	
મોટો અવધા	૧૨૧૮૧	૩૭૪૭	૭૮૩૧	૭૮૩૧	૬૮૬	૬૨૩૭	૬૪૪	૬૪૪	૪૨૬૪૬	૪૪૮૮	
સુજોત	૬૦૩૬૪૬	૨૦૭૨૬	૪૨૪૭૪	૪૨૪૭૪	૬૨૦૭	૩૩૨૨૧	૪૪૭૭	૪૪૭૭	૧૭૬૪૬૪	૩૬૪૦૭	
સોતો	૪૭૬૪૬૩	૧૬૮૨૦૪	૨૪૨૬૬૪	૨૪૨૬૬૪	૪૮૪૬૬	૬૦૦૬૭૨	૪૬૪૨૦	૪૬૪૨૦	૧૦૪૬૪૦	૨૭૦૦૪૦	

नेपाल अधिराज्यको निम्न माध्यमिक विद्यार्थी विवरण

सारिणी नं० २ (ख)

जिल्ला	कक्षा ४			कक्षा ५			कक्षा ७			४ देखि ७ कक्षा	
	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	छात्रा
ताप्लेजुङ	१०८२	१८३	६१३	१३५	२३३	६३	३५३	६०	२६०२	२७१	२७१
पाँचथर	१०५०	१३८	७९१	८९	४४२	४३	३३७	४६	२६२०	३१०	३१०
इलाम	१७७६	४१६	१३६१	२७७	१०७५	१८७	७३६	१३४	४९४८	१०१४	१०१४
दिपाय	४८०८	१८६६	४०२७	१२२३	३२०८	८७९	१२७४	१६४	१२३६७	२३३२	२३३२
मेची अञ्चल	८७१६	२४०३	१८२२	१७१८	५२९६	१२०२	३७००	८०४	२४५३७	६५२७	६५२७
संखुवासभा	१२४०	२६२	६२६	१२१	५९१	१०८	४०५	११	२८६२	४८२	४८२
भोजपुर	२२१३	३२१	१२२७	२१७	१०१४	१२९	५३१	६६	५०१५	७६९	७६९
तेल्लुथुम	११११	२४२	८१८	१२९	६८१	१२१	४६०	७९	१०९०	५८१	५८१
धनकुटा	१३०२	२४९	१०१८	१७६	७३७	१३९	६५९	१२४	३६१६	६९९	६९९
मोरङ	४४७७	१३०१	३८१२	१०६५	३०८९	८३३	२३४९	२९६	१३७२७	३७९८	३७९८
सुनसरी	११९४	९०८	२७१४	७६६	२२३८	६३१	१७४९	५२९	९८९३	२८२४	२८२४
कोशी अञ्चल	१५२२७	३३०३	१०२४५	२४७४	८३२०	१६६१	६१५३	१५२२	३८४०५	९२६०	९२६०
सुनसरी	२०५	१५२	४३१	८०	३१०	३८	१०९	१५	१८२०	३८८	३८८
खोटाङ	१६०५	२७६	८९८	१७४	६७३	१६५	६४३	१७२	३८२०	८१७	८१७

વિસ્તાર	કચ્છ ૪		કચ્છ ૫		કચ્છ ૬		કચ્છ ૭		૪ દેશિ ૭ કચ્છ	
	અમ્મા	છાત્રા	અમ્મા	છાત્રા	અમ્મા	છાત્રા	અમ્મા	છાત્રા	અમ્મા	છાત્રા
ભાલિતપુર	૨૧૧૨૧	૧૦૧૧	૨૧૧૨૬	૧૧૧૨	૧૦૬૧	૬૧૭	૧૬૬૧૨	૫૦૬૧	૧૦૩૬૬	૩૩૦૦
સાલગમી અન્ધલ	૨૦૧૧૧૧	૫૫૫૬	૧૫૫૫૬	૪૪૦૦	૧૧૭૧૨	૩૬૬૦	૧૪૫૬	૨૦૫૭	૪૭૭૧૫	૧૬૫૦૬
મલગામપુર	૧૫૦૦	૩૩૧	૧૦૪૧	૨૦૭	૬૨૩	૧૬૫	૩૫૧	૭૪	૩૫૧૫૫	૭૦૫
વિલગમ	૩૦૪૨	૧૧૧૦	૨૧૧૦	૭૧૦	૨૦૦૧	૪૨૪	૧૭૧૭	૩૬૬૬	૧૦૦૬૫૦	૨૬૬૬
રોતકુટ	૧૪૧૧	૧૫૧	૧૦૬૪	૧૦	૬૭૧	૫૨	૪૪૪	૪૧	૩૫૬૬	૩૬૬
ધારા	૧૦૨૨	૪૧૧	૧૧૫૨	૩૦૦	૬૨૧	૨૩૦	૬૧૧	૧૭૫	૪૦૦૫	૪૦૦૫
પર્ણા	૩૬૨૧	૩૫૧	૧૨૧૫	૩૫૭	૧૦૦૪	૨૩૪	૦૦૧	૧૦૩	૬૭૭૨૨	૧૭૩૩
ન.રાયગી અન્ધલ	૧૨૧૧૦	૨૩૭૦	૭૪૬૨	૧૭૬૦	૫૩૦૧	૧૧૦૦	૪૦૦૪	૦૫૦	૨૦૦૫૬	૬૦૧૬
મલગામપુર ડેમ	૪૨૬૫૨	૧૩૦૨	૩૦૧૧૧	૭૧૦૬	૨૨૪૦૦	૫૪૪૦	૧૭૨૭૧	૪૨૭૩	૧૧૨૫૧૧	૨૬૨૭૦
ગોરગા	૨૩૩૪	૪૦૫	૧૬૫૪	૨૨૨	૧૧૧૫	૧૫૬	૭૭૬	૭૧	૫૦૭૧	૦૫૪
મનાટ	૪૫	૧૫	૩૦	૪	૨૦	૩	૨૫	૪	૧૩૦	૨૬
અમલુટ	૨૦૨૧	૩૦૦	૧૫૧૦	૩૦૦	૧૧૦૪	૧૭૧	૬૭૧	૧૨	૫૦૦૫	૨૫૨
કાલકો	૩૫૧૦	૧૦૧૦	૨૭૦૦	૬૬૭	૨૨૬૪	૪૧૫	૨૧૬૬	૪૧૫	૧૦૦૬૬૫	૨૫૫૫
સનકુ	૪૨૨૫	૫૩૧	૧૭૨૦	૩૬૧	૧૩૩૩	૨૬૪	૬૨૬	૧૫૦	૬૧૧૪	૧૩૩૬
સ્વાહા	૪૦૨૦	૦૨૨	૧૦૧૫	૫૨૪	૧૬૬૦	૨૭૪	૧૫૦૦	૧૧૪	૧૦૦૦૧	૧૦૨૨
મલગામપુર	૧૪૧૦૧	૩૧૧૭	૧૦૦૦૫	૨૦૭૬	૭૦૧૬	૧૩૭૨	૬૧૧૨	૧૩૪	૩૬૦૦૨	૭૫૦૧
મલગામપુર	૨૧૦૬	૬૦૦	૧૫૬૦	૨૪૭	૬૦૪	૧૩૨	૭૧૧	૧૧૦	૫૪૫૪	૧૫૭
પાલવા	૩૦૧૧	૫૦૬	૨૧૦૪	૪૬૦	૧૪૭૨	૩૦૧	૬૦૧	૨૧૫	૭૪૦૦	૧૬૭૦
ગુલમી	૨૦૪૦	૪૧૦	૧૦૧૧	૨૪૦	૧૧૭૪	૧૪૪	૬૦૧	૦૫	૬૦૧૧	૦૭૫

जिल्हा	कक्षा ४			कक्षा ५			कक्षा ७			४ वेरि ७ कक्षा		
	जिल्हा	संख्या	जिल्हा	जिल्हा	जिल्हा	जिल्हा	जिल्हा	जिल्हा	जिल्हा	जिल्हा	जिल्हा	जिल्हा
अवधिकांची	१८२९	२१३	१०२०	१०	५६१	८७	४१७	३८	३८७	४७१		
संग्रहीत	३१६६	६४६	२३२२	४४३	१६२४	३६४	१४८२	३०३	८७२२	१८६६		
कपिल अक्ष	१४६६	२०४	९८६	१२२	७८६	३६	४९१	८१	३७२४	४०४		
सुविनि अक्ष	१४३११	२४३९	९००८	१७६८	६७७२	११३२	४९२६	९१२	३६०७७	६१४१		
मुलाक	२०१	६७	७९	३०	३४	२	४७	८	३६२	११४		
संग्रहीत	२७१	१४७	६८७	९४	३७१	४६	३२८	३६	२३४७	३२७		
पक्ष	१५३०	३७०	१३३१	३३८	९७६	१९१	७४०	१७८	४२७७	१०७७		
आगलु	१८४०	२०८	१३७६	१३३	९७२	१००	७०३	८०	४८२६	४२६		
संग्रहीत अक्ष	४४५२	७१२	३४७३	५९६	२३४४	३४६	१०६	३०४	१२११४	२०३६		
परिष्कारित अक्ष	३३०४२	६४२८	२४४५१	४४००	१६९४२	२८४०	१२४५२४	२९४६	८०२७४	१२९२९		
संग्रहीत	६४७	३४	३३०	२४	१४१	१७	१३८	६	१२४६	८२		
संग्रहीत	७२१	६१	३२८	१९	२४३	३४	२०३	११	१४९४	१०६		
संग्रहीत	७०९	७०	४००	३८	२४८	२०	१२३	१२	१२६०	१४०		
संग्रहीत	८२८	१०६	७७४	८४	४२९	४१	२०१	२७	४२२४	२६८		
संग्रहीत	२३७१	४७६	१८४९	३४५	१२३४	२२७	१०३३	२९४	६४८७	१२७२		
संग्रहीत अक्ष	४२७६	७४८	३७५१	४२०	२२९७	३३०	१६२८	२७०	१३०२२	१८६८		
संग्रहीत	१४०	६	११२	२	६६	१	१३	१	३३१	६		
संग्रहीत	१८८	१६	१०६	८	६८	४	२४	२	३८७	३०		
संग्रहीत	१०४	८	६७	८	२६	२	२४	३	२२१	२१		
संग्रहीत	४०२	१८	३०६	१२	१६१	४	१३९	१	१४४३	३४		
संग्रहीत	४५६	४४	२८३	२०	२४४	२६	१३३	८	१११८	२२		
संग्रहीत अक्ष	१३९०	६३	८७४	४०	४२९	२८	३३७	१३	३२००	१९४		

१८७२३

जिल्ला	कक्षा ४			कक्षा ५			कक्षा ६			कक्षा ७			४ देखि ७ कक्षा		
	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा
जाजरकोट	२७८	३८	२७५	५४	१३६	१२	११	१२	११	६	१४६	७०	१४६	७०	
दैलेख	१२१४	९२	६१९	१४	३२७	५८	१८३	१२	१८३	१२	२३४३	१३६	२३४३	१३६	
सुनसरी	१५१२	४०६	१११०	४०३	७४९	२६६	४२३	२६६	४२३	१४९	३७९४	१३०७	३७९४	१३०७	
बाँके	११५५	२३५	१०२४	२०९	८१२	१९०	६११	१९०	६११	१५६	३६०२	७६०	३६०२	७६०	
वर्दिघा	१२४२	५८६	१००६	१५५	३७३	८४	२३१	८४	२३१	४८	३१४२	४७३	३१४२	४७३	
मेची अञ्चल	५६०१	१०३०	४०३०	७९५	२६००	५७०	१६०९	५७०	१६०९	१८१	१२८४०	२०७६	१२८४०	२०७६	
बाग्लुङ	५१९	१७	७१६	७	१५७	३	६६	३	६६	२	२६१	२९	२६१	२९	
लुक्ला	१११५	४१	११७०	११	३८३	१२	२०६	१२	२०६	७	२२७२	७१	२२७२	७१	
अछाम	८३२	४५	७४६	२६	३३२	२०	१८७	२०	१८७	२१	१८२७	११५	१८२७	११५	
डोटी	६९५	४७	६४८	३०	२७५	१५	२३३	१५	२३३	२०	१७१०	११२	१७१०	११२	
कोशी	२३०३	४८८	१७१५	३०३	११२७	१९७	१४९२	१९७	१४९२	२८२	६६५५	१२७०	६६५५	१२७०	
मेची अञ्चल	५४६४	६३८	४८२६	३८०	२३०३	२४७	२१७६	२४७	२१७६	३३२	१४४२१	१५९०	१४४२१	१५९०	
सुनसरी	९८५	८४	६१९	२८	४०५	१३	२०८	१३	२०८	१५	२२१७	१४०	२२१७	१४०	
सुनसरी	१६९७	८०	१२१०	६७	९००	२६	४७५	२६	४७५	२०	४२८२	१९७	४२८२	१९७	
सुनसरी	८३४	४७	७८७	२२	३५२	८	१७४	८	१७४	२	१६४०	७९	१६४०	७९	
काभ्रेपुं	१३८२	२४९	८३३	१०३	६१५	६८	४६४	६८	४६४	४१	३३३८	४६१	३३३८	४६१	
महाकाली अञ्चल	४८८७	४६०	४४२७	२२०	२२७२	११५	१३२१	११५	१३२१	७८	११७७७	८७३	११७७७	८७३	
सुनसरी	२२६१८	२९६९	१९६४९	१९६५	१००७१	१३००	७१४१	१३००	७१४१	१०७४	५५२६५	७१०८	५५२६५	७१०८	
नेपाल अधिराज्यको जम्मा	१२२५३४	२३६५७	१०७७२१	१८५८३	६८४२२	१३३४६	५१३५२	१३३४६	५१३५२	१०४४६	३४२२२९	४८३३३	३४२२२९	४८३३३	

नेपाल अधिराज्यको माध्यमिक विद्यार्थी विवरण सारणी नं० २ (ग)

वितरण	कक्षा ८			कक्षा ९			कक्षा १०			म. वि. शिक्षा १० कक्षा		
	अङ्क	छात्रा	अङ्क	छात्रा	अङ्क	छात्रा	अङ्क	छात्रा	अङ्क	अङ्क	छात्रा	अङ्क
साप्तेबुङ	२८८	३१	१९६	२३	२३	२३	२३	२३	७४१	८९	८९	८९
पाँचथर	२६७	२५	१९२	१५	१५	१५	१५	१५	६७२	५२	५२	५२
दुमाल	३३०	७२	२७१	५१	५१	५१	५१	५१	८७६	१७२	१७२	१७२
फाया	१८४१	४६०	११९४	२८५	२८५	२८५	२८५	२८५	४०४५	१०१३	१०१३	१०१३
मेची अञ्चल	२७२६	५६६	१८५३	३७३	३७३	३७३	३७३	३७३	६३३५	१३२६	१३२६	१३२६
सावुवा सभा	३२७	६७	२०१	२३	२३	२३	२३	२३	७८६	११८	११८	११८
बोजपुर	४५३	५३	५२७	४४	४४	४४	४४	४४	१४३५	१३६	१३६	१३६
तेह्रथुम	३००	४०	१७२	१२	१२	१२	१२	१२	७७९	८२	८२	८२
धनकुटा	३३७	७०	२७६	३५	३५	३५	३५	३५	९३५	१६५	१६५	१६५
मोरङ	२१५६	५८१	१७३७	४६६	४६६	४६६	४६६	४६६	५०६६	१२९०	१२९०	१२९०
सुनसरी	१५४७	३९२	१२५५	३१५	३१५	३१५	३१५	३१५	४१२७	९८१	९८१	९८१
कोशी अञ्चल	५१७१	११८३	४१५८	८२५	८२५	८२५	८२५	८२५	१३१२१	२७७८	२७७८	२७७८
सुनसरी	८५	८	१३८	१७	१७	१७	१७	१७	२८०	३०	३०	३०
खोटाङ	२७३	२४	४००	१८	१८	१८	१८	१८	१६५	६६	६६	६६
ओखलढुङ्गा	२२६	२६	२२८	१६	१६	१६	१६	१६	६३१	५८	५८	५८

मिस्ला	कला ८			कला ९			कला १०		
	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा
उपान्त	२३४	२७	११७	२०	११७	१	५४८	५३	५३
सुतरी	१२६१	८४	१०६६	७६	१०६६	५०	३२०५	२१०	२१०
सिमाहा	७७६	४३	९८७	५८	९८७	३८	२४७३	१०९	१०९
सागरमाला अन्तर्गत	२८२१	२१३	३०१६	२०८	३०१६	१२१	८३२१	५२६	५२६
पूर्वनिर्वाण क्षेत्र	१०७५०	१००१	६०२७	१४७६	७९९९	११९३	२७७७६	४६६०	४६६०
दोल्हा	१५९	१०	१८०	१५	१८०	२३	४६८	४८	४८
रासोपाय	१२५	४	१२०	१५	१२०	१३	४४७	३१	३१
सिधुली	२६१	२१	२६४	१२	२६४	९	६०३	४२	४२
धनुषा	१३२९	१६०	११६८	१३३	११६८	६२	३२८३	३८५	३८५
महोत्तरी	६६७	२७	६६२	३५	६६२	३२	१९८६	१२४	१२४
सर्लाही	५३७	४१	६७४	४५	६७४	५४	१७७५	१४०	१४०
जयकपुर अन्तर्गत	३१८८	२९३	३०९७	३५५	३०९७	२२२	८८८६	७७०	७७०
सिन्धुपाल्चोक	१६७	९	१७०	८	१७०	११	३७६	२८	२८
रघुनाथ	४४	२	—	—	—	—	४४	३	३
गुप्तगोठ	२७२	७२	१७८	२५	१७१	२८	६२१	१२५	१२५
घादि	२१२	१२	१२५	११	१२८	५	४१५	२८	२८
काञ्चनसारकोट	६०९	१०३	४५७	११७	४०९	४७	१४६७	२६७	२६७
कल्लुङ	१०४५	२३४	६७५	१३२	६४६	११२	२७६५	५२८	५२८
काठमाडौं	४४८०	१५१३	२८४३	१२२३	४४७६	१५०३	१२८४९	४२८९	४२८९
सप्तरी	१६५१	५३७	१२७७	४७१	११९१	३२८	४११९	१३१६	१३१६
बागमती अन्तर्गत	८६८०	२४०२	६६७४	१९९७	७०५२	२०८४	२२३०७	६४८३	६४८३

वित्तिका	कक्षा ८			कक्षा ९			कक्षा १०			म. वे. वि. १० कक्षा	
	संख्या	प्रमाण	प्रमाण	संख्या	प्रमाण	प्रमाण	संख्या	प्रमाण	प्रमाण	संख्या	प्रमाण
मकवानपुर	५१९	१२६	३४६	३४६	३४६	३४६	३४६	३४६	३४६	३४६	३४६
चितवन	१४२९	२९९	९९९	९९९	९९९	९९९	९९९	९९९	९९९	९९९	९९९
रोतुङ	६३६	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३	३३
धारा	५७५	११३	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५	५५५
वर्षा	९४८	२१२	९४८	९४८	९४८	९४८	९४८	९४८	९४८	९४८	९४८
नारायणी अञ्चल	५११०	८२६	३२०९	३२०९	३२०९	३२०९	३२०९	३२०९	३२०९	३२०९	३२०९
मध्यमाञ्चल क्षेत्र	१५९७८	३९७१	१२९८१	२८१२	१२९८१	१२९८१	१२९८१	१२९८१	१२९८१	१२९८१	१२९८१
गोर्खा	३७४	२२	४२८	४२८	४२८	४२८	४२८	४२८	४२८	४२८	४२८
भोजपुर	४	—	४	४	४	४	४	४	४	४	४
लमजुङ	४९२	५२	४४८	४४८	४४८	४४८	४४८	४४८	४४८	४४८	४४८
कास्की	१६०३	३०१	९९८	९९८	९९८	९९८	९९८	९९८	९९८	९९८	९९८
सप्तरी	६१०	१२२	३८२	३८२	३८२	३८२	३८२	३८२	३८२	३८२	३८२
स्याङ्जा	९३७	१०७	६३४	६३४	६३४	६३४	६३४	६३४	६३४	६३४	६३४
गण्डकी अञ्चल	४०२०	६०४	२६३६	३७२	२६३६	२६३६	२६३६	२६३६	२६३६	२६३६	२६३६
नवलपरासी	९४७	१४४	६९३	६९३	६९३	६९३	६९३	६९३	६९३	६९३	६९३
पार्वी	७०६	१२८	७२७	७२७	७२७	७२७	७२७	७२७	७२७	७२७	७२७
गुल्मी	४५२	४०	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००
अर्घाखाँची	३३५	२०	३५६	३५६	३५६	३५६	३५६	३५६	३५६	३५६	३५६
छापरेहो	११९८	२२७	७२३	७२३	७२३	७२३	७२३	७२३	७२३	७२३	७२३
कपिलवस्तु	३१५	३६	३५१	३५१	३५१	३५१	३५१	३५१	३५१	३५१	३५१
लुम्बिनी अञ्चल	१२५३	६२६	३४२३	४५९	३४२३	३४२३	३४२३	३४२३	३४२३	३४२३	३४२३

विल्ला	कसा ८			कसा ९			कसा १०			८ देखि १० कसा
	अम्बर	खाम्बा	खाम्बा	अम्बर	खाम्बा	खाम्बा	अम्बर	खाम्बा	खाम्बा	
मुल्लाङ	१०	१	११	११	१	४	१२	३३	३३	६
म्याग्दी	१५८	१५	१६९	१६९	२०	९	१४८	४७५	४४	४४
पर्वत	४१३	३२	४११	४११	२२	१४	४५५	१३७९	७५	७५
बागलुङ	४८९	६१	४९०	४९०	४८	३४	२६७	११७६	१४३	१४३
धवलागिरी अञ्चल	१०७०	१०९	११११	११११	९८	६१	८८२	३०६३	३०६३	२६८
पश्चिमाञ्चल क्षेत्र	९०४३	१३३९	७४००	७४००	९२९	८०७	७०८४	२३५९७	२३५९७	३०७५
बकुस	१६९	१२	७७	७७	५	३	७०	३१६	३१६	२०
रोल्पा	१०२	१०	३४	३४	२	२	३६	१७२	१४	१४
सल्यान	२६१	२०	१९०	१९०	१०	५	११०	५६१	६५	६५
प्युठान	४६२	३२	२३६	२३६	२५	११	१७०	८७१	७५	७५
बाङ	७०३	९८	५७९	५७९	७८	६०	५९४	१८७६	२३६	२३६
राप्ती अञ्चल	१६९७	१७३	१११२	१११२	१२०	८१	९८०	३७९६	३८०	३८०
हुम्ला	६६	२	३८	३८	३	—	२६	१३६	४	४
मुगु	३१	१	६	६	—	—	७	४४	१	१
डोल्पा	२१	—	१२	१२	—	—	१६	४२	—	—
कालिकोट	२६	२	३०	३०	—	—	२६	८५	२	२
जुम्ला	८१	—	४४	४४	२	३	२०	१४५	५	५
कर्णाली अञ्चल	२२८	५	१२०	१२०	४	३	१०१	४५९	१२	१२
जाजरकोट	७३	६	८२	८२	२	—	३५	१६०	८	८
दैलेख	२२३	२	१४०	१४०	४	६	१३८	५०१	१२	१२

जिल्ला	कक्षा ८			कक्षा ९			कक्षा १०			८ देखि १० कक्षा		
	अम्मा	बाबा	जम्मा	जम्मा	पुस्ता	जम्मा	जम्मा	पुस्ता	जम्मा	जम्मा	जम्मा	कक्षा
सुर्खेत	३४६	१०२	३०८	३०८	८६	१७४	१७४	८१	८२८	८२८	२६९	
बाँके	४०७	१०८	३४७	३४७	७६		२२३	६६	१०११	१०११	२२०	
बाँझ्या	३९४	६०	३१८	३१८	३४		१४८	१७	८७०	८७०	१११	
भैरी अञ्चल	१४०३	२७८	११२५	११२५	२०२		७३२	१७०	३४००	३४००	६२०	
बाँझ्या	१४१	—	६३	६३	—		६८	—	२७२	२७२	—	
बाँझ्या	२०२	४	१२४	१२४	—		१०४	४	४३०	४३०	८	
अर्घाखाँडा	२०४	१८	१२८	१२८	१४		१३२	४	४७४	४७४	३४	
डोटी	३२७	२२	२१६	२१६	२६		१२४	१२	६६७	६६७	६०	
कोशी	४११	३९	२७७	२७७	३६		२११	१२	६०१	६०१	६०	
सेती अञ्चल	१२८८	८३	८१८	८१८	७२		६३९	३४	२७४२	२७४२	१९३	
बाँझ्या	३४४	७	१८१	१८१	१		१६३	४	६८८	६८८	१२	
बाँझ्या	४४७	१३	३६७	३६७	४		३६७	४	११४१	११४१	२२	
बाँझ्या	४१७	४	१४४	१४४	१		८६	—	६४७	६४७	४	
बाँझ्या	३८१	१७	१९७	१९७	११		१७७	११	७४४	७४४	६९	
बाँझ्या	१२८९	४१	८७९	८७९	१८		७६३	१९	३२३१	३२३१	७८	
बाँझ्या	६२७५	५८६	४१४९	४१४९	४१९		३२१४	३०८	१३६३१	१३६३१	१३१३	
बाँझ्या	४२०४६	७२३७	३३६१९	३३६१९	५६३६		१०४४४	१०८०	१०६१०९	१०६१०९	१८२५३	

नेपाल अधिराज्यको कक्षागत छात्रा प्रतिशत विवरण

सारणी नं० ३

जिल्ला	प्राथमिक			निम्न माध्यमिक			माध्यमिक		
	१	२	३	४	५	६	७	८	९
	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा
ताप्लेजुङ	२९.७६	२६.५०	२०.१४	२७.२२	१६.९१	२२.०२	१६.२०	१७.००	१७.९६
पाँचथर	२८.४९	२०.६६	१५.४६	२६.८२	१३.१४	१०.४९	९.७३	१३.६५	११.८३
इलाम	२४.५७	२९.३४	५२.७३	३८.७६	२३.४२	२०.३५	१७.४०	१८.२१	२०.४६
कोशी	४०.२६	३६.७३	३६.७९	३८.१३	३४.६५	३०.१५	२७.४०	२४.८०	२०.१९
मेची अञ्चल	२५.५९	३२.००	३६.७६	३४.९७	२७.५७	२५.१८	२२.६८	२१.७३	२०.९३
सिन्धुपाल्पा	३३.२३	२८.९९	२१.८५	२६.८४	२३.१३	१९.३३	१८.२७	२२.४७	२०.३४
भोजपुर	३०.८६	२१.७५	२५.२२	२७.५८	१४.५१	१७.२६	१२.७२	१८.६४	१५.०३
तेह्रथुम	३३.०६	२६.३६	२५.७५	३०.०५	२२.२८	१५.७७	१७.७७	१७.१७	१८.८२
धनकुटा	२९.९२	२४.१८	२३.०५	२७.३०	१९.८३	१७.२९	१८.८६	१८.९७	१८.६५
मोरङ	३४.७४	३३.४८	२८.८२	३३.२६	२९.०६	२७.९४	२६.९७	२५.५०	२३.६७
सुनसरी	३३.५९	२८.९९	३०.६०	२९.८५	२८.४३	२८.२२	२८.१९	३०.२५	२८.६४
कोशी अञ्चल	३३.०६	२८.६८	२७.०७	३०.८६	२४.३६	२४.१५	२३.४८	२४.७४	२१.१७

जिल्हा	प्राथमिक				निम्न माध्यमिक				माध्यमिक			
	१	२	३	१ देखि	४	५	६	७	८	९	१०	८ देखि
	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा
सोयुलूम्यु	२०.४७	२०.६६	१९.५२	२४.६७	१७.२२	१८.५६	१२.२६	८.३८	१५.८२	५.६२	१०.७१	
छोटाफ	२३.५२	१७.५८	२०.०७	२१.३०	१७.१९	१९.३८	२८.९७	२६.७५	२१.३९	४.२०	७.५८	६.६४
सोयलदुल्ला	२७.६६	२७.२८	१८.०९	२४.९३	१२.५३	१४.९९	१२.०७	१०.९५	१२.६७	११.५०	८.३६	९.१९
उरकपुर	२५.७४	२१.०५	१८.४९	२३.४७	१८.०४	१४.५३	१८.२५	१७.७०	१६.१४	११.५४	१०.१३	६.६७
समरी	२३.११	१८.८८	१७.३३	२०.९३	८.५५	१२.०५	१०.१६	८.८८	९.८८	७.१३	५.३७	६.३७
मिराहा	१६.०६	१४.७७	१२.९६	१५.११	११.०२	९.२९	९.६२	९.७५	९.७५	२.५६	४.६७	५.४०
सगरमाथा अखल	२७.३०	१९.५५	१७.३४	२१.२७	१३.०९	१३.२६	१२.९८	१२.५२	१३.६९	७.४४	५.९०	५.६८
पूर्वाखल ओम	३१.११	२७.०८	२७.९२	२९.४७	२२.०४	२१.३८	२०.३०	२०.३१	२१.२१	१८.५२	१४.६१	१६.७८
दोलखा	१८.२१	११.६६	९.४८	१५.२५	११.९७	१२.७२	१५.५५	९.२८	१२.००	६.२९	८.३३	१४.५७
रामेछाप	१७.०८	१०.७६	८.४८	१५.१९	८.४५	७.३७	८.०३	१०.०८	८.२२	३.२०	८.३३	६.६४
सिधुली	३०.४०	१६.५६	१६.७९	२५.६८	१५.०५	१४.४९	१२.१३	१४.८४	१४.३०	९.५०	४.५५	६.०६
सुनुवा	१८.२७	१९.५७	१७.९३	१८.५३	१६.१४	१४.४७	१५.०५	१५.१८	१५.२८	१२.१३	११.६९	११.७३
सुनौलरी	२४.४४	२२.७०	२०.७०	२३.२४	१६.६०	१३.९७	१२.१०	८.११	१३.७७	६.१५	५.३०	५.६७
सर्लाही	१९.०६	१७.६५	१७.८७	१८.४१	१३.७२	१२.५०	९.९५	२४.६०	१४.१४	७.६४	६.६८	७.५७
जलकपुर अखल	२१.५०	१७.८९	१६.२९	१९.६९	१२.४३	१३.१२	१२.५०	१५.१७	१३.७७	८.९१	८.२३	८.६७
सिन्धुपाल्चोक	२४.९९	१४.५६	१३.७९	२३.०२	११.६३	८.९६	८.८१	१०.२३	१०.३१	५.३९	१२.३६	७.४५
रसुवा	२५.०४	१५.७४	८.१८	२०.०३	१०.८२	१४.५८	१३.३३	८.११	११.७६	४.५५	-	४.५५
नुवाकोट	३२.८१	२२.३४	१५.६२	२६.३६	१५.५१	१२.८०	१३.४९	१३.२७	१४.२७	२६.४७	१६.३७	२०.१३
पाँचथर	२३.७५	१७.७७	१२.९३	२०.८६	८.४३	७.८८	१४.९०	१५.८७	९.७१	५.६६	८.८०	३.९१

जिल्हा	प्राथमिक			निम्न माध्यमिक			माध्यमिक		
	१	२	३	४	५	६	७	८	९
	काला	काला	काला	काला	काला	काला	काला	काला	काला
	काला	काला	काला	काला	काला	काला	काला	काला	काला
काठ पलायन	२५.२५	२०.०३	१८.०३	२३.३१	१६.६०	१६.०३	१५.३८	१५.३८	१५.३८
अनापुर	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५
काठमाडौं	२५.२५	२०.०३	१५.३८	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५
लालितपुर	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५
बागमती अंचल	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५
मकवानपुर	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५
चितवन	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५
रौतहट	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५
बाग	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५
सर्ला	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५
नारायणी अंचल	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५
सावसायल अंचल	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५
मोरंग	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५
मनारु	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५
बामनगढ	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५
काभ्रे	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५
लुम्बिनी	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५
स्याङ्जा	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५
गण्डकी अंचल	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५	२०.०३	२५.२५

जिल्हा	प्राथमिक			निम्न माध्यमिक			माध्यमिक		
	१	२	३	४	५	६	७	८	९
	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा
	१० कक्षा	१० कक्षा	१० कक्षा	१० कक्षा	१० कक्षा	१० कक्षा	१० कक्षा	१० कक्षा	१० कक्षा
महलपरासी	२४,४५,२०,८२	२४,६३	२२,९४	१८,४५	१५,७५	१३,४१	२३,७८	१५,४३	८,५०
पाल्हा	२९,२४	३१,५३	३०,३९	३४,६८	२९,७८	२९,२४	२९,६६	२९,६८	२०,४८
गुदमी	३०,०४	२६,१४	२९,३९	३६,१६	१४,५३	१९,११	१९,३०	८,३८	७,१२
अर्वाळांची	३३,८९	२७,१६	२५,४२	३०,२०	१९,८१	१२,३८	१५,५१	८,७७	१०,४७
रुपवेही	२६,१४	२४,८२	२५,२९	२५,८६	२०,४०	२३,०४	२९,४७	१८,०८	१८,३४
कानिलवस्तु	२०,२७	१७,१२	१५,८५	१८,७६	१४,०२	१२,३७	१२,२९	१६,४०	११,५३
लुम्विणी अन्धल	२९,८६	२४,४०	२३,७५	२७,६४	१७,७४	१७,६८	१६,७२	१८,४४	१३,४१
मुस्ताक	४३,१८	३२,८९	३६,०४	३९,४६	३३,३३	३७,९७	३७,७२	३३,३३	१८,१८
म्हापली	३१,४७	२४,७७	२५,००	२८,३३	१५,१४	१७,८२	१७,८२	१८,८३	९,२९
पवंत	२९,४७	२९,१४	२४,७३	२४,५५	२४,१८	२४,३९	१९,५७	२६,०४	२३,५३
बागलूक	२९,९२	२०,८७	१५,३२	२३,६४	१९,२९	२६,७७	१०,८३	१२,४७	१९,७३
घडलांगीरी अन्धल	२९,०५	२९,४८	२०,२३	२५,७७	१०,४०	१७,१६	१५,८०	१६,७२	८,७४
पडिमाखल सोम	२४,२४	२९,९७	२९,१०	३०,००	१९,७५	१८,२३	१६,८२	१९,६४	११,३२
रुक्मिणी	१४,९४	८,७६	७,१९	१२,२९	४,४१	७,७७	४,३९	७,३९	६,३३
रोहमा	२०,५७	१२,४९	१३,७५	१७,०६	८,४९	१७,७९	४,४७	१८,०९	८,१४
सलपान	१४,११	९,२२	८,६१	११,९६	९,८७	८,०६	७,७५	७,३६	६,२४
म्युडान	२१,३८	१६,६०	१६,४८	१८,६२	१२,८०	१०,८२	१२,११	१३,४३	१२,०४
बाड	२४,७९	२०,९३	१९,६३	२२,८४	२०,०८	१९,२०	१८,४०	२०,७२	१६,६१
रास्ती अन्धल	३०,३३	१५,३५	१४,१७	१७,९६	१४,१८	१३,८६	१४,९०	१४,३४	८,२७

विवरण	प्राथमिक				द्वितीय माध्यमिक				माध्यमिक			
	प	र	३	१	४	५	६	७	८	९	१०	=
	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा
कुल	२०७९	७३६	६९२	१६७४	४२४	१७०	१४२	—	२७२	२२०	४२६	—
मुग	१६०१	१२१४	५६०	१३९९	८४१	७४५	४८८	८००	७७५	३२३	—	—
खोलवा	३३२४	३०५५	८८८	२६५४	७६९	११०४	७६९	१२४०	६५०	—	—	—
कार्तिकोट	१०८४	६३१	४४२	—	३४६	३९२	२४५	—	३०६	७६६	—	—
कुल	१४६८	२५८८	७४०	१७३०	१८७७	७०८	१०७०	२८८८	८८६	—	४४५	१५००
कुल	१३१७	१०८३	६५०	१४३४	६६९	२७२	६३६	३८६	६०६	२१९	३०८	२६९
अजयपुर	१७५५	१३१०	७८२	१६३७	७९५	२१३	८३३	१८६	७३८	८२२	२४४	—
दोलेव	१४४२	१२२६	६८९	१३४८	७५८	२२६	५२०	६५७	५८०	८९०	२८६	२४०
मुल्लै	१९२०	२६४९	७६६	३७८०	३९६८	३६३१	३७५९	३४४९	३४४९	२९४८	२७९२	३६५५
बाली	२६३५	२०९२	१२७४	२०७६	२०३५	२०४१	२२४०	२५५३	२३२३	२४७१	२३९०	२६७३
बालिया	२१३०	१६४१	१२७६	१६०४	१४८०	१४४१	१४६६	१४५०	१५०१	१५३३	१०६९	१०७६
मेरी अञ्चल	२५०९	२१४३	१८१२	२२६६	१८३९	१७७३	२१९२	२३३८	२००६	१८८७	१६९०	२३२२
बाजुरा	१८८०	६१७	५२८	१३६०	३४८	३२६	१२१	२६०	३०२	—	—	—
बाजुरा	१४७२	१०४९	२०८५	१५७५	३६८	१९३	३१४	३४०	३१२	१९८	—	३८५
बाजुरा	१०९७	३०७	५३५	८०२	५४१	३५०	५२२	११२३	६२६	८७८	१४२	३०३
बाजुरा	११३४	११३३	७८८	१०६७	६७५	५७६	५४५	६०१	६५५	६७३	१२०५	६६८
बाजुरा	१७६२	१४७८	१४९०	१६६८	२११३	१७४८	१७५८	१८९०	१८०८	६४४	१३००	७९९
बाजुरा	१४६०	२३२२	१२०२	१२८५	११३८	१०९१	१०७३	१२२६	११८९	६४४	६१७	४०३

जिल्ला	प्राथमिक				निम्न माध्यमिक				माध्यमिक			
	१	२	३	१ देखि ३ कक्षा	४	५	६	७	८ देखि ७ कक्षा	८	९	१०
	कक्षा	कक्षा	कक्षा	३ कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	कक्षा	७ कक्षा	कक्षा	कक्षा	१० कक्षा
बार्थुवा	२६.५५	१३.९१	१०.७७	२१.५४	२५.३	४.४२	३.२३	७.२१	६.३१	२.०३	०.५५	२.४४
बेकटो	१४.८१	९.८३	१०.४८	१२.७३	४.७१	५.५४	२.८९	४.२१	४.५१	२.९१	१.४०	१.१९
बडेजपुरा	१६.१९	७.३५	४.७०	१२.१८	५.७२	३.७२	२.२७	१.१५	४.०७	०.९६	०.६९	—
काकनपुर	२३.३८	१८.४९	१४.६४	२०.२३	१८.०३	११.७४	११.०६	४.८४	१३.८१	४.४६	५.५८	६.२१
महाकाली अञ्चल	२०.५५	१२.१९	१०.६६	१६.७१	९.४१	६.६७	५.०६	५.९०	७.४१	२.५८	२.०५	२.४१
सुदूर पश्चिमाञ्चल क्षेत्र	१९.९४	१४.६४	१३.४८	१७.४९	१३.१३	१२.७३	१२.६१	१२.०४	१३.२२	२.३४	१.०१	९.६३
नेपाल अधिराज्यको जम्मा	२९.०६	२४.११	२३.०२	२५.७४	१९.८३	१९.८३	१९.६६	२०.३४	१९.८७	१७.९३	१६.७६	१७.२०

प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहमा विद्यार्थी प्रति विद्यालय स्थिति

शिक्षामा गुणात्मक विकासको निमित्त विद्यालयको प्रत्येक कक्षामा उपयुक्त मात्रामा विद्यार्थी संख्या हुनु अति आवश्यक छ । विद्यालयको कक्षामा अध्ययन गर्ने विद्यार्थीको संख्या अत्यधिक भएमा कक्षा शिक्षकले कक्षाका संपूर्ण विद्यार्थी हुकलाई आवश्यक मात्रामा दृष्टि पुऱ्याउन सक्तैन । यसकारण संस्थात्मक दृष्टिकोणले प्रगति भएता पनि, योजनाले लक्ष्य गरे अनुसारको वक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्नेमा बाधा पर्ने जाने कुरा निश्चित छ । अर्कोतिर विद्यालयमा पढाई थोरै विद्यार्थी भएको खण्डमा बढी खर्चिलो भई शिक्षामा गरिएको लगानीको उपज कम मात्रामा उपलब्ध हुने कुरा स्पष्ट छ । यसको अलावा विद्यार्थी संख्या ज्यादा थोरै हुँदा शिक्षकहरूमा निरक्षयता आई विद्यालय संचालनमा पनि स्थितिता याउने संभावना बढी मात्रामा हुन सक्दछ । २०३६ सालको तथ्याङ्क अनुसार प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहमा औसत विद्यार्थी प्रति विद्यालय क्रमशः १०२, ११२ र १६५ भएको देखिन्छ । उक्त तथ्याङ्क अनुसार विद्यार्थी प्रति विद्यालय माध्यमिक तहमा केही बढी भएको देखिन्छ । प्राप्त तथ्याङ्कको आधारमा विद्यार्थी प्रति विद्यालय केही बढी देखिनु तार्पनि विद्यार्थी संख्या बढी भएको विद्यालयहरूमा सेक्सन छुट्याई संचालन गर्ने गरेको पाइन्छ । प्राथमिक तथा निम्न माध्यमिक तहमा शिक्षा योजना मुताबिक हरेक कक्षामा ४० जना विद्यार्थी राख्ने लक्षलाई दृष्टिगत गर्दा सो तहहरूमा विद्यार्थी प्रति विद्यालय केही कम नै मात्र सकिन्छ ।

प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहमा विद्यार्थी प्रति विद्यालयको विस्तृत विवरण सारिणी नं ४ मा देखाइएको छ । उक्त सारिणी अनुसार प्राथमिक तहमा सबभन्दा कम विद्यार्थी प्रति विद्यालय ७८ मुगुर पश्चिमाञ्चल क्षेत्रमा देखिन्छ । सो तहमा विद्यार्थी प्रति विद्यालय पूर्वाञ्चलमा १०९, मध्यमाञ्चलमा ११७ र पश्चिमाञ्चलमा १०३ देखिन्छ । निम्न माध्यमिक तहमा पनि सबभन्दा कम मुगुर पश्चिमाञ्चल क्षेत्रमा नै छ, जहाँ निम्न माध्यमिक विद्यालयमा प्रति कक्षा औसत विद्यार्थी २० जना मात्र देखिन आउँदछ । सबभन्दा बढी हुने क्षेत्रमा मध्यमाञ्चल पर्ने आउँदछ, जहाँ प्रति कक्षा औसत विद्यार्थी ३५ जना छन् । माध्यमिक स्तरमा पनि निम्न माध्यमिक स्तरमा जस्तै नै औसत विद्यार्थी प्रति विद्यालय सबभन्दा कम मुगुर पश्चिमाञ्चल क्षेत्रमा र सबभन्दा बढी मध्यमाञ्चल क्षेत्रमा देखिन्छ । अतः विद्यार्थी संख्याको दृष्टिकोणले चार विकास क्षेत्रमध्ये मुगुर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र निकै पछि परेको कुरा यस विवरणबाट ज्ञात हुन आउँदछ ।

**प्राथमिक, निम्न माध्यमिक
तथा
माध्यमिक तहमा विद्यार्थी प्रति विद्यालय
सारिणो नं० ४**

जिल्ला	प्राथमिक विद्यार्थी प्रति प्रा. विद्यालय	निम्न माध्यमिक विद्यार्थी प्रति नि० मा० विद्यालय	माध्यमिक विद्यार्थी प्रति मा० विद्यालय
ताप्लेजुङ	६४	४२	१०६
पाँचथर	१०४	१०९	११२
इलाम	१०४	१४१	१२५
फाया	२१६	२१७	२१३
मेची अञ्चल	१२७	१३८	१६२
सप्तरी	७७	५६	१४७
मोरङ	८७	१११	१३०
तेह्रथुम	७५	६४	१०६
धनकुटा	७४	८४	१४६
मोरङ	९७८	१८८	२३२
सुनसरी	१४४	१७७	१९७
कोशी अञ्चल	११०	१२७	१८२
सोलुखुम्बु	६७	८७	९३
खोटाङ	८४	९१	११०
मोखलबुङ्गा	१०९	१२३	६०
बरेली	८५	८४	९१
सप्तरी	११२	१४१	१९४

जिला	प्राथमिक विद्यार्थी प्रति प्रा. विद्यालय	निम्न माध्यमिक विद्यार्थी प्रति नि. मा. विद्यालय	माध्यमिक विद्यार्थी प्रति मा. विद्यालय
सिराहा	९१	१४८	२१४
सगरमाथा अञ्चल	९३	११८	१४४
पूर्वाञ्चल क्षेत्र	१०९	१२७	१६८
दोलखा	७१	४३	८३
रामेछाप	८५	६३	८९
सिन्धुली	८६	७३	११६
धनुषा	१२७	१५०	१७३
महोत्तरी	१२१	९७	१६८
सलहो	६०	११३	१३७
जनकपुर अञ्चल	९७	९४	१४३
सिन्धुपाल्चोक	९८	१०४	७५
रमुवा	५५	२२	४४
नुवाकोट	११३	१०८	१२४
पाँचथर	१०८	६३	९३
काभ्रेपलान्चोक	९६	९२	११३
भक्तपुर	१८५	१९१	२१५
काठमाडौं	२३१	३२०	२९९
ललितपुर	१६३	२१४	२४३
बागमती अञ्चल	१३५	१६१	२२३
मकवानपुर	१०२	१०३	१६०
चितवन	१५२	२४९	२३३
रौतहट	८६	१२४	१७९
बारा	८७	११२	१९६
पर्सा	९९	१८७	२११
नारायणी अञ्चल	१०८	१६१	२०९
मध्यमाञ्चल क्षेत्र	११७	१३९	१९५

जिला	प्राथमिक विद्यार्थी प्रति मा. विद्यालय	निम्न माध्यमिक विद्यार्थी प्रति नि. मा. विद्यालय	माध्यमिक विद्यार्थी प्रति मा. विद्यालय
गोरखा	११३	८८	१०८
मन.ङ	२१	१२	२२
सप्तगुह	७९	६८	९८
कास्की	११३	१५१	१६९
तनहुँ	११३	१०३	१०३
स्वाङ्गा	१२६	१२७	१२३
गण्डकी अञ्चल	१०९	११२	१३१
नवलपरासी	१४२	१०७	२३७
पाल्पा	७३	८१	११८
पुष्पमी	९५	१०८	१३५
अर्घाखाँची	१०८	६६	१३०
रूपन्देही	१४२	१८६	१९३
कर्णाली अञ्चल	१०४	१२८	१४०
लुम्बिनी अञ्चल	१०५	११२	१५९
सुस्ताङ	३०	१३	३३
म्याग्दी	६२	५१	९५
पर्वत	९४	७९	१२४
बागलुङ	१०६	८२	१६८
धवलागिरी अञ्चल	८५	६४	१२८
पश्चिमाञ्चल क्षेत्र	१०३	१०१	१४०
लुम्बिनी	६०	३९	७९
रोल्पा	६९	६२	५७
सल्यान	८२	८२	१४०
सुदूरपश्चिम	८५	७७	१२४
राप्ती	१३८	१६२	१८८
राप्ती अञ्चल	८६	९०	१३६

जिल्ला	प्राथमिक विद्यार्थी प्रति प्रा. विद्यालय	निम्न माध्यमिक विद्यार्थी प्रति नि० मा० विद्यालय	माध्यमिक विद्यार्थी प्रति मा० विद्यालय
हुम्ला	४२	२५	६८
सुनु	४२	१६	४४
डोल्पा	२७	२०	२५
कालिकोट	६९	५२	८५
लुम्बिनी	५४	४७	७३
कर्णाली अञ्चल	४८	३४	५७
जाजरकोट	५४	४५	६३
दैलेख	७२	१०७	१६७
सुर्खेत	८७	१०३	२०७
बाँके	९२	१००	१६९
बर्दिया	१११	९३	२१८
मेची अञ्चल	८२	९६	१७०
बाजुरा	६१	३७	१३६
बझाङ	८२	७१	८६
अछाम	९८	३८	१५८
सिराहा	५५	७१	१११
सुनसरी	१०१	२०२	१५०
सप्तरी अञ्चल	८१	८२	१२५
सुनसरी	६५	५२	१३८
सप्तरी	७३	८२	१२७
उदयपुर	७५	५१	१६२
कञ्चनपुर	१३३	१७६	१८९
महाकाली अञ्चल	८१	७८	१४७
सुदूर पश्चिमाञ्चल क्षेत्र	७८	७९	१३६
नेपाल अधिराज्य	१०२	११२	१६५

प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक शिक्षक स्थिति

शिक्षामा गुणात्मक विकासको निमित्त योजनाले नभए अनुसार देशको समुद्रतिर र विकासको निमित्त आवश्यक दश क्षमताको पैदा गर्ने शिक्षकको भूमिका एतदम महत्त्वपूर्ण हुन्छ । अतः विज्ञानम शिक्षण पेशामा लागेका सम्पूर्ण शिक्षकहरू योग्य, तालीम प्राप्त, सक्षम तथा स्वगणनीय हुनु नितागत आवश्यक छ । तर देशको सम्पूर्ण जिल्लाहरूमा छोटो अवधिमा नै सम्पूर्ण शिक्षकहरू योजनामा तोकिए अनुसारको योग्यता भएमा तथा तालीम प्राप्त गरेका हुनु सम्भव छैन । तापनि यस स्थितिलाई तीव्र गतिले सुदृढ गर्दै लैजाँन नसकेमा शिक्षाको गुणात्मक विकासमा सिधिलता आउने कुरा निविवाद छ । २०३६ सालको तथ्याङ्क अनुसार प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहमा क्रमशः २६३८४, १०५३६ र ४२६५ शिक्षकहरू कार्यरत रहेको देखिन्छन्, जसमध्ये क्रमशः ९०३१, ४१५१, २६०३ शिक्षकहरू तालीम प्राप्त छन् अर्थात् प्राथमिक तहमा ३६.९% निम्न माध्यमिक तहमा ३९.४% र माध्यमिक तहमा ६३.०% शिक्षक तालीम प्राप्त देखिन्छ । उपरोक्त प्रतिशतहरूलाई विचार्य माध्यमिक तहको दौजोमा प्राथमिक तथा निम्न माध्यमिक तहका शिक्षकको तालीम प्राप्त प्रतिशत निकै कम भएको अनुभव हुन आउँदछ र प्राथमिक, निम्न माध्यमिक र माध्यमिक तहमा तालीम प्राप्त शिक्षकको प्रतिशत गत वर्षको भन्दा केही पनि वृद्धि देखिदैन । तर यत प्रतिशत शिक्षकहरूलाई तालीम प्राप्त गराउने अर्कोसा निकै खर्चो अवधि पनि मात्र पुरा होला भन्नु चाहिँ अपुक्ति नै होला । प्राप्त तथ्याङ्क अनुसार प्राथमिक तहमा तालीम प्राप्त शिक्षकको प्रतिशत सबभन्दा कम सेती अञ्चलमा, जहाँ कुल प्राथमिक शिक्षकको २२.०% मात्र तालीम प्राप्त छन् र सबभन्दा बढी प्रतिशत भएका अञ्चल महाकाली देखिन आउँदछ, जहाँ ५१.२०% भन्दा बढी शिक्षकहरू तालीम प्राप्त छन् । त्यस्तै नै निम्न माध्यमिक तहमा तालीम प्राप्त शिक्षकको प्रतिशत सबभन्दा कम हुने अञ्चल राप्ती देखिन्छ, जहाँ तालीम प्राप्त शिक्षकहरूको प्रतिशत २९.०% मात्र छ । र सबभन्दा बढी प्रतिशत हुने अञ्चलमा जनकपुर पर्ने आउँदछ । जहाँ ५२.५% शिक्षकहरू तालीम प्राप्त छन् । माध्यमिक तहमा तालीम प्राप्त शिक्षकको प्रतिशत सबभन्दा कम हुने अञ्चल धनकुला देखिन्छ, जहाँ ५२.४% मात्र शिक्षकहरू तालीम प्राप्त छन् र यस तहमा सबभन्दा बढी प्रतिशत हुने अञ्चल बागमती देखिन्छ, जहाँ ६९.०% तालीम प्राप्त शिक्षकहरू छन् । क्षेत्रको आधारमा हेर्दा अन्य क्षेत्रको दौजोमा सुदुर पश्चिमाञ्चल क्षेत्रका प्राथमिक तहका शिक्षकहरू बढी मात्रा तालीम नपाएका देखिन्छन् । प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहमा तालीम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत विस्तृत रूपमा तारिणी नं १ (ख) मा देखाइएको छ ।

राष्ट्रिय शिक्षा पद्धतिको योजना अनुसार प्राथमिक शिक्षकको निमित्त आवश्यक न्यूनतम योग्यता एस० एल० सी० वा सो सरह, निम्न माध्यमिक शिक्षकको निमित्त आई० ए० वा सो सरह र माध्यमिक शिक्षकको निमित्त बी० ए० वा सो सरह तोकिएको छ । तर पनि शिक्षक भभावको कारण तथा अन्य कतिपय कारणहरूले गर्दा खासगरी दुर्गम तथा विपन्नक्षेत्रको जिल्लाहरूमा आवश्यक न्यूनतम योग्यताभन्दा कम योग्यता भएका व्यक्तिहरूलाई पनि शिक्षण पेशामा कार्यरत गराउन बाध्य हुनु परेको कुरा प्राप्त विवरणबाट जानकारी हुन आउँदछ । शिक्षाको

पुर्णतमक विकासमा योग्य, तालीम प्राप्त शिक्षक नै एक मुख्य अङ्ग भएको हुँदा, शिक्षण पेशामा लागेका सम्पूर्ण व्यक्तिहरूलाई तालीम दिनुको तर्क र योग्यता कम भएका शिक्षकहरूको योग्यता बढाउनु लगाउने तर्क यथा संभव सबै प्रयास हुने जानु पर्ने निश्चित आवश्यक देखिन्छ । प्राप्त तथ्याङ्क अनुसार नेपाल अधिराज्यको सम्पूर्ण शिक्षकहरूमध्ये प्राथमिक तहमा ३६.७ प्रतिशत, निम्न माध्यमिक तहमा २९.७ प्रतिशत र माध्यमिक तहमा २.० प्रतिशत शिक्षक आवश्यक न्यूनतम योग्यताभन्दा कम योग्यता भएका देखिन्छ । तर अधिराज्यको कुनै कुनै सुगम जिल्लाहरूमा एम० ए० डिग्रीतमम हासिल गरेका व्यक्तिहरू पनि प्राथमिक शिक्षक भई अध्यापन काम गरिरहेका पाइएको छ ।

शिक्षाको विकासको मूल नै प्राथमिक शिक्षा भएको र यसको विकास बिना माध्यमिक तहका शिक्षाको विकास संभव नहुने कुरा निर्विवाद छ । प्राथमिक शिक्षाको विकास निमित्त खासगरी छात्राहरूको भर्ना छात्रहरूको बाँजोमा पुर्‍याउनु महिला शिक्षकको कार्यक्षमता बढी प्रभावकारी हुने कुरा सर्वमान्य नै छ । अतः योग्यता पुगेका बढी से बढी महिलाहरूलाई शिक्षण पेशा तर्फ आकृष्ट गर्ने सकेको खण्डमा शिक्षाको विकासको निमित्त देखा हुन जाने कुरा स्पष्ट छ ।

२०३६ सालको तथ्याङ्क अनुसार नेपाल अधिराज्यका प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहका कुल शिक्षकमध्ये ९.७ प्रतिशत महिला शिक्षक देखिएको छ । कुल महिला शिक्षक ४०३३ मध्ये १८३२ अर्थात् ४५.४% तालीम प्राप्त छन् । प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहको महिला शिक्षक संख्या तथा जम्मा शिक्षकमा महिला शिक्षकको प्रतिशत तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ । योग्यता अनुसार प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक जम्मा शिक्षक तथा महिला शिक्षकको जिल्लागत विस्तृत विवरणहरू सारिनीहरूमा देखाइएका छन् ।

तालिका नं० ९ क्षेत्र अनुसार जम्मा शिक्षकमा महिला शिक्षक प्रतिशत

क्षेत्र	प्राथमिक		निम्न माध्यमिक		माध्यमिक	
	जम्मा शिक्षक	महिला शिक्षक	जम्मा शिक्षक	महिला शिक्षक	जम्मा शिक्षक	महिला शिक्षक
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
पूर्वाञ्चल	६५७३	६५.३	९,६	२६.८६	२१७	८.१
मध्यमाञ्चल	७१३४	८७.३	१२,२	३०.९६	५३६	१७.३
पश्चिमाञ्चल	७४७८	७८.५	१०,५	२९.५३	२००	६.८
सुदूर पश्चिमाञ्चल	२१९९	२७.१	५,२	१८.०१	८३	४.६
नेपाल अधिराज्य	२६३८४	२५.८२	९,८	१०.५३६	१,०२६	९.८

उपरोक्त तालिकालाई अध्यलोकन गर्दा प्राथमिक, निम्न माध्यमिक र माध्यमिक तहमा महिला शिक्षकको प्रतिशत करीब करीब उही देखिन्छ । नेपाल अधिराज्यको चार विकास क्षेत्रहरूमध्ये मध्यमाञ्चल क्षेत्रमा अझ क्षेत्रको

प्राथमिक बढी मात्रामा महिला शिक्षकहरू देखिन्छन्। सुदूर पश्चिमाञ्चल तथा पश्चिमाञ्चल क्षेत्रमा प्राथमिक विद्यालयमा पढाउने महिला शिक्षकहरूको प्रतिशत निम्न कम छ। पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्रमा प्राथमिक बढेक अन्य दुवै तहमा महिला शिक्षकको प्रतिशत पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र र सुदूर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्रमा भन्दा केही बढी नै देखिएको छ।

शिक्षालाई स्तर मुक्त बनाउने क्रममा शिक्षक विद्यार्थी अनुपात पनि एक मुख्य अङ्ग हुन आउँदछ। योजनामा उल्लेख भए अनुसार शिक्षक विद्यार्थीको अनुपात प्राथमिक तहमा १:४० निम्न माध्यमिक र माध्यमिक तहमा १:२५ तोकिएको छ। २०३६ को प्राप्य बिबरणको आधारमा यो अनुपात प्राथमिक तहमा १:३० निम्न माध्यमिक तहमा १:३२ र माध्यमिक तहमा १:२५ देखिएको छ। प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तहमा क्षेत्र अनुसार शिक्षक विद्यार्थी अनुपात तलको तालिकाका प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं० १०
शिक्षक विद्यार्थी अनुपात

क्षेत्र	प्राथमिक			निम्न माध्यमिक			माध्यमिक		
	जम्मा शिक्षक	जम्मा विद्यार्थी	अनुपात	जम्मा शिक्षक	जम्मा विद्यार्थी	अनुपात	जम्मा शिक्षक	जम्मा विद्यार्थी	अनुपात
पूर्वाञ्चल	६५७३	२४७९१०	१:३९	२६८६	८७८७१	१:३१	१०४७	२७७७६	१:२७
मध्यमाञ्चल	७१३४	३०६४६६	१:४३	३०१६	११२५१९	१:३६	१६२५	४११०५	१:२५
पश्चिमाञ्चल	७४७०	२६५६०८	१:३६	२९५३	८७२७४	१:३०	१०३६	२३५९७	१:२३
सुदूर पश्चिमाञ्चल	२१६९	१०९५४३	१:३५	१००१	४२२६५	१:११	५२७	१३६३१	१:२४
नेपाल अधिराज्य	२६३८४	१०९२५३०	१:३०	१०५३६	३४२९६९	१:३३	४२६२	१०६१०९	१:२५

उपरोक्त तालिकालाई अवलोकन गर्दा प्राथमिक तहमा शिक्षक विद्यार्थी अनुपात चारै विकास क्षेत्रहरूमा केही केही अन्तर र यो अनुपातहरू योजनामा उल्लेख भएका अनुपातभन्दा मध्यमाञ्चल बाहेक अन्य विकास क्षेत्रहरूमा कम नै छ। निम्न माध्यमिक तहमा शिक्षक विद्यार्थी अनुपात चारै विकास क्षेत्रहरूमा योजनामा उल्लेख भएको अनुपात भन्दा केही बढी छ। माध्यमिक तहमा तलभन्दा बढी शिक्षक विद्यार्थी अनुपात पूर्वाञ्चल क्षेत्रमा देखिन्छ र यो अनुपात पनि योजनामा उल्लेखित अनुपातभन्दा केही मात्र बढी पर्ने आउँदछ।

नेपाल अधिराज्यको योग्यता अनुसार प्राथमिक शिक्षक विवरण

सारिणी नं० ५ (क)

क्र.सं. विद्यालया	अवधर एस.एल. सो.	एस.एल.सो. वा जम्मा ता.प्रा.	आई.ए. वा सो सो सरह जम्मा ता.प्रा.	बी.ए. वा सो सो सरह जम्मा ता.प्रा.	एम.ए. वा सो सो सरह जम्मा ता.प्रा.	जम्मा
१. तालेजुङ	११०	४९	११८	४९	—	१८८
२. पाँचथर	१४१	४१	२२२	१०३	—	३६३
३. इलाम	२१४	१२५	२७४	१४३	२	४९१
४. खोपा	८८	३२	६५६	२०८	६	७७०
मैची अञ्चल	६३३	२४७	१३१०	४९५	२८	२०१२
१. संखुवासभा	४४	३२	३२०	१०६	३	३६७
२. सोलुखुम्बु	८१	२४	२९६	६६	३	३६४
३. तेह्रथुम	१६	१६	२३५	१३१	२	३६३
४. धनकुटा	६४	२९	२६२	८३	६	३३२
५. मोरङ	७९	२८	६०८	१५७	३	६९८
६. सुनसरी	४०	१५	४३८	१६१	३	४०४
कोशी अञ्चल	३२४	१४४	२१५९	७३४	५९	२५४८
१. सोलुखुम्बु	१०१	३८	५३	१७	—	१८३

क.सं	विवरणा	अष्टर एम.एल. सी.	एल.सी. वा आर्ट. ए. वा सी. सरह	सी.ए. वा सी. सरह	मो.ए. वा सी. सरह	एम.ए. वा सी. सरह	जम्मा
		जम्मा सा.प्रा.	जम्मा सा.प्रा.	जम्मा सा.प्रा.	जम्मा सा.प्रा.	जम्मा सा.प्रा.	जम्मा सा.प्रा.
२.	खोटाङ्ग	४६	३५	३१२	७४	-	३५८ १०१
३.	खोखलढुङ्गा	२१	४२	१८३	५३	-	२७८ १४
४.	अदवपुर	८३	४९	२०६	३५	-	२९२ ८४
५.	सप्लरी	३०	१९	४२२	२४४	४	४४० २६२
६.	सिराहा	२९	११	४०४	२०३	३	४३६ २१६
सगरमाथा अञ्चल		१८०	१९६	१९१२	६१५	१७	४ २०१३ ८३०
पूर्वाञ्चल क्षेत्र		१३३०	५८५	५१२१	१८४५	१०४	३७ ११ ४ - ६२७३ २४७१
१.	चौलगा	१६३	४७	८०	१२	-	- २४३ ५९
२.	रामेछाप	१२९	३८	१७७	४०	-	- १०६ ७८
३.	सिन्धुली	५४	२४	२२८	५१	-	- २८२ ७५
४.	धनुषा	२५	१०	३४२	२४२	४६	१० ४ - ४१६ ३००
५.	महोत्तरी	३२	२७	२६६	१९९	५२	- ३८० ३७३
६.	सप्तरी	८५	४४	२४३	१०३	१३	६ ७ १ १६८ १६५
जनकपुर अञ्चल		४८८	१९०	१३६५	६५१	१०६	९९ १३ २ १ १९७८ ९५४
१.	सिन्धुवाखोङ	२३८	५३	१०८	४२	-	- ३४६ ९५
२.	रतुवा	५५	५	२६	४	-	- ८१ १३
३.	नुवाकोट	३२८	४७	१०६	३०	-	- ४३४ ७७
४.	धार्चुला	२०६	४४	११३	२७	२	१ - ३२१ ७१
५.	काँच पलान्चोक	२०६	५६	२९५	७६	३	- ४०८ १३५
६.	मकपुर	४४	२३	१८६	८६	४६	२८ १ १ - २७९ १४१

क्र.सं. जिल्ला	अध्वर एल एल. सी	एल.एल.सी. वा सो सरह	आई.ए. वा सो सरह	बी.ए. वा सो सरह	एच.ए. वा सो सरह	जम्मा					
	जम्मा ता.श.	जम्मा ता.श.	जम्मा ता.श.	जम्मा ता.श.	जम्मा ता.श.	जम्मा ता.श.					
७. काठमाडौं	१८३	६३	६०२	१२६	२१	५	८४५	३१८			
८. ललितपुर	१०१	५७	२८७	११०	—	—	—	२९०	१६७		
बागमती अञ्चल	१०६३	३५२	१७२५	५१०	९९	४२	६	—	३२००	६१७	
१. सप्तगञ्जपुर	२५७	४७	१४५	१४	—	—	—	—	४०२	६१	
२. चितवन	५५	३३	४७३	७६	७	१	—	—	५३५	२१३	
३. रौतहट	६२	७५	२०८	९५	—	—	—	—	३००	१७०	
४. बारा	११०	५८	३८८	११२	१७	१०	१	—	३५६	१८१	
५. पर्सा	१२५	२७	२२७	१२१	११	७	—	—	६५०	२२५	
नारायणी अञ्चल	६६९	३१०	१२८१	५११	२५	१८	१	१	१२५६	८५०	
सप्तमहाञ्चल	२४९०	८५२	४०७१	१००२	२४०	१६६	११	२०	१	७१३४	२७२१
१. गोरखा	२५६	८१	३१८	७६	२	—	—	—	—	४७६	१६०
२. सप्तरी	२८०	१४	१२	७	—	—	—	—	—	३६	२१
३. खप्तड	७१	२५	४४०	१४९	—	—	—	—	—	४११	१०६
४. झापा	३१८	८१	१५०	३८५	३१	१६	—	—	—	७३१	४८२
५. ताप्लेजुङ	१८१	२३	५५६	२३८	—	—	—	—	—	७५७	१८७
६. इलाम	६९	७	६१३	१३८	—	—	—	—	—	६८९	१४५
महाकाली अञ्चल	७१९	२९७	२५८१	८२६	३४	१६	—	—	—	३२३४	११७२
१. नवलपरासी	३९१	१०४	१०५	५१	४	—	—	—	—	४८०	१५७
२. पाल्पा	२१०	११	४१८	१२३	—	—	—	—	—	७०८	२३४

क्र.सं. जिल्ला	अन्तर एल.एल.सी.	एल.एल.सी. वा सी सरह	आई.ए. वा सी सरह	सी.ए. वा सी सरह	एम.ए. वा सी सरह	जम्मा
	जम्मा ता.प्रा.	जम्मा ता.प्रा.	जम्मा ता.प्रा.	जम्मा ता.प्रा.	जम्मा ता.प्रा.	जम्मा ता.प्रा.
१. मुल्मी	२१३	५३	३२६	६२	७	५४६
२. अर्वाखोबी	६३	७०	२२२	७४	४	३१९
३. कपलेश्वरी	१३६	१३०	३१४	१८१	६	४५६
४. कपिलवस्तु	३०	२८	२३८	१३५	११	३३०
कुम्भिनौ अञ्चल	१०५३	४७८	१७०३	६४६	३०	१९५५
१. मुस्ताङ	५८	८	५८	१	—	११६
२. म्याग्दी	१७८	७५	१००	३०	—	२७८
३. पर्वत	६६	३९	३३६	४९	—	४३२
४. बागलुङ	२२१	७०	२५६	८४	—	४७७
खलंगिरी अञ्चल	५५३	१९२	७४०	१७२	—	१३०७
गण्डाखाङ्ग क्षेत्र	२३२५	९३७	५०३४	१७१४	११५	७४७८
१. हकुम	१८३	८	१७	२	—	२००
२. रोल्पा	२४६	४५	३६	१२	१	३०३
३. सप्तगढ	११७	५०	७५	२३	—	१९२
४. धुलाल	१०४	७०	१७७	५८	—	३०१
५. दाङ	१२८	६५	२०९	६६	५	३५२
राप्ती अञ्चल	७७८	३३८	१११६	१६६	६	१३२८
१. हुम्ला	४९	१९	९	२	—	५८
२. मुगु	८९	३१	१६	३	—	१०८

क्र.सं. जिल्ला	अवडर एस.एच.सी.	एस.एल.सी. वा सो गार्ह	आई.ए. वा सो गार्ह	बी.ए. वा सो गार्ह	सम्प. वा सो गार्ह	जम्मा
	सो गार्ह	जम्मा	सो गार्ह	जम्मा	सो गार्ह	जम्मा
१. डोशवा	८७	३२	७	—	—	९४
२. कात्तिकोट	१५७	२३	२	—	—	१८२
३. जुम्ला	१४३	७२	७९	—	—	२९१
कर्माली अञ्चल	४२५	१७७	९४	२५	—	६१८
१. जाजरकोट	१४७	३१	६	२	—	१८६
२. दैलेख	२०३	१२४	१५	९	—	३५१
३. सुनसरी	२७१	१०८	२५	१८	—	४२२
४. सकि	८७	५८	७७	४५	२६	१९३
५. बझाङ	११८	२३	१३४	३६	—	२९२
भेरी अञ्चल	८०३	३४४	२८३	११०	५८	१६३५
१. बाँसुरा	१३१	३२	१९	५	—	१८७
२. बझाङ	१९०	५६	५८	—	—	२४४
३. अछाम	२०९	३८	५४	१८	—	३१९
४. डोटी	१२६	२२	५७	२३	—	२२८
५. कैलाली	११०	३१	१४५	३२	—	३२८
मेची अञ्चल	७८६	१७१	३४३	७८	—	१३८८
१. इलाम	१८८	९३	७०	२७	—	२९८
२. तेह्रथुम	२२५	१६२	९१	३८	—	४१६

क्र.सं.	जिल्ला	अध्यक्ष एस.एल. सी.	एस.एल.सी. बा आई.ए. बा सी	बी.ए. बा सी	एस.ए. बा सी	जम्मा
		जम्मा सा.प्रा.	जम्मा सा.प्रा.	जम्मा सा.प्रा.	जम्मा सा.प्रा.	जम्मा सा.प्रा.
३.	डडेल्धुरा	१२५ ४७	९६ २१	१	—	१९२ ६८
४.	काँचनपुर	९४ ६६	८२ ३२	४	—	१९० ९६
	महाकाली अञ्चल	६२२ ३६६	११८ ११६	५	—	९४६ ४८४
	गुड्डा पञ्चिमाञ्चल क्षेत्र	३५३७ १३१४	१५७० ४९२	७९ ३२	३	५९९९ १८४१
	नेपाल अधिराज्यको जम्मा	९६८९ ३६८८	१६०९६ ५७३३	५३८ २८१	५७ २८	१२६३८४ ९७३१

नेपाल अधिराज्यको योग्यता अनुसार निम्न माध्यमिक शिक्षक विवरण

सारिणी नं० ५ (ख)

क्र.सं.	जिल्ला	क्षेत्र एल.एल.सी.		एल.एल.सी. वा आर्.ए. वा सी.सर्ह		सी.सर्ह		बी.ए. वा सी.सर्ह		एल.ए. वा सी.सर्ह		जम्मा
		जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	
१.	ताप्लेजुङ	८	३	९५	३७	५८	२७	१	—	—	१६२	६७
२.	पाँचथर	—	—	२५	१८	४२	२७	२	२	—	१९	४७
३.	इलाम	—	—	८	६	११५	५९	११	५	१	१३५	७१
४.	कापला	—	—	६०	३०	२४३	५७	५	४	—	३६०	९१
मेची क्षेत्र												
		८	३	१८८	९१	२५८	१७०	७१	११	१	७२६	२७६
१.	सुनसरी	—	—	१८	१५	७१	४३	१९	५	—	१०८	६३
२.	मोरङ	—	—	३१	२५	७२	२०	१५	४	—	११८	४९
३.	तेह्रथुम	—	—	३६	३३	७५	३९	८	३	—	११९	७५
४.	धनकुटा	१	१	५१	१३	१०७	४८	१९	—	—	१७८	६२
५.	मोरङ	१	१	४६	२८	२७१	४३	४७	१५	—	३६५	८७
६.	सुनसरी	५२	३०	२१०	८३	९३	१६	१	—	—	३३६	१३१
कोशी क्षेत्र												
		५४	३२	३९२	१२९	६५६	२०३	१०२	२७	—	१२१४	४६७
१.	सुनसरी	—	—	५०	१५	३९	१६	—	—	—	८९	३१

क्र.सं. जिल्ला	सुपुर्कार एम.एल.सी.	एम.एल.सी. बा	आर्द्ध-ए. बा सो	बी.ए. बा सो	एम.ए. बा सो	जम्मा
	सी.	सो सरह	सरह	सरह	सरह	
	जम्मा ला.प्रा.	जम्मा ला.प्रा.	जम्मा ला.प्रा.	जम्मा ला.प्रा.	जम्मा ला.प्रा.	जम्मा ला.प्रा.
२. खोटाङ	-	३९	२३	५७	२७	१७०
३. ओखलढुङ्गा	-	४०	२६	१३	-	१७९
४. उदयपुर	-	२४	२०	४४	१८	१२६
५. सप्तरी	-	४४	३५	१४७	७०	११२
६. बिराट्ठा	-	३५	३२	१०५	४६	१८०
सगरमाथा अञ्चल	-	२३३	१२४	४१६	१७३	१०४६
पूर्वाञ्चल क्षेत्र	६३	३५	८१३	४१४	१२७७	१११३
१. दोलखा	७	३	५८	२४	१८	१०३
२. रामेछाप	२	२	६०	२५	१०	१०३
३. सिन्धुली	-	-	५७	३३	६१	१५१
४. धनुषा	-	-	४९	३७	१०६	१९२
५. महोत्तरी	-	-	३०	२५	१२०	१७५
६. सर्लाही	१	१	३५	२२	१०३	१४१
जनकपुर अञ्चल	१०	६	२८१	१८३	४९१	१०७१
१. सिन्धुपाल्चोक	११	३	२६	१२	२३	१०३
२. रसुवा	४	२	७	१६	४	२९
३. नुवाकोट	६	१	५०	२०	४६	१०२
४. धादिङ्ग	१७	५	४०	६	४२	१०२
५. काभ्रे पञ्चागञ्चोक	-	-	५४	५०	१०६	१०५
६. भक्तपुर	-	-	१३	७	८४	१००

क.सं. जिल्ला	अण्डर एस.एल. सी.	एस.एल.सी. वा सी सरह	आई. ए. वा सी सरह	बी.ए. वा सी सरह	एल.ए. वा सी सरह	अम्मा तल.प्रा.	अम्मा तल.प्रा.	अम्मा तल.प्रा.	अम्मा तल.प्रा.
७. काठमाडौं	-	-	९	६	४०९	१२३	१२२	१	६२१ ३०५
८. सतलपुर	-	-	-	-	२१४	११३	-	-	२१४ ११३
बागमती अञ्चल	२९	११	१६९	१०५	१०२३	४१३	२०१	६	३ १२६७ ६३८
१. महाकालपुर	४	२	१४	१२	५६	११	१६	-	- ११४ ३०
२. चितवन	-	-	४२	१७	१७४	५८	३६	-	- २५२ ८४
३. रौतहट	-	-	३५	१५	४८	२६	१०	-	- १०३ ४४
४. बारा	-	-	४१	३४	६३	५९	१२	-	- १४६ १०
५. पर्सा	-	-	४	१	११९	७४	११	-	- १३४ ८३
लारयणी अञ्चल	४	२	१५७	७०	५०३	२३२	८५	-	- ७४९ ३३२
सप्तसिन्धु अञ्चल	४३	१९	६३७	३५७	२०१६	८२१	३७३	१७	७ ३०११ १४३३
१. गोरखा	३	३	४८	२१	१०७	५१	१५	-	- १७३ ७७
२. मनाङ्ग	३	१	१३	७	१	१	-	-	- १७ ६
३. लमजुङ्ग	-	-	७८	४३	११३	४४	५	-	- १०६ ८७
४. कास्की	१	१	१३३	७५	१२२	७८	४०	-	- ३७५ १७०
५. तनहुँ	-	-	-	-	१७१	२७	-	-	- १७१ २७
६. स्याङ्जा	-	-	३१	२३	२६५	४१	३	-	- २२९ ६४
गण्डकी अञ्चल	७	४	३०२	१६९	८४२	२४३	७३	-	- १२३१ ४३४
१. नवलपरासी	-	-	१७	१३	११८	९	२३	-	- १५८ २६
२. पाल्पा	-	-	-	-	२५१	७०	-	-	- २५१ ७०

क.सं. जिला	अण्डर एस.एल. सी	एस.एल.सी का अर्थ. ए. वा सी	बी. ए. वा सी	एस.ए. वा सी	जम्मा
		सी सरह	सरह	सरह	
	जम्मा त.प्रा. जम्मा त.प्रा. जम्मा त.प्रा. जम्मा त.प्रा. जम्मा त.प्रा.				
३. गुरुग्री	-	५६	२९	५३	१३८
४. अताबोली	-	२८	७६	४	१०८
५. हयवेही	-	१९	१५२	५७	३२८
६. कपिलवस्तु	-	२४	९२	३३	१३९
लुम्बिनी अञ्चल	-	१४४	४८७	१७०	१९०१
१. गुरुग्री	१	७	१९	९	३८
२. हयवेही	१३	७८	३७	१६	१४९
३. पर्वत	-	७६	३२	२३	१३१
४. बागमती	६	६८	३९	३३	१७०
पञ्चगंगा अञ्चल	२०	७	१०९	८१	१९९
पश्चिमाञ्चल अञ्चल	२७	१२	६७४	३६८	२०४१
१. रुकुम	८	३	३८	१३	५४
२. रोल्पा	९	३	१४	३	२०
३. सल्यान	१	-	३६	८	४४
४. प्युठान	-	-	-	२७	२७
५. बागलुङ	-	-	४७	१६	६३
राप्ती अञ्चल	१५	४	१७४	४८	२४६
१. हुम्ला	५	४	११	६	२६

क्र.सं. जिल्ला	अष्टर एस.एल. सी.	एस.एल.सी. वा सो सरह	वा.आई. ए. वा सो सरह	बी.ए. वा सो सरह	एम.ए. वा सो सरह	जम्मा
	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.
२. मुगु	३	-	६	१	२	१
३. डोल्पा	-	-	१७	८	२	-
४. कालिकोट	९	९	३६	८	१४	५
५. सुस्ता	-	-	-	-	५	-
क्याली अञ्चल	१७	१३	७१	२२	४८	१३
१. जाजरकोट	१७	८	१२	१४	८	२
२. दैलेख	१५	१	६०	८	२२	११
३. सुर्खेत	१	-	४४	१०	४६	१
४. बाँके	-	-	१२	७	५७	२३
५. बर्दिया	-	-	-	-	७९	१२
भेरी अञ्चल	३३	९	१०५	३९	२१२	६६
१. बाजुरा	-	-	३८	१७	१५	५
२. बझाङ	-	-	७४	४१	२०	१०
३. ललाम	-	-	३२	१९	२५	९
४. डोटी	-	-	१९	१९	२०	५
५. कैलाली	-	-	४०	२४	६२	१५
सेती अञ्चल	-	-	२२३	१२०	१४२	३६
१. दार्चुला	-	-	४२	२४	३६	१३
२. बेंतरी	-	-	९६	३३	५२	२०

क्र.सं. जिल्ला	अवर एस.एल. सो.	एस.एल.सी. वा सो सरह	आई. ए. वा सो सरह	बी.ए. वा सो सरह	एम.ए. वा सो सरह	जम्मा						
	जम्मा ता.प्रा.	जम्मा ता.प्रा.	जम्मा ता.प्रा.	जम्मा ता.प्रा.	जम्मा ता.प्रा.	जम्मा ता.प्रा.						
३. इटेलपुरा	५	२	१६	५	१०	—	—	—	१०१	२२		
४. र्चनपुर	—	—	५	१३	७	१	—	—	—	८४	२१	
महाकाली अञ्चल	५	२	२२३	७८	१६९	६२	३१	२	—	—	४४४	
सुदूर पश्चिमाञ्चल क्षेत्र	७१	२८	७६६	३०७	८२०	२५४	१०५	२१	७	—	१८०१	११०
नेपाल अधिराज्यको जम्मा	२१५	९४	२९२१	१४७६	६४०८	२२७५	१६५	२९८	२७	८	१०५३६	४१५१

नेपाल अधिराज्यको योग्यता अनुसार माध्यमिक शिक्षक विवरण

सारिणी नं० ५ (ग)

क्र.सं. जिल्ला	अष्टर पुन.पुन. सी.	पुन.पुन.सी. बा सी.	आई. ए. वा सी सरह	बी.ए. वा सी सरह	एम.ए. वा सी सरह	अवकाश
	अवकाश	ता.प्रा.	अवकाश	ता.प्रा.	अवकाश	ता.प्रा.
१. ताप्लेजुङ	-	-	-	३०	२१	१ २३ २२
२. गोलथर	-	-	-	३२	२५	- ३३ २५
३. दलाम	-	-	-	४५	३०	१ ४७ ३१
४. छापा	-	-	-	५ १२३	६०	३ १३६ ७५
मैची अञ्चल	-	-	-	५ २३०	१२५	५ २४६ १५३
१. सप्तमातमा	-	-	-	१	२५	२० - २० २१
२. मोरपुर	-	-	-	२	५०	२१ - ५३ २३
३. तेह्रथुम	-	-	-	-	४१	२७ ४४ २०
४. धनकुटा	-	-	-	-	३०	- ३० ३०
५. मोरङ	-	-	-	-	५५०	५५० ५५० ५५०
६. सल्यान	-	-	-	-	१४५	२० १४५ १४५
कोशी अञ्चल	-	-	-	३	४४९	२५९ ४५७ २५०
१. सोलुखुम्बु	-	-	-	-	१५	१५ - १५ १५

क्र.सं. विवरण	अण्डर एम.एल. सी.	एक.सं.सी. या सी.सरहु	आई. ए. या सी. सरहु	बी.ए. या सी. सरहु	एम.ए. या सी. सरहु	जम्मा
	जम्मा सा.ग्रा.	जम्मा सा.ग्रा.	जम्मा सा.ग्रा.	जम्मा सा.ग्रा.	जम्मा सा.ग्रा.	जम्मा सा.ग्रा.
२. छोटाङ्ग	-	-	-	२५	१	२६
३. ओखलढुङ्गा	-	-	६	२७	१	३४
४. उदयपुर	-	-	-	२६	१	२७
५. सप्तरी	-	-	-	१११	७२	१८३
६. सिराहा	-	-	१	८८	८	९७
सागरमाथा क्षेत्र	-	-	७	६०३	२४	११८
पूर्वाञ्चल क्षेत्र	-	-	१५	१३२	२०	२२७
१. बौलडा	-	-	१	१६	-	१७
२. राधेकाय	-	-	२	१९	-	२१
३. सिन्धुली	-	-	-	३०	१	३१
४. धनुषा	-	-	-	१२६	१६	१४२
५. महोत्तरी	-	-	-	१००	२४	१२४
६. सप्तरी	-	-	-	७४	४	७८
अनकपुर क्षेत्र	-	-	६	१७०	२०	१७६
१. सिन्धुपञ्चोक	-	-	२	१८	१	२१
२. रसुवा	-	-	-	२	-	२
३. तुलकोट	-	-	-	३४	-	३४
४. धादिङ्ग	-	-	१	२५	-	२६
५. काँडाँडा	-	-	-	४०	३	४३
६. सप्तगुर	-	-	३	१०	१२	२५

अ.सं.	जिल्ला	अष्टर एस.एस. सी.	एस.एस.सी. बा सो सरह	आर्टि. ए. बा सो सरह	बो.ए. बा सो सरह	एस.ए. बा सो सरह	जम्मा
७.	काठमाडौं	-	-	-	-	४५	४५
८.	सुनसरी	-	-	-	-	१०८	१०८
	बागमती अञ्चल	-	-	-	५	६१	६१
१.	मकवानपुर	-	-	-	-	१	१
२.	चितवन	-	-	-	१	७५	७६
३.	रौतहट	-	-	-	-	९	९
४.	बारा	-	-	-	-	३३	३३
५.	पर्सो	-	-	-	१	७०	७१
	नारायणी अञ्चल	-	-	-	२	२३१	२३३
	मध्यमाञ्चल क्षेत्र	-	-	-	१४	१०४२	१०५६
१.	गोरखा	-	-	-	१	७	८
२.	सुनसरी	-	-	-	-	४	४
३.	लमजुङ	-	-	-	४	४४	४८
४.	फाँफो	-	-	-	-	२३	२३
५.	तेह्रथुम	-	-	-	-	७०	७०
६.	सुनसरी	-	-	-	४	१२०	१२४
	गण्डकी अञ्चल	-	-	-	१४	२७५	२८९
१.	नवलपरासी	-	-	-	-	१९	१९
२.	बाँसगढी	-	-	-	-	५४	५४

अ.सं. क्रिस्ता	वर्षात एत.एल.सी	एत.एल.सी वा सो सरहू	वर्षात एत.एल.सी वा सो सरहू	एत.एल.सी वा सो सरहू	वर्षात एत.एल.सी वा सो सरहू
	वर्षात एत.एल.सी	वर्षात एत.एल.सी	वर्षात एत.एल.सी	वर्षात एत.एल.सी	वर्षात एत.एल.सी
३. गुल्मी	-	-	१	१५	४०
४. अर्घाखाँची	-	-	-	२३	४०
५. अर्घाखाँची	-	-	-	२३	४०
६. कपिलवस्तु	-	-	४	४३	४३
गुल्मी अञ्चल	-	-	१२	१५	४३
१. मुस्ताङ	-	-	१	५	५
२. म्याग्दी	-	-	-	२३	४३
३. खप्तड	-	-	-	२३	४३
४. म्याग्दी	-	-	-	२३	४३
अञ्चलमिती अञ्चल	-	-	१	१५	४३
पश्चिमाञ्चल अञ्चल	-	-	२३	१५	४३
१. कठुमा	-	-	१	१५	४३
२. रौतहारा	-	-	-	२३	४३
३. सल्यान	-	-	-	२३	४३
४. प्युठान	-	-	-	२३	४३
५. दाङ	-	-	-	२३	४३
राप्ती अञ्चल	-	-	४	१५	४३
१. हुम्ला	-	-	-	१०	४३

क्र.सं. जिल्ला	अण्डर एस.एल.		एस.एल.सी. वा		आई.ए. वा सो		बी.ए. वा सो		एम.ए. वा सो		जम्मा
	सो.	जम्मा ता.प्रा.	सो सरह	जम्मा ता.प्रा.	सो सरह	जम्मा ता.प्रा.	सो सरह	जम्मा ता.प्रा.	सो सरह	जम्मा ता.प्रा.	
२. मुगु	-	-	-	-	-	५	१	१	१	६	२
३. डोल्पा	-	-	-	-	-	७	-	-	-	७	२
४. फातिफोट	-	-	-	-	-	५	३	-	-	५	३
५. बुन्ला	-	-	-	-	-	१३	१०	१	-	१४	१०
कृष्णाली अञ्चल	-	-	-	-	-	४०	२१	२	१	४२	२२
१. जाजरकोट	-	-	२	-	४	३	३	-	-	११	६
२. दैलेख	-	-	-	-	३	१२	८	१	-	१६	१०
३. सुर्खेत	-	-	-	-	-	३१	२१	-	-	३१	२१
४. बाँके	-	-	-	-	-	३४	२३	७	५	४१	२८
५. बर्दिया	-	-	-	-	-	-	११	-	-	२०	११
मेची अञ्चल	-	-	२	-	७	५	१०२	६६	८	१२६	७६
१. बाजुरा	-	-	-	-	२	१	११	८	-	१३	५
२. बझाङ	-	-	-	-	-	-	२२	११	-	२२	११
३. अछाम	-	-	-	-	-	-	१२	२	-	१२	२
४. खोटा	-	-	-	-	३	१	२७	१६	१	२१	१८
५. कैलाली	-	-	-	-	-	-	२४	१३	३	२७	१६
सेती अञ्चल	-	-	-	-	५	२	१६	५०	४	१०५	५६
१. दार्चुला	-	-	-	-	२	१	१६	१२	२	२०	१४
२. बेंतशे	-	-	-	-	८	५	३७	३०	४	४०	३९

क्र.सं. जिल्ला	अण्डर एस.एल. सी.	एस.एल.सी. वा सो	आई.ए. वा सो	बी.ए. वा सो	एच.ए. वा सो	जम्मा
		सो सरह	सरह	सरह	सरह	
३. बुटवलपुरा	-	-	१	१६	१०	१९
४. कंचनपुर	-	-	-	२४	५२	७६
महाकाली अञ्चल	-	-	११	९३	६८	१७२
सुदुर पश्चिमाञ्चल अञ्च	-	-	२७	१५	१९३	२३५
नेपाल अधिराज्यको जम्मा	-	-	८३	४८	३९१	५२२

नेपाल अधिराज्यको योग्यता अनुसार प्राथमिक महिला शिक्षक विवरण

सारिणी नं० ५ (घ)

क्र.सं.	जिल्ला	अउठर एस.एल. सी.	एस.एल.सी. बा माई. ए. वा सो	वो. ए. वा सो	ए.म.ए. वा सो	जम्मा
		सो	सो सरह	सरह	सरह	
		जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा
१.	ताप्लेजुङ	२९	७	१२	४	४१
२.	पाँचथर	१२	८	१४	६	२६
३.	इलाम	१८	५	४५	११	६३
४.	झापा	८	२	६८	१२	७४
मैची अञ्चल						
		६७	२२	१३९	३३	२०६
१.	संखुवासभा	८	७	१७	४	२७
२.	भोजपुर	४	३	१८	७	२५
३.	तेह्रथुम	७	७	१५	८	२२
४.	धनकुटा	५	४	३१	२१	३९
५.	मोरङ	४	२	९०	३०	९६
६.	सुनसरी	४	३	९८	३७	१०८
कोशी अञ्चल						
		३२	२६	२६९	१०७	३३४
१.	सोनखुम्बु	१२	४	३	३	१९

क्र.सं.	विवरण	अवधर एस्.एल.	एस्.एल.सी वा सी.	आई.ए. वा सी	बी.ए. वा सी	एम.ए. वा सी	अम्मा
		सी.	सी सरहू	सरहू	सरहू	सरहू	
		जम्मा ता.प्रा.	जम्मा ता.प्रा.	जम्मा ता.प्रा.	जम्मा ता.प्रा.	जम्मा ता.प्रा.	जम्मा ता.प्रा.
२.	छोटाझू	६	८	२४	०	-	३१
३.	ओषिसुझ	८	४	२०	२	-	२८
४.	उदयपुर	१८	१६	४	-	-	२२
५.	सतरी	४	३	१०	२	-	१४
६.	सिराहा	१०	६	४	१	-	१४
	सगरमाथा अञ्चल	६४	४१	६६	११	-	१३०
	पूर्वाञ्चल क्षेत्र	१६३	८९	४०४	१५१	१६	६४३
१.	बोल्खा	८	४	१३	१	-	४१
२.	रामेछाप	८	१	६	-	-	१४
३.	सिन्धुली	१	१	६	-	-	७
४.	धनुषा	-	-	१६	४	-	१६
५.	महोत्तरी	-	-	१०	६	-	१०
६.	सर्लाही	-	-	३	१	-	६
	जनकपुर अञ्चल	१७	६	४७	१३	-	७४
१.	सिन्धुखोको	१२	७	६	२	-	१८
२.	रसुवा	४	२	-	-	-	४
३.	नुवाकोट	२२	-	१७	१०	-	२६
४.	पाँचथर	४	४	३	२	-	८
५.	काँचेलखोको	१७	३	२६	१०	-	२७
६.	ललितपुर	२	३	४२	१०	-	६१

क्र.सं. विवरण	अण्डर एस.एल. सी.	एस.एस.सी. वा सी तरु	आई. ए. वा सी सरु	बी.ए. वा सी सरु	एस.ए. वा सी सरु	जम्मा
	जम्मा ता.प्रा.	जम्मा ता.प्रा.	जम्मा ता.प्रा.	जम्मा ता.प्रा.	जम्मा ता.प्रा.	जम्मा ता.प्रा.
७. काठमाडौं	४८	२१	४९	८	५	११६
८. ललितपुर	९	७	६२	—	—	७९
आगमती अन्त	११०	४७	१११	१३	५	६६०
१. मकवानपुर	२२	२	२	—	—	४०
२. चितवन	४	४	१५	—	—	१२
३. रीतहट	४	४	—	—	—	८
४. बारा	२	—	१	—	—	३
५. पर्सा	८	५	११	१	—	३५
भारतगढी अन्त	४०	१५	२९	१	—	१२५
अन्तर्मा-अन्त क्षेत्र	१८७	६८	१८७	१४	५	८७६
१. तोरणा	४२	२१	५	—	—	४७
२. मनाङ्ग	१	१	—	—	—	१
३. लमजुङ्ग	११	—	१२	—	—	२३
४. कास्की	९	६	१०	—	—	२५
५. तनहुँ	२७	१४	७	—	—	५१
६. स्याङ्जा	७	२	—	—	—	९
गण्डकी अन्त	८७	५२	६२	—	—	२०१
१. नवलपरसी	११२	१०२	२३	१	—	१३८
२. पाल्पा	२५	१४	२०	—	—	५९

क.सं. जिला	अउडर एस.एल. मी.	एस.एल.सी. या जम्मा ता.प्रा.	आई.ए. वा सी जम्मा ता.प्रा.	सी.ए. वा सी जम्मा ता.प्रा.	एस.ए. वा सी जम्मा ता.प्रा.	जम्मा
३. गुल्मी	८	३१	१२	-	-	२२
४. अर्घाखाँची	१२	७	४	-	-	२३
५. रुपादेही	६	३३	२६	-	-	५५
६. कपिलवस्तु	५	३	२२	३	-	३५
सुम्बिनी अञ्चल	१७५	१४८	१३८	६	३	५४९
१. मुराङ	८	-	६	-	-	१४
२. म्याग्दी	१४	१३	२	-	-	२९
३. पर्वत	१३	९	१२	४	-	३८
४. बागलुङ	६४	३७	६४	४८	-	१९३
धवलागिरी अञ्चल	९९	५५	९०	५४	-	१९८
पश्चिमाञ्चल क्षेत्र	३६९	२५९	४९६	२९१	३	१७१
१. रुकुम	१३	३	३	-	-	१९
२. रोल्ता	३	१	१	-	-	७
३. सल्यान	७	४	९	३	-	१५
४. प्युठान	३	३	१६	२	-	१९
५. बाजुरा	६	२	१४	४	-	३०
राप्ती अञ्चल	३५	१३	४३	९	-	९९
१. हुम्ला	१	-	१	-	-	२
२. मुगु	२	-	-	-	-	२

क.सं. वि.सं.	जखर ए.स.पु.स. सो.	ए.स.पु.स. सो.	ए.स.पु.स. सो.	ए.स.पु.स. सो.	ज.स.पु.स. सो.	ज.स.पु.स. सो.
३. डोरा	२	२	२	२	२	२
४. फासिकोट	४	२	२	२	२	२
५. जुम्ला	३	२	२	२	२	२
कर्णाली ज.स.पु.स.	१२	२	२	२	२	२
१. फासिकोट	३	२	२	२	२	२
२. डोरा	१०	२	२	२	२	२
३. जुम्ला	१२	२	२	२	२	२
४. डोरा	७	२	२	२	२	२
५. डोरा	१७	२	२	२	२	२
भेरी ज.स.पु.स.	५२	१६	५०	५७	५७	५०
१. डोरा	२	१	१	१	१	१
२. डोरा	२	१	१	१	१	१
३. डोरा	१	१	१	१	१	१
४. डोरा	४	१	१	१	१	१
५. डोरा	५	१	१	१	१	१
सेती ज.स.पु.स.	१६	३	१४	४	४	३०
१. डोरा	४	३	३	३	३	३
२. डोरा	५	३	३	३	३	३

ज.सं. जिल्ला	अष्टर एस.एन. सी.	एस.एन.सी. वा सो करह	आई.ए. वा सो करह	जी.ए. वा सो करह	एस.ए. वा सो करह	जम्मा
३. छत्रेपुरा	२	-	१	-	-	३
४. संखुपुर	६	६	१	-	-	१३
महाकाली अञ्चल	१९	११	२	१	-	३३
सुदूर पश्चिमाञ्चल क्षेत्र	१३४	४५	१२०	४३	-	३३२
नेपाल अधिराज्यको जम्मा	८२५	२६१	१६१३	२९०	३१	१०८०

नेपाल अधिराज्यको योग्यता अनुसार निम्न माध्यमिक महिला शिक्षक विवरण

सारिणी नं० ५ (क)

क्र.सं. जिल्ला	अष्टर एल.एल. सी.	एस.एल.सी. वा सी सरह	आई. ए. वा सी सरह	बी.ए. वा सी सरह	एम.ए. वा सी सरह	जम्मा
	जम्मा	ता.प्रा. जम्मा	ता.प्रा. जम्मा	ता.प्रा. जम्मा	ता.प्रा. जम्मा	ता.प्रा. जम्मा
१. ताप्लेजुङ	-	२	-	-	-	२
२. पाँचथर	-	-	१	-	-	१
३. इलाम	-	-	१४	२	-	१६
४. झापा	-	१२	६	१२	-	३०
मेची अञ्चल	-	१४	८	१४	२	४०
१. संखुवासभा	-	-	१	२	१	४
२. भोजपुर	-	-	-	१	-	१
३. तेह्रथुम	-	-	-	१	-	१
४. धनकुटा	-	-	२	८	३	१३
५. मोरङ	-	-	-	६	४	१०
६. सुनसरी	-	-	६	१३	२०	४९
कोशी अञ्चल	-	११	१	३१	११	५४
१. सोलुखुम्बु	-	-	-	१	-	१

क्र.स. जिल्ला	अण्डर एस.एस. सी.	एस.एस.सी. वा सो सरह	आई.ए. वा सो सरह	बी.ए. वा सो सरह	एच.ए. वा सो सरह	जम्मा
जम्मा ता.प्रा.	जम्मा ता.प्रा.	जम्मा ता.प्रा.	जम्मा ता.प्रा.	जम्मा ता.प्रा.	जम्मा ता.प्रा.	जम्मा ता.प्रा.
१. खोटाङ्ग	-	३	१	२	-	२
२. ओखलढुङ्गा	-	२	१	३	-	६
४. उदयपुर	-	१	-	-	-	२
५. सप्तरी	-	२	१	२	-	७
६. सिराहा	-	३	३	-	-	३
सगरमाथा भन्जल	-	११	६	१२	-	२९
पूर्वाञ्चल क्षेत्र	-	३६	१५	१३०	५६	१३०
१. चोख्या	-	३	-	-	-	५
२. रामेछाप	-	-	१	-	-	१
३. सिन्धुली	-	-	१	-	-	१
४. धनुषा	-	-	२	१	-	७
५. महोत्तरी	-	-	१	-	-	१
६. पर्लाही	-	-	२	-	-	२
जनकपुर अञ्चल	-	३	१२	३	२	१०
१. सिन्धुपाल्चोक	-	-	-	१	-	१२
२. रसुवा	-	-	-	-	-	-
३. मुवाकोट	-	३	-	-	-	३
४. घाबिस	-	-	-	१	-	१
५. फाखेपल्लोका	-	-	४	१३	-	१७
६. पल्लुपुर	-	-	२	१९	२	४०

क्र.सं. जिल्ला	खण्डर एल.एल.सी.	एल.एल.सी. वा सो सभू	आई.ए. वा सो सभू	बी.ए. वा सो सभू	एन.ए. वा सो सभू	अम्मा					
	अम्मा ता.प्रा.	अम्मा ता.प्रा.	अम्मा ता.प्रा.	अम्मा ता.प्रा.	अम्मा ता.प्रा.	अम्मा ता.प्रा.					
७. काठमाडौं	-	-	१	-	७५	३२	-	-	२८१	१०७	
८. ललितपुर	-	-	-	-	९१	४८	-	-	९१	४८	
बागमती अञ्चल	-	-	१०	५	३२४	१४९	५३	१	४५८	२०८	
१. मकवानपुर	-	-	-	-	१५	१	१	-	-	२१	२
२. चितवन	-	-	-	-	११	१	-	-	-	११	१
३. नवलपरासी	-	-	-	-	१	-	-	-	-	१	-
४. धादिङ	-	-	३	१	३	-	३	-	-	७	३
५. पर्वी	-	-	-	-	१५	८	५	-	-	१२	१२
लुम्बिनी अञ्चल	-	-	५	१	४५	१०	११	७	-	६१	१८
प्रधानमन्त्रि अञ्चल	-	-	१८	६	४११	१६२	१०४	६१	१	५१६	२३०
१. गोरखा	-	-	१	१	३	३	-	-	-	४	३
२. सप्तरी	-	-	-	-	-	-	१	१	-	१	१
३. ललितपुर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४. काठमाडौं	-	-	३	३	१७	८	१	५	-	२६	१६
५. नवलपरासी	-	-	-	-	७	१	-	-	-	७	१
६. स्याङ्जा	-	-	३	३	११	७	-	-	-	१४	१०
गण्डकी अञ्चल	-	-	७	७	३८	१८	७	४	-	५९	३१
७. नवलपरासी	-	-	-	-	४	१	१	१	-	५	२
८. दाङ	-	-	-	-	२०	११	-	-	-	२०	११

क्र.सं. जिल्हा	अपडर एम.एल. सी.	एम.एल.सी. वा सी. जम्मा ता.जा.	आई. ए. वा सी. सारवू	जम्मा ता.जा.	जो ए. वा सी. सारवू	एम.ए. वा सी. सारवू	जम्मा
३. गुरमी	-	-	४	१	३	-	७
४. अर्पावांची	-	-	-	-	-	१	१
५. रुवनेही	-	-	४	१	६	-	२९
६. कपिलवस्तु	-	-	-	-	१	-	९
सुम्वितो अञ्चल	-	-	८	४	२२	३	७१
१. मुस्ताड	-	-	-	-	१	-	२
२. म्यागदी	-	-	१	१	-	-	१
३. बंधेल	-	-	६	२	३	-	११
४. बागबुङ	४	-	४०	२४	१६	३	६३
धवलागिरी अञ्चल	४	-	४७	२८	२०	३	७९
पश्चिमाञ्चल क्षेत्र	४	-	६२	३९	१२१	१३	२००
१. कपुथ	-	-	१	-	३	-	३
२. रोल्पा	-	-	२	-	२	-	४
३. सल्यान	-	-	१	१	१	-	३
४. म्यांगला	-	-	-	-	२	-	२
५. बाझा	-	-	१	-	६	-	७
राप्ती अञ्चल	-	-	३	१	११	२	१८
१. हुम्ला	-	-	१	-	२	-	३

क.सं. विवना	अण्डर एल.ए.स. एत एल.सी. वा अर्द्ध.ए. वा सी	बी. ए. वा सी	एल.ए. वा सी	अम्मा
	सी.	सो सट्ट	सट्ट	सट्ट
	अम्मा तं.श. अम्मा तं.श. अम्मा तं.श.	अम्मा तं.श.	अम्मा तं.श.	अम्मा तं.श.
२. मुगु	-	-	१	१
३. डोला	-	-	-	१
४. फामिकोट	-	-	-	-
५. बुला	-	-	-	-
कपाती अक्ष	-	१	२	३
१. जावरफोट	-	१	-	१
२. देवेय	-	२	-	३
३. मुकैत	-	३	-	४
४. बंके	-	४	२	१०
५. बरिया	-	-	४	४
भेरी अक्ष	-	१०	४	१०
१. बाधुरा	-	-	३	३
२. बकाक	-	३	-	४
३. अक्षस	-	-	-	-
४. डोरा	-	२	१	३
५. बंलाती	-	-	४	५
तेती अक्ष	-	५	१	११
१. बाधुरा	-	-	२	२
२. बंनडी	-	-	-	-

क्र.सं. जिल्ला	अध्वर एल.एल.सी.	एल.एल.सी. वा सी.	आइ.ए. वा सी	जी.ए. वा सी	एल.ए. वा सी	अम्मा
३. डडेल्धुरा	-	-	-	-	-	-
४. कञ्चनपुर	-	-	-	३	१	४
महाकाली अञ्चल	-	-	-	४	१	१२
सुदूर पश्चिमाञ्चल क्षेत्र	-	-	२१	६	१५	२३
नेपाल अधिराज्यको जम्मा	४	-	१२७	६६	७१७	८७४
						१०३६

नेपाल अधिराज्यको योग्यता अनुसार माध्यमिक महिला शिक्षक विवरण

सारिणी नं० ५ (ब)

क्र.सं.	जिल्ला	अण्डर एस.एल. सी.	एस.एल.सी. वा सी. सर्टिफि. जम्मा ता.प्रा.	आई. ए. वा सी. सर्टिफि. जम्मा ता.प्रा.	बी.ए. वा सी. सर्टिफि. जम्मा ता.प्रा.	एम.ए. वा सी. सर्टिफि. जम्मा ता.प्रा.	जम्मा
१.	ताप्लेजुङ	-	-	-	३	२	५
२.	पाँचथर	-	-	-	-	-	-
३.	इलाम	-	-	-	४	३	७
४.	फाँपा	-	-	२	१	४	७
मैची अञ्चल							
-	-	-	-	२	१	१५	१७
१.	संखुवासभा	-	-	-	-	१	१
२.	भोजपुर	-	-	-	-	३	३
३.	तेह्रथुम	-	-	-	-	१	१
४.	धनकुटा	-	-	-	-	४	४
५.	मोरङ	-	-	-	-	१५	१५
६.	सुनसरी	-	-	-	-	१२	१२
कोशी अञ्चल							
-	-	-	-	-	-	४२	४२
१.	सोनभुम्बु	-	-	-	-	-	-

क.सं. जिल्ला	अच्छर एल.एल.सी.	एस.एल.सी. वा आई.ए. वा सी	जी.ए. वा सी	एम.ए. वा सी	जम्मा
		सी	सर्व	सर्व	
	जम्मा ता.प्रा. जम्मा ता.प्रा. जम्मा ता.प्रा. जम्मा ता.प्रा. जम्मा ता.प्रा.				
१. खोटाङ	-	-	३	२	३
२. खोखलुङ्गा	-	-	१	-	१
४. डबयपुर	-	-	-	-	-
५. सप्तरी	-	-	३	३	३
६. सिराहा	-	-	-	-	-
सगरमाथा अञ्चल	-	-	७	५	७
पूर्वाञ्चल क्षेत्र	-	-	१	४६	१६
१. दोसजा	-	-	-	-	-
२. रामेछाप	-	-	१	-	१
३. सिधुली	-	-	-	-	-
४. धनुषा	-	-	६	५	६
५. महोत्तरी	-	-	३	३	४
६. सर्लाही	-	-	२	२	२
जनकपुर अञ्चल	-	-	११	१०	११
१. सिन्धुपाल्चोक	-	-	१	-	१
२. रसुवा	-	-	१	१	१
३. नुवाकोट	-	-	३	३	३
४. धादिङ्ग	-	-	-	-	-
५. काभ्रे पल्लवाक	-	-	१०	७	११
६. भक्तपुर	-	-	१	५	२१

क्र.सं. जिल्ला	अण्डर एस.एस. सी.	एस.एस.सी. वा समूह	आई. ए. वा सी	बी.ए. वा सी	एम.ए. वा सी	जम्मा
	जम्मा ता.शा.	जम्मा ता.शा.	जम्मा ता.शा.	जम्मा ता.शा.	जम्मा ता.शा.	जम्मा ता.शा.
७. काठमाडौं	-	-	-	१२०	१३	६ १७१ १२१
३. ललितपुर	-	-	-	३०	-	- ३० २४
बागमती अञ्चल	-	-	-	१ २२०	१९	९ २४० १७६
१. महाकालपुर	-	-	-	-	३	१ ४ ४
२. चितवन	-	-	-	-	५	- ५ ५
३. रौतहट	-	-	-	-	-	- - -
४. बारा	-	-	-	-	-	- - -
५. पर्सा	-	-	-	-	९	- ९ ९
नारायणी अञ्चल	-	-	-	-	१७	१ २० १८
सप्तसिन्धु अञ्चल	-	-	-	२	१२३	११ २३३ २०५
१. गोरखा	-	-	-	-	१	- २ १
२. सप्तरी	-	-	-	-	-	- - -
३. लमजुङ	-	-	-	-	१	- १ १
४. धादिङ	-	-	-	१३	११	१ १३ १२
५. तनहुँ	-	-	-	-	-	- - -
६. स्याङ्जा	-	-	-	-	१	- १ १
गण्डकी अञ्चल	-	-	-	१	१४	१ २० १२
७. नवलपरासी	-	-	-	-	२	- २ २
८. पाल्पा	-	-	-	-	७	- ७ ७

प.सं. जिला	अण्डर एल.एल.सी.	एल.एल.सी. या सी.	आई. ए. वा सी.	बी.ए. वा सी.	एस.ए. वा सी.	जम्मा
		जम्मा ता.प्रा.	जम्मा ता.प्रा.	जम्मा ता.प्रा.	जम्मा ता.प्रा.	जम्मा ता.प्रा.
		सो सरह	सरह	सरह	सरह	
३. गुल्मी	-	-	१	१	-	२
४. अर्घाखाँची	-	-	-	-	-	-
५. रुपन्देही	-	-	-	६	१	७
६. कपिलवस्तु	-	-	-	१	-	१
सुन्दिनी अञ्चल	-	-	१	१७	१	१९
१. सुस्ताङ	-	-	-	१	-	१
२. म्याग्दी	-	-	-	-	-	-
३. मकल	-	-	-	-	-	-
४. बागलुङ	-	-	-	६	-	६
धवलागिरी अञ्चल	-	-	-	७	-	७
गङ्गानाथन क्षेत्र	-	-	२	४२	२	४६
१. इलाम	-	-	-	-	-	-
२. रोल्पा	-	-	-	-	-	-
३. सल्यान	-	-	-	१	-	१
४. प्युठान	-	-	-	१	-	१
५. दाङ	-	-	-	३	-	३
राप्ती अञ्चल	-	-	-	५	-	५
१. हुम्ला	-	-	-	-	-	-
२. मुगु	-	-	-	-	-	-

क्र.सं. जिल्ला	अपडर एस.एस. सो.	एस.एस.सी. वा एस.एस.डी. वा आर्डी.एस. वा सो.सो.सर्टिफिकेट	ओ.एस. वा सो.सर्टिफिकेट	एस.एस. वा सो.सर्टिफिकेट	जम्मा
३. डोल्पा	-	-	-	-	-
४. फाग्लिफोट	-	-	-	-	-
५. जुम्ला	-	-	-	-	-
कणाली अञ्चल	-	-	-	-	-
१. जाजरकोट	-	-	-	-	-
२. दैलेख	-	-	-	-	-
३. सुनसरी	-	-	-	-	-
४. बाँके	-	-	-	-	-
५. बर्दिया	-	-	-	-	-
मेची अञ्चल	-	-	-	-	-
१. बझुरा	-	-	-	-	-
२. बझाङ	-	-	-	-	-
३. अछाम	-	-	-	-	-
४. ओखरी	-	-	-	-	-
५. कैलाली	-	-	-	-	-
सेती अञ्चल	-	-	-	-	-
१. दार्चुला	-	-	-	-	-
२. धनकुटा	-	-	-	-	-

क.सं. जिल्ला	अम्बर एम.एल. सी.	एम्बर.एम.सी. वा अ.ई. ए. वा सी.	बो. ए. वा सी	एम.ए. वा सी	जम्मा
	जम्मा तःप्रा.	जम्मा तःप्रा.	जम्मा तःप्रा.	जम्मा तःप्रा.	जम्मा तःप्रा.
३. डडेल्धुरा	-	-	-	-	-
४. मेचीनगर	-	-	३	१	३
महाकाली अञ्चल	-	-	३	१	३
सुदूर पश्चिमाञ्चल क्षेत्र	-	-	-	१६	१०
नेपाल अधिराज्यको जम्मा	-	-	६	२	४१४

तालीम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत विवरण

सारणी नं० ५ (छ)

जिला	प्राथमिक तालीम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत	निम्न माध्यमिक तालीम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत	माध्यमिक तालीम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत
ताप्लेजुङ्ग	२३.४	४१.४	६६.७
पाँचथर	३६.७	६८.१	७८.१
इलाम	४५.०	४२.६	६६.०
कापा	३१.६	२५.३	५६.०
मेची	३७.३	३८.०	६२.२
सखुवातमा	३७.६	३८.३	७५.०
सोजपुर	२३.६	४१.५	४३.४
तेह्रथुम	५८.१	६३.०	६५.९
धनकुटा	३५.५	३४.८	६८.४
मोरङ	३१.२	२३.८	५६.७
सुनसरी	३६.१	४०.२	६१.०
कोशी अञ्चल	३५.३	३८.५	५९.५
खोचुङ्गु	३०.०	३४.८	६८.७
छोटाङ्ग	३०.४	४१.५	५८.३
ओखलढुङ्गा	३४.३	६०.०	६१.८
जवपुर	२८.८	४४.२	५५.६
सप्तरी	४५.७	५४.३	६७.७
सिराहा	४९.५	४५.०	५७.५
सगरमाथा अञ्चल	४०.५	५२.३	४९.३
पूर्वाञ्चल क्षेत्र	३७.६	४१.२	६०.१

जिल्ला	प्राथमिक तालिम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत	निम्न माध्यमिक तालिम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत	माध्यमिक तालिम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत
बोलेखा	२४.३	४४.६	६४.७
रामेछाप	२५.५	६०.२	५८.३
सिन्धुली	२६.६	५५.०	७७.४
धनुषा	७१.९	६८.६	७७.९
महोत्तरी	७२.९	५१.९	७१.०
सर्लाही	४७.४	२८.४	४९.४
जनकपुर	४८.२	५२.५	६७.८
सिन्धुपाल्चोक	२७.५	६६.७	८५.७
रसुवा	१६.०	२७.६	१००.०
सुनकोट	१७.७	४४.१	७९.४
धदिङ्ग	२२.१	३०.४	५५.६
काभ्रे पलान्चोक	२६.८	४७.४	७३.१
सप्तपुर	४०.५	६७.१	८७.८
काठमाडौं	२५.८	६३.५	६०.४
ललितपुर	४२.८	५२.८	८७.८
बागमती अञ्चल	२८.७	४३.५	६२.८
मकवानपुर	१४.२	२६.३	५९.१
चितवन	३९.८	३३.३	६९.०
रोल्हुट	५६.७	४३.७	५६.४
बारा	५०.८	६१.६	७०.२
पर्सा	६२.०	६१.९	८३.७
नारायणी अञ्चल	४६.५	४८.६	६९.६
मध्यमाञ्चल क्षेत्र	३८.१	४६.२	६९.२
गोरखा	२७.८	४४.५	९७.२
भोजपुर	५८.३	५२.९	१००.०
लमजुङ्ग	३६.०	४४.४	६६.७
कास्की	६०.९	४५.३	६३.८

जिल्ला	प्राथमिक तालिम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत	निम्न माध्यमिक तालिम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत	माध्यमिक तालिम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत
तनहुँ	२५.४	१२.८	४१.१
स्याङ्जा	२१.३	२१.४	६५.३
गण्डकी अञ्चल	३५.४	३५.३	६१.२
मवलपरासी	३२.७	१६.५	४४.६
पाँचथर	३३.०	२७.९	५१.१
गुल्मी	२०.९	३३.८	६६.७
अर्घाखाँची	४४.१	४५.४	५७.५
रुपन्देही	६८.९	३४.४	५०.०
कपिलवस्तु	५७.९	३३.१	४६.७
लुम्बिनी अञ्चल	४०.६	३१.२	५२.८
पुरताङ्ग	१४.७	३५.७	८५.७
न्याम्दी	३७.८	४०.३	६०.९
पर्वत	२०.४	२३.८	४२.६
बागलुङ्ग	३२.३	३४.८	५६.४
धवलागिरी अञ्चल	२७.९	३२.०	६०.३
पश्चिमाञ्चल क्षेत्र	३६.१	३३.०	५७.८
रुकुम	५.०	२८.८	७५.०
रोल्पा	१९.१	२४.७	८०.०
सल्यान	३८.०	२५.८	३६.८
धुङ्गान	४५.५	३०.७	३८.६
बाँझ	३८.६	३१.२	७८.४
राप्ती अञ्चल	३०.५	२९.०	३१.१
डुम्लि	३६.२	४२.३	५०.०
मुगु	३०.६	१६.०	३३.३
डोल्पा	३४.०	४०.०	३८.६

जिल्ला	प्राथमिक तालिम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत	निम्न माध्यमिक तालिम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत	माध्यमिक तालिम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत
कालिकोट	१४.०	३९.३	६०.०
लुम्बिनी	४०.६	४०.०	७१.४
कण्ठिनी अञ्चल	३२.७	३४.९	४२.४
जानकीकोट	२८.१	६१.४	४४.५
दलेख	६१.०	२६.८	६२.५
सुर्खेत	३९.४	२७.२	६७.७
बाँके	४६.२	३८.४	६८.३
बाँदिया	२३.४	१३.९	४०.७
भेरी अञ्चल	४१.८	३१.४	६०.३
धनकुटा	२४.७	४१.५	६९.२
मझाङ्ग	२२.६	४४.३	५०.०
अछाम	२१.३	४६.१	१६.७
दोटी	२४.६	४८.०	५८.१
कैलाली	२२.१	२९.१	४९.३
सेती अञ्चल	२२.८	४१.७	४३.३
बाँझुला	४५.०	४४.०	७०.०
मेतडी	५७.८	३४.०	७९.६
डडेल्धुरा	३५.४	६१.८	५७.६
कंचनपुर	४०.४	७६.९	४८.३
महाकाली अञ्चल	४१.२	२३.९	६६.७
सुदूर पश्चिमाञ्चल क्षेत्र	३५.४	७३.९	६०.०
नेपाल अधिराज्यको जम्मा	३६.६	६९.४	६३.०

प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक विद्यालयमा विद्यार्थी भर्ना स्थिति

शिक्षा क्षेत्रमा प्रगतिको मापनहरूमध्ये विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत पनि एक मापन सकिन्छ । कुनै स्तरको विद्यालय-मा अध्ययन गरिरहेका विद्यार्थी संख्या र सो स्तरको विद्यालयको निमित्त तोफिएको खास उमेर समूह जन संख्याको अनुपात लिई निकालिने विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत सहजै देखिने भर्ना अनुपात (Apparent Participation Ratio) र खास भर्ना अनुपात (Net Participation Ratio) दुई प्रकारबाट मापन गर्ने प्रचलन छ । सहजै देखिने भर्ना अनुपात निकाल्दा विद्यालयमा भर्ना भई अध्ययन गरिरहेका विद्यार्थीहरूको उमेरलाई त्यस नगरी सम्पूर्ण विद्यार्थीहरूलाई नै समावेश गरी निकालिन्छ । यो अनुपात शत प्रतिशत भन्दा बढी पनि हुन सक्दछ । तर दोश्रोमा सम्पूर्ण विद्यार्थीहरू नलिई खास तोफिएको उमेरका विद्यार्थीहरू मात्र लिइन्छ ।

विभिन्न कारणहरूले गर्दा कतिपय जिल्लाहरूबाट उमेर अनुसारको विद्यार्थी विवरण प्राप्त हुन नसकेबाट हालसम्म सहजै देखिने (Apparent) भर्ना प्रतिशत मात्र प्रस्तुत गर्ने सकिएको छ । खास विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत प्रस्तुत गर्ने तर्फ पनि सबैको प्रयास भइरहेको छ । आगामी वर्षहरूमा खास भर्ना प्रतिशत प्रस्तुत गर्ने सकिने विश्वास गरिएको छ । २०३६ को तथ्याङ्क अनुसार सहजै देखिने प्राथमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत ८७.६ देखिएको छ । यो प्रतिशत गत वर्ष ७७.४ थियो । प्राथमिक तहमा जस्तै नै निम्न माध्यमिक र माध्यमिक तहमा पनि सो तहको लागि तोफिएको उमेर समूह जनसंख्याको अनुपातमा भर्ना प्रतिशत निकाल्न हुने भएता पनि राष्ट्रिय शिक्षा पद्धतिको योजनामा उल्लेख भए अनुसार नै प्राथमिक विद्यार्थीको अनुपातमा निम्न माध्यमिक विद्यार्थी प्रतिशत र निम्न माध्यमिक विद्यार्थीको अनुपातमा माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत निकाली प्रस्तुत गरिएको छ । प्रस्तुत विवरण अनुसार प्राथमिक विद्यार्थीको अनुपातमा निम्न माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत ३३.९ र निम्न माध्यमिक विद्यार्थीको अनुपातमा माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत ३०.६ देखिएका छन् ।

नेपाल अधिराज्यको सबै अञ्चलहरूमध्ये प्राथमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत सबभन्दा बढी गण्डकी अञ्चलमा ९३.८ प्रतिशत देखिएको छ । शत प्रतिशतभन्दा बढी भर्ना प्रतिशत हुने जिल्लाहरू ताप्लेजुङ, इलाम, झापा, रसुवा, मुवाकोट, भक्तपुर, काठमाडौँ, ललितपुर, मकवानपुर, चितवन, गोरखा, लमजुङ्ग, कास्की, तनहुँ, स्याङ्खा, मन्थलीपरासी, पाल्पा, अर्घाखाँची, स्याङ्खो, पर्वत, बाग्लुङ, मुगु, डोल्पा, कालिकोट, दार्चुला र कञ्चनपुर छन् । उक्त जिल्लाहरूमा ठीक उमेरभन्दा बढी वा घटो उमेरका बालबालिकाहरू बढी मात्रामा अध्ययन गरिरहेको कुरा स्पष्ट हुन्छ । प्राथमिक विद्यार्थीको अनुपातमा निम्न माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत सबभन्दा बढी कोशी

अन्वयमा (४०.२%) देखिएको छ । निम्न माध्यमिकको अनुपातमा माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत सबभन्दा बढी भएको बागमती अन्वयमा ३८.७ देखिन्छ ।

प्राप्त विवरण अनुसार नगर विकास क्षेत्रहरूमध्ये प्राथमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत सबभन्दा बढी भएको क्षेत्र पश्चिमाञ्चल देखिन्छ । प्राथमिक विद्यार्थीको अनुपातमा निम्न माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत र निम्न माध्यमिकको अनुपातमा माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत मध्यमाञ्चल क्षेत्रमा नै सबभन्दा बढी देखिन्छ । प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत विस्तृत रूपमा सारिणी नं. ६ मा देखाइएको छ ।

प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत विवरण

सारिणी नं० ६

क्र.सं., जिल्ला	६-८ वर्षको अनसङ्ग	प्राथमिक विद्यार्थी सङ्ख्या	६-८ वर्षको अनसङ्गको अनुपातमा प्राथमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत	निम्न माध्यमिक विद्यार्थी संख्या	प्राथमिक विद्यार्थी को अनुपातमा निम्न माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत	माध्यमिक विद्यार्थी संख्या	माध्यमिक अनुपातमा माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत
१. ताप्लेजुङ	८५=१	११४४	११६.०	२६२२	२६.३	७४१	२८.३
२. पाँचथर	१४३०४	१४२५७	९७.७	२६२०	१७.५	६७२	२४.६
३. इलाम	१४=०४	६०७०	१३३.४	४९४८	२५.०	८७७	१७.७
४. काना	२७०६४	४३३२५	१५९.७	१४३४७	३३.२	४०४५	२८.२
मैली अञ्चल	६२७४५	८७९०७	११३.७	२४५३७	२७.९	६३३४	२४.८
१. सप्तवासभा	११०७६	१००२३	९०.४	२८६२	२८.६	७८६	२७.४
२. भोजपुर	१६५२७	१४०६०	७२.०	५०१५	३५.७	१४३५	२८.६
३. तेह्रथुम	१२२४०	८४४३	६९.०	३०९०	२६.६	७२०	२३.६
४. धनकुटा	१=५६२	१०४२३	१८.७	३७१६	३५.७	९३५	२५.२
५. मोरङ	१२६४०	११८१०	६६.४	१३७२७	४३.२	४०६९	३७.१
६. सुनसरी	२५७५५	३०४७८	७९.४	६=९५	४८.३	४१२७	४१.७
कोशी अञ्चल	११२१२०	१४२४२	८४.६	३८३०५	४०.२	१३१२१	३४.३

क.सं. जिल्ला	६-८ वर्षको कमलतया	प्राथमिक विद्यार्थी संख्या	६-८ वर्षको जनसंख्याको अनुपातमा प्राथमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत	निम्न माध्यमिक विद्यार्थी संख्या	प्राथमिक विद्यार्थी को अनुपातमा निम्न माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत	माध्यमिक विद्यार्थी संख्या	निम्न माध्यमिक विद्यार्थीको अनुपातमा माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत
१. सोलुखुम्बु	१०२०५	६२२५	६३.९	१८२०	२७.९	२८०	१५.४
२. खोटाङ	१६५८०	१४२८९	८६.२	३८२०	२६.७	९९४	२६.०
३. ओखलढुङ्गा	१२०६४	११८७१	९८.५	२५७६	२१.७	६३१	२४.५
४. उदयपुर	१११७८	८५२९	७६.१	२३२४	२०.६	५४८	२३.३
५. सप्तरी	३४९०३	१८८७१	५४.१	७४८१	३९.६	३२९५	४४.०
६. सिराहा	२८६७६	१४६७६	५१.२	६६७८	४०.४	२५७३	३६.९
सागरमाथा अञ्चल	११३४९६	७४७६१	६५.८	२५०२९	३३.५	८३२१	३३.२
पूर्वाञ्चल क्षेत्र	२९१४७१	२५७९१०	८८.५	८७८७१	३४.१	२७७७६	३१.६
१. दोलखा	११५१८	७७३०	६७.१	१९४१	२४.१	४९८	२५.७
२. रामेछाप	१४६५५	९८४८	६७.३	२१५४	२१.६	४४७	२०.८
३. सिन्धुली	१२८४२	९१८१३	७४.५	२५११	२१.३	५९३	२७.६
४. धनुषा	३२६३७	१८३२०	५६.१	७९१०	४३.३	३२८३	४१.४
५. महोत्तरी	२४०४७	१३८६५	४०.८	५४४२	३९.६	२१८६	३९.४
६. सर्लाही	१९०४१	१२२१९	६४.२	५६७३	४६.४	१७७५	३१.२
जलकपुर अञ्चल	१२७७४०	७३८२५	५७.८	२५७४१	३४.९	८८८२	३८.५
१. सिन्धुपाल्चोक	१७३५७	१६९७६	६४.९	३१६१	१९.२	३७६	११.९
२. रसुवा	१२९६	१८७२	१४४.४	३५७	१९.१	४४	१२.३
३. नुवाकोट	१६२६३	१८६३४	१४४.४	४१०७	२२.०	६२१	१५.१

क्र.स. जिल्ला	६-८ वर्षको जन्तसंख्या	प्राथमिक विद्यालयी संख्या	६-८ वर्षको जन्तसंख्याको अनुपातमा प्राथमिक विद्यालयी भर्ना प्रतिशत	निम्न माध्यमिक विद्यालयी संख्या	प्राथमिक विद्यालयी को अनुपातमा निम्न माध्यमिक विद्यालयी भर्ना प्रतिशत	माध्यमिक विद्यालयी संख्या	निम्न माध्यमिक विद्यालयीको अनुपातमा माध्यमिक विद्यालयी भर्ना प्रतिशत
४. छदिङ्ग	२१४४२	१८६०६	८६.८	३१०९	१६.७	४६५	१४.०
५. काभ्रे पलान्चोक	२२७१३	२०७५२	८७.५	५९०७	२८.५	१४६७	२४.८
६. पल्लु	१०१२८	१२१६३	१४९.७	५८०४	३८.३	२३६९	४०.८
७. काठमाडौं	३२५२६	४५६८१	१४०.४	२६२३२	५७.४	१२८४९	४९.०
८. सप्तरी	१५२६२	१७४८४	११४.८	९०३६	६१.७	४१३२	४५.६
बागमती अञ्चल	१३८११७	१४४६०२	१०४.०	५७७१५	३७.३	२२३०७	३८.७
१. महाकालपुर	१६४३१	१६४४८	१०१.३	३५१५	२१.४	११२०	३१.९
२. चितवन	२०८१५	२६९१२	१२९.३	१०६३८	३९.५	३२६५	३०.७
३. रौतहट	२१६९०	११५००	३५.९	३५६२	३१.२	१४३३	३९.६
४. बारा	२३३२६	१२६४७	५४.२	४५८६	३६.३	१५६८	३५.२
५. पर्सा	२१९२५	१२४७५	६१.५	६७२२	४९.६	२५३०	३७.६
बारापारी अञ्चल	११४२८७	८०९७२	७०.८	२९०५३	३४.९	९९१६	२४.१
सप्तमाञ्चल क्षेत्र	३८०१४४	३०९४६९	८१.४	११२५१९	३६.४	४११०५	३६.५
१. मोरङ	१४९८८	२१६२४	१४४.४	५८७९	२७.१	११९१	२०.३
२. सप्तरी	५८७	४७४	८०.७	१३०	२७.४	२२	१६.९
३. लमजुङ	१८०८७	१४८६२	१२२.८	५६०२	३६.४	१४६५	२७.१
४. काभ्रे	१३९९३	२५७३१	१८४.४	१०६९६	४१.५	३७३९	३४.९
५. सप्तरी	१५१०४	२१८४९	१४४.७	६१९४	२८.३	१४७४	३३.३

क्र.सं. जिल्ला	६-८ दर्जाको जनसंख्या	प्राथमिक विद्यालयी संख्या	६-८ वर्षको जनसंख्याको अनुपातमा प्राथमिक विद्यालयी वर्गी प्रतिशत	निरन साक्षरताको विद्यालयी संख्या	प्राथमिक विद्यालयी को अनुपातमा निरन साक्षरताको विद्यालयी वर्गी प्रतिशत	साक्षरताको विद्यालयी संख्या	निरन साक्षरताको अनुपातमा साक्षरताको विद्यालयी वर्गी प्रतिशत
६. स्याङ्जा	२४४०४	२९३९९	१२०.४	१०००१	३५.४	२५३२	२३.७
गण्डकी खण्ड	५२१३८	११२९७२	१०८.८	३९००२	३४.२	१०३८५	२६.६
४. नवलपरासी	१७१००	२१२४४	१२४.२	५४५४	२४.७	२१३४	१९.१
५. पाल्पा	२०८०४	२३०४७	११०.८	७४८८	३२.५	२१२९	२८.४
६. गुल्मी	२११८७	१९६३२	९१.६	५८११	२७.६	१२४५	१९.७
७. अर्घाखाँची	१२४३७	१४४९८	११६.५	२८५७	२६.६	९०७	२३.५
८. रूपन्देही	२६०२९	२०६३४	७९.३	८०४२	४०.४	२४१३	२८.७
९. कपिलवस्तु	१८७०३	१३०५७	६९.८	२७२५	२८.५	११२१	१०.१
सुम्बिनी खण्ड	११२७६४	११२१७२	९६.२	३६०७७	३२.२	१०१४९	२८.१
१. मुस्ताङ	२१२५	१२१९	५७.४	३६२	२१.७	३३	९.१
२. स्याङ्दी	५२६५	७३५५	१३९.७	२३५७	३२.०	४७५	२०.२
३. पर्वत	१०६२२	१३०१९	११६.२	४५७७	३५.२	१३०९	३०.१
४. बागलुङ	१५८२४	१७८७१	११३.४	५८९९	३७.४	११७६	२४.०
धवलागिरी खण्ड	१४२०६	३९४६४	११५.४	१२९९५	३०.९	१०६३	२५.१
पश्चिमाञ्चल क्षेत्र	२३२९०४	२६५६०८	११४.०	८७२७४	३२.९	२४५९७	२७.०
१. रजुम	१२५५	६६७४	६९.१	१२५६	१८.८	३१६	२५.२

क.सं. विद्या	६-८ वर्षको जनसंख्या	प्राथमिक विद्यार्थी संख्या	१-८ वर्षको जनसंख्याको अनुपातमा प्राथमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत	निम्न माध्यमिक विद्यार्थी संख्या	प्राथमिक विद्यार्थी को अनुपातमा निम्न माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत	माध्यमिक विद्यार्थी संख्या	निम्न माध्यमिक विद्यार्थीको अनुपातमा माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत
२. रौतमा	१४४७९	८८४३	२६.८	१४९५	१६.९	१७२	११.४
३. सल्यान	१३५२४	७३३८	५४.३	१५६०	२१.३	४६१	३६.०
४. प्युठान	१२६४४	९९७८	७८.९	२२२४	२२.३	८७१	३९.२
५. बाँझ	२०३८०	१७०५६	८३.७	६४८७	३८.०	१८७६	२८.९
राष्ट्रिय अञ्चल	७१७८२	४९८९९	६९.५	१३०२२	२६.१	३७९६	२९.२
१. हुम्ला	२६१८	१७४४	६६.६	३३१	१९.०	१३६	४९.४
२. मुगु	२२२२	२५३०	११२.३	३८७	१५.३	४४	१९.४
३. डोल्पा	१४४४	१६०८	१११.४	२२१	१६.७	४९	२२.२
४. कालिकोट	६२८९	४४१८	७०.२	११४३	२५.९	८५	७.४
५. जुम्ला	५१८८	३५८०	६८.०	१११८	३१.२	१४५	१३.०
कर्णाली अञ्चल	१७७९१	१३८८०	७८.०	३२००	२३.१	४५९	१४.३
१. जाजरकोट	९०९३	४७८८	५२.७	१४९	१२.८	१६०	२०.०
२. दैलेख	१४५५३	८८२२	६०.६	२७४३	२६.६	२०१	२१.४
३. सुर्खेत	१२०१४	११९०७	१९.१	३७९४	३१.९	८२८	२१.८
४. बाँके	१३६३९	८६१४	६४.०	३६०२	४०.४	१०११	२८.१
५. बर्दिया	१४३७७	८४७०	५८.९	३१५२	३७.२	८७०	२७.६
धेरै अञ्चल	५३९७६	४२९०१	७७.१	१३८४०	३२.३	३४००	२४.६

क्र.सं. जिल्ला	६-८ वर्षको जनसंख्या	प्राथमिक विद्यार्थी संख्या	६-८ वर्षको जनसंख्याको अनुपातमा प्राथमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत	निम्न माध्यमिक विद्यार्थीको अनुपातमा माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत	माध्यमिक विद्यार्थी संख्या	निम्न माध्यमिक विद्यार्थीको अनुपातमा माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत
१. बाजुरा	५३७१	४०५८	७५.६	९६१	२७२	२८.३
२. बझाङ	९२७०	८०३३	८६.६	३२७३	४३०	१८.६
३. अछाम	१२१७२	११२४०	९२.३	१८२७	४७५	२६.०
४. मोदी	१७०५३	५८२१	३४.१	१७१०	६६७	३९.०
५. कैलाली	१६६७२	११४६३	६८.८	६६५५	९०१	१३.५
सैती अञ्चल	६०४३८	४०६१४	६७.१	१३४२६	२७४५	२०.४
१. दार्चुला	७०९८	७२६५	१०२.८	२२१७	६८८	३१.०
२. धौलागढी	१३३६७	१०४४०	७८.२	४८८२	११४१	२६.६
३. खप्तडपुर	९१६	४८६८	६४.०	१४४०	६४७	३३.४
४. कंचनपुर	७९९६	८६३६	१०८.०	३३३८	७५५	२२.६
महाकाली अञ्चल	३७६३३	३२२४९	८५.७	११७७७	३२३१	२७.४
सुदूर पश्चिमाञ्चल क्षेत्र	२५१७२०	१७९५४३	७१.३	५५२६५	१३६३१	२४.७
नेपाल अधिराज्यको सम्म	११४६२३९	१०१२५३०	८८.६	३२२६२९	१०६१०९	२०.९

विषय अनुसार व्यावसायिक विद्यार्थी स्थिति

देश विकासको निमित्त आवश्यक वस्तु जनशक्ति पंदा गर्ने उद्देश्य लिई लामो गरिएको राष्ट्रिय शिक्षा पद्धतिको योजनाले शिक्षालाई बढी व्यावहारिक तथा उत्पादनशील बनाउनुमा विशेष जोड दिइएको छ । तब अनुरूप विद्यार्थी-हस्तलाई सैद्धान्तिक ज्ञानको अतिरिक्त प्रयोगात्मक ज्ञानमा पनि विशेष जोड दिई व्यावसायिक सुर्तको स्थापना व्यावसायिक शिक्षाको प्राथमिक भएको हो । व्यावसायिक शिक्षाको पूर्ण ज्ञानको स्थापनामा यो विषय पनि अभिवृद्धि जगाउन निम्न माध्यमिक स्तरमा पूर्ण व्यावसायिक शिक्षाको व्यवस्था गरिएको छ । माध्यमिक स्तरका सम्पूर्ण विद्यालयहरूमा विभिन्न व्यावसायिक विद्यालयहरूमा एक विषय अनिवार्य रूपमा पढन-पाउन गराउनु पर्ने बनाइएको छ । साधारण माध्यमिक विद्यालयमा २०० अङ्कको व्यावसायिक माध्यमिक विद्यालयमा ४०० अङ्कको व्यावसायिक विषय अध्ययन गराइन्छ । हात्तसम्म १५ व्यावसायिक विषयहरूको अधिराज्यको विभिन्न विद्यालयहरूमा माध्यमिक विद्यालयहरूमा अध्यापन कार्य संचालन भइरहेको पाइएको छ । ती विषयहरू मध्ये प्रकारका छन्:- अन्नखेती, बागवानी, कुखुरापालन, पशुपालन, माटुतुण्ड, कार्यालय संचालन, लेखा, फर्निचर, विजुली जडान, बस्न सिलाई बुनाई, ड्रेड पोतेने इकर्मा, साधारण हातको काम, शिक्षा, व्यापक विज्ञान र वेतवास । प्राप्त विवरण अनुसार अधिराज्यको विभिन्न माध्यमिक विद्यालयहरूमा संचालन भई राखेका विभिन्न व्यावसायिक विषयहरूको संख्या ८८६ पुगेको देखिएको छ, सोमध्ये कृषि शिक्षा अन्तर्गतको ३१२, सचिवालय विज्ञान अन्तर्गतको १५१ औद्योगिक शिक्षा अन्तर्गतको ६७, गृह विज्ञान अन्तर्गतको ७९ शिक्षा विषयमा २६७ छन् ।

२०३६ को प्राप्त विवरण अनुसार पूर्ण व्यावसायिक माध्यमिक विद्यालयमा ४०० अङ्कको व्यावसायिक विषय लिई अध्ययन गरिरहेका विद्यार्थी संख्या २७३५२ देखिएको छ र २०० अङ्कको व्यावसायिक विषय लिई अध्ययन गरिरहेका विद्यार्थी संख्या ७०९५७ देखिन्छ । यी विद्यार्थीहरूलाई अध्ययन गर्ने कुल १५९ व्यावसायिक शिक्षकहरू कार्यरत रहेको प्राप्त विवरण अनुसार देखिन्छ । संख्याको हिसाबले ४०० अङ्कको व्यावसायिक विषय लिई अध्ययन गर्ने अर्थात् व्यावसायिक माध्यमिक विद्यालयमा अध्ययन गर्ने विद्यार्थी भन्दा २०० अङ्कको अर्थात् साधारण माध्यमिक विद्यालयमा अध्ययन गर्ने विद्यार्थी बढी देखिए तापनि विद्यालय संख्यालाई आधार गरी व्यावसायिक माध्यमिक विद्यालयमा अध्ययन गर्ने विद्यार्थी अधिक हुन आउँदछ । जम्मा माध्यमिक विद्यालयहरूमध्ये १७.६% मात्र व्यावसायिक विद्यालयहरू छन् ।

प्राप्त विवरण अनुसार हात्त संचालन भइरहेका सम्पूर्ण व्यावसायिक विद्यालयहरूमध्ये ४०० अङ्ककोमा सबभन्दा बढी विद्यार्थी कुखुरापालन विषयमा र सबभन्दा कम विद्यार्थी खाद्य विज्ञान विषयमा देखिन्छ । त्यस्तै २०० अङ्ककोमा सबभन्दा बढी शिक्षा विषयमा र सबभन्दा कम वेतवास विषयमा पाइएको छ र ड्रेड पोतेने विषयमा फोहो पनि विद्यार्थी छैन । नेपाल अधिराज्यभित्र संचालित व्यावसायिक तथा साधारण विद्यालयहरूमा अध्ययन गरिरहेका व्यावसायिक विषय अनुसार विद्यार्थी विवरण निम्नतः रूपमा सारिणी त ७ (क) र ७ (ख) मा देखाइएका छन् ।

व्यावसायिक विद्यार्थी विवरण

(४०० अङ्कको)

सारणी नं० ७ (क)

जिल्ला	कक्षा	अनपेक्षित	बागवानी	कृषिपालन	सर्तुपालन	कार्यालय सञ्चालन	लेखा	फनिचर	विजुली	म. वि. व. सि. व. व.	ह. ट. पो. ले. र. क. र्मी	सा. व. धा. को. पालन	शिक्षा	राष्ट्र विज्ञान	वैतनिक	सम्पदा
ताप्लेजुङ	८	७९		७९									११	१२	१३	१४
	९	७९		७९									१२	१३	१४	१५
	१०	७९		७९									१	१	१	१
	जम्मा	१९६		१९६									२०	२०	२०	२०
पविपर	८	५५		५५												५५
	९	५५		५५												५५
	१०	५५		५५												५५
	जम्मा	१६०		१६०												१६०
इलाम	८	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५
	९	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५

जिल्हा	कक्षा	अप्रत्येती	खानवाडी	कुसुरापालन	पशुपालन	शटहंण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	कनिष्ठ	बिबुषी	ग.वि.च.सि.बु.	हुट पोहने एकमी	सा.धा. को काम	शिक्षा	खाद्य विभाग	वैतकीस	जम्मा
	१०	—	५१	४०	२७	६१	—	—	१७२	१७२	१७२	१७२	१७२	१७२	१७२	१७२	१७२
	जम्मा	—	१७२	१७२	१७२	१७२	१७२	१७२	१७२	१७२	१७२	१७२	१७२	१७२	१७२	१७२	१७२
कापा	५	१७२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२
	९	११	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२
	१०	५१	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४
	जम्मा	१७२	६८	७९	७९	७९	७९	७९	७९	७९	७९	७९	७९	७९	७९	७९	७९
मेवी अन्व	५	१७२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२
	९	६१	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२
	१०	५१	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४
	जम्मा	१७२	६८	७९	७९	७९	७९	७९	७९	७९	७९	७९	७९	७९	७९	७९	७९
संयुक्तता	५	१७२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२
	९	६१	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२
	१०	५१	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४
	जम्मा	१७२	६८	७९	७९	७९	७९	७९	७९	७९	७९	७९	७९	७९	७९	७९	७९
मोजपुर	१	१७२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२
	९	६१	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२
	१०	५१	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४
	जम्मा	१७२	६८	७९	७९	७९	७९	७९	७९	७९	७९	७९	७९	७९	७९	७९	७९

जिला	कक्षा	असमवेती	वागवानी	कुखुरापालन	पशुपालन	घटहंण्ड	कार्यालय संचालन	सेवा	फनिबर	विशुली	ग० सि० व० सि० यु०	होट मोल्ने डफमी	संग्रह को काम	शिक्षा	खाद्य वित्तान	बेलवात	वस्ती
	१०	३०	३०	३२	३२	३२	३२	३२	३२	३२	३२	३२	३२	३२	३२	३२	३२
	असमा	११५	१३६	१३६	१३६	१३६	१३६	१३६	१३६	१३६	१३६	१३६	१३६	१३६	१३६	१३६	१३६
तेल्लुबम	८	६७	६७	६७	६७	६७	६७	६७	६७	६७	६७	६७	६७	६७	६७	६७	६७
	९	६८	६८	६८	६८	६८	६८	६८	६८	६८	६८	६८	६८	६८	६८	६८	६८
	१०	६९	६९	६९	६९	६९	६९	६९	६९	६९	६९	६९	६९	६९	६९	६९	६९
	असमा	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८
बलकुटा	८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८
	९	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८
	१०	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८
	असमा	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८
कोरु	८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८
	९	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८
	१०	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८
	असमा	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८
मुनबरी	८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८
	९	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८	१३८

जिल्हा	कक्षा	अग्रगण्य	वागवानी	कुटुंबागार	पशुपालन	सर्दहंश	कार्यालय संचालन	लेखा	कनिश्चर	बिबुली	गृ.वि.व.सि.मु.	इं.ट.पो.ले.काम	सा.वा.को.काम	शिक्षा	शोध विज्ञान	वैतर्किक	जम्मा
	१०		८९	२४२	६२	३१	२६	२१	२९		३६			-			२८२
	जम्मा		२४२			६२	११०	१६३	१०२		९६			१०			८९८
कोशी जिल्हा	८		१०५	१३६	६२	१०६	३६	२२०	८३		१६३			-	२०		१८९
	९		८१	१०३	२४	१०९	२८	१५५	८३		१०५			११	३०		२६५
	१०		७१	१६२	४०	९०	४६	१३२	७४		७१			१२	१०२	-	८४०
	जम्मा		२५७	४०१	१२६	२०५	११०	४६७	२४०		३३९			२५	२०४	६०	२६६४
मीलपुर्ण	८		३५														३५
	९		४६														४६
	१०		२५														२५
	जम्मा		१०६														१०६
खोटाङ	८		३१														३१
	९		३५														३५
	१०		२८														२८
	जम्मा		९४														९४
गोपालगंज	८																४१
	९																४१

जिल्हा	फक्षा	जलक्षेत्री	बागवानी	कुष्ठुरापालन	पशुपालन	शेतहंश	कार्यालय संचालन	लेखा	कनिष्ठ	बिचुली	गृ०वि०सि०बु०	डेट पोतने वकमी	सि०घा० को काम	शिक्षा	स्वास्थ्य विज्ञान	वैद्यकीय	जम्मा
	१०						६९										६९
	जम्मा						१५३										१५३
वडपूर	८	२०												४			२४
	९	१७												१५			२२
	१०	३१												१८			३५
	जम्मा	२८												३३			१०१
सप्तरी	८	-	१५	२६		१६	५०	१४	४०	२५				२			२१३
	९	३३		२६		१७	२३	१२	२३	२१				१२			१५९
	१०	४१		४५		१९	२७	१३	१४	१९				१५			२०६
	जम्मा	८४	१३६	५३		५५	१००	४९	७७	६५				३१			५६१
मिराठा	८	९५	२३			४३	३५	३५									१९५
	९	१३६	३९			११२	७५	७५									३५६
	१०	१२३	२३			८५	८०	८०									३५१
	जम्मा	३५४	७६			२४०	१६०	१६०									८६१
समस्तकाय जम्मा	८	१९५	६६	८८		१९४	१३४	१३४	४०	४०				६			२४३
	९	१२३	११३	३९		१५६	१७५	१७५	१२	१२				२६			६७८

जिल्हा	कक्षा	अग्रक्षेत्री	जागवानी	कुष्ठरुपायलम	पशुवाचन	शटहंश	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	शिशुस्त्री	गृहनिर्माण विभाग	संस्था को काम	शिक्षा	व्यापक विज्ञान	जेनरल	जम्मा
	१०	१५४	१०४	६८		१५	१८१	८०	१६	१४	१६		२९			६८४
	जम्मा	४५२	२८३	२१२		५५	४९१	१२०	४२	७७	६६		५४			१६०५
पूर्वांचल क्षेत्र	=	२८७	१६३	३०८	२३२	१४८	१८७	२९१	११३	५६	२१७	-	६४	३०		२१५६
	९	२४४	२१७	२८१	१४८	१४६	२१७	२७०	११७	२३	१४७	१३	१३४	३०		२००१
	१०	२०५	१६९	३११	२१८	१४२	२५४	२६३	१०३	१४	९८	३२	१३१	-		१९६०
	जम्मा	७३६	१०९	९००	५९८	४३६	६५८	८२४	३३३	९३	४६२	४५	३६०	६०		६११७
दोलखा	=				३२											३२
	०				३२											३२
	१०				३३											३३
	जम्मा				९७											९७
रामेछाप	=					५५										५५
	९					१००										१००
	१०					६९										६९
	जम्मा					२१९										२१९
सिपुली	=		४९					१७								८६
	९		४३					४२								८५

जिल्हा	कक्षा	भरलेली	वागवाणी	कुळुरापाखन	पगुपालन	शर्टहुण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	कनिष्ठ	विकुली	गुंविंव०सि०व०	हॅट पोल्ने टकमों	सा०धा०को काम	शिक्षा	खास विज्ञान	जेलमोंस	काम्या
	१०	४०						४५									८५
	जम्मा	१२१						१२४									२४६
धर्मना	८	८०		—		४०		१४४	१२								२४७
	९	७५		—		२५		१४६	४४								२०५
	१०	२५		४७		१६		४९	—								१४७
	जम्मा	१९०	४७			८१		३४२	७१								७४२
महोत्तरी	८		२७					१४६	७७					६२			३९९
	९		३४					८८	४७					५७			२८६
	१०		३५					६९	३६					५४			२६२
	जम्मा	१८४	११८					३१०	१६०					१७३			९४२
सलाही	८	२३						१०	१०		१०			१४			५७
	९	२५						२०	३		३			३६			७९
	१०	३४						१४	७		७			२६			७८
	जम्मा	८२						४४	२०		२०			३८			२१४
जालकपूर अन्धल	८	२३	१२२	५९		२५		१००	३३	७७	१०	६		७१			९२९
	९	७५	२६	२६		६८		३०६	४४	४७	३३	४४		८८			८८२

जिल्हा	कक्षा	अग्रशेती	भाग्यानी	कुठुरापालन	पशुपालन	हॉर्टीकल्चर	कार्यालय संचालन	लेखा	कनिष्ठ	विजुली	मृ.वि.अ.सि.यु.	डेट पोल्ने टक्की	सश.घा.को फ.स	शिक्षा	खास विज्ञान	वैतकीस	जम्मा
	१०	३२	३४	१३७	८८	१६	१९	१७८	-	३६	७			७७			६७७
	जम्मा	१९०	८२	३६२	२१५	८३	२१९	८३१	७९	१६०	२०			२४१			३४८०
सिन्धुपाल्को	८			३२													३२
	९			१८													१८
	१०			३३													३३
जम्मा				७३													७३
रतुबा	८																×
	९																×
	१०																×
जम्मा																	×
मुवाफोट	८		१७											२२			१०७
	९		४०											२१			७३
	१०		१७											४०			१०४
जम्मा			१४४											८३			२८६
साविट	८			६४													६४
	९			२८													२८

[illegible]

जिल्ला	कक्षा	अन्न सेतो	बागवानी	कुखुरापालन	पशुपालन	शरट्टेण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	मिचुलो	गुं.बि.व.सि.बु.	हुँट पोल्ने इफर्मी	सा.धा.को काम	शिक्षा	स्वास्थ्य विज्ञान	वैतन्यास	जम्मा
	१०		५४				४०		११४	१४४	१४४	२०	-	१११			४०४
	जम्मा		२१६				११६		४३२	१७१	५२२	५२२	२२	२३१			१२७०
बागवानी क्षेत्र	५	४३	१२६	१४१		६३	१४४	२२२	१६२	२७४	३२	-	-	१२०			१६०१
	१	३३	२१६	५२		७१	६४	२०३	२०३	२७७	-	-	-	१४०			१२२४
	१०	३३	२७८	१०२		६२	६४	२११	१८४	२२९	२०	-	-	२२८			१४७१
	जम्मा	११४	५२२	३०२		२९६	२७४	६३६	४८१	७८०	५२२	२२	२२	४६२			४३९६
मकवानपुर	८							१८०	२१	४५							२४६
	६							१३३	२५	२१							६६९
	१०							१००	१३	२६							१२९
	जम्मा							४०३	४९	७२							१४४
चितवन	८	६३		६३		८७				२२							२६८
	२	३०		३३		६३				२०							१७६
	१०	२४		३९		६२				२५							१८१
	जम्मा	१२८		१३५		२१२				१४०							६२५
रीतहट	८							११३	३६	२६		२०					१८९
	१							१२१	२०	२०		२५					१७६

जिल्ला	कक्षा	अक्षरक्षेत्री	बागवानी	कुखुरापालन	पशुपालन	सर्टिफाइड	कार्यालय संचालन	लेखा	कनिष्ठ	बिबुली	गृह विभाग	संघा. को काम	शिक्षा	वित्त	जम्मा
	१०							११४	२६	३१					२०२
	जम्मा							३४८	३१२	६६					५६६
बागवानी	८		८८					१२३		१०					२२३
	९		८७					१२१		—					२०८
	१०		२१					१०७		—					११८
	जम्मा		२२६					३२१		१०					३८७
पशु	८		२५	५२		१७		३२		१४		७६			२७८
	९		—	३७		६९		३७		२१		९०			३१३
	१०		—	४१		२०		१७		९		६१			२२४
	जम्मा		२५	१२०		१०६		८६		४४		२३२			८२४
नारायणी अक्षरक्षेत्री	८	६३	३५	२०३		१०४		४१६	५५	१६		१२४	४०	७६	१२०२
	९	३०	—	१२७		१२५		३६२	२२	३०		१२२	५०	६६	१०७२
	१०	३५	—	१३१		११२		३२१	३०	२६		८०	७५	७५	१३३३
	जम्मा	१२८	३५	४६१		३४१		११०२	१०७	१२२		२३६	१६२	१८७	३१७७
नारायणी अक्षरक्षेत्री	८	१६२	३८५	४७३	५३	२३७		११५	६८२	३०५		४०८	७६	२५०	३७२४
	९	१३८	२४३	३३५	६८	२२९		११५	५०८	२८३		३७२	११२	२६४	३२४८

जिल्हा	कक्षा	अक्षक्षेत्री	बागवानी	कुळुरापालन	पशुपालन	मत्तहंस्व	कापालय संचालन	लेखा	कनिश्चर	बिबुली	गुंवि. व. सि. सुं.	हैट पोल्ने काम	सांघा. को काम	शिक्षा	खाल विज्ञान	बेतपोत	जम्मा
	१०	१०३	३१३	३००	८८	२२०	१४३	७१०	१०	२०६	३१३	८१	६३	२७९			३०८१
	जम्मा	४३३	९३६	११७८	९१५	६८६	४९३	२५६६	२२६	८६३	१०६६	१७८	२५०	९२३			१००५३
गोरखा	८		५०		३३												८३
	६		५६		४१												९०
	१०		३८		४२												७०
	जम्मा		१०७		११६												२४३
भारत	८																X
	६																X
	१०																X
	जम्मा																X
लक्ष्मण	८		७६														७६
	६		७६														७६
	१०		१२७														१२७
	जम्मा		२८०														२८०
काश्मीर	८			७२		११											११२
	६		५०			८											१०८

[illegible]

विवरण	कक्षा	अक्षरज्ञेती	बागवानी	कुसुमरापालय	पशुपालय	अटहंगव	कार्यालय संचालन	लेखा	फनिचर	विपुली	गुंविंव, विंव	दुंर कोरने उकरमी	सांघांको काय	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	भेतरांस	जम्मा
	१०		६२								१२						१०
	जम्मा	२०२									४४						२४२
पालपा	८	९	३०	२२	२२	२२			९	२१							१२२
	९	१३	६२	१६	१६	१६			१४	३९							१=६
	१०	८	८०	४३	४३	४३			१०	४८							२३६
	जम्मा	३०	१४९	१६२	८४	८४			४०	१०८							४०२
गुल्मी	८	४२	४०				४०										१३२
	९	२०	३०				६०										१२७
	१०	३१	३७				४३										११०
	जम्मा	१०३	१०४				१४३										३६९
अर्वाधोचो	८	५६						७७									१३२
	९	५६						४८									११४
	१०	३८						४६									२४
	जम्मा	१५०						१६१									१६१
अर्वाधोचो	८	१०५	२२	२८													२३४
	९	४७	५३	२०													११३

जिल्हा	कक्षा	असलेली	बायबानी	कुष्ठुरापालन	पशुपालन	शवहंयक	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	विजुली	गृ.वि.व.सि.बु.	दुईट पोलेने बकरी	सा.धा. को काम	शिक्षा	ग्राम विज्ञान	सेतबसि	जम्मा
	१०	२८	१४	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२
	जम्मा	१८०	१८	१८	१८	१८	१८	१८	१८	१८	१८	१८	१८	१८	१८	१८	१८
कपिलवस्तु	८	४१	३७					१९			१९						११३
	९	४२	४७					३९			—						१२१
	१०	४०	६०					२१			—						१२१
	जम्मा	१२६	१२४					७९			१९						३८२
मुम्बई शहर	८	२४४	११८	१३७	३०	२९	२०	९६	९	२१	३२			८०			८२६
	९	१८८	१२६	१६३	६९	१६	६०	६७	१४	३९	२३			२४			८२९
	१०	१३७	११६	१२७	२३	२०	२२	७७	१७	४८	१५			२७			७२२
	जम्मा	२६९	३६१	४२७	१२२	८५	१४२	२७०	४०	१०८	७०			१३१			२४००
मुम्बई	८	१०												—			१०
	९	११												—			११
	१०	—												१२			१२
	जम्मा	२१												१२			२३
म्यांगरी	८	२१															२१
	९	६०															६०

जिल्हा	कक्षा	अज्ञाते	बागवानी	कुळुरापासन	पशुपालन	शेतहंश	कार्यालय संचालन	लेखा	कनिष्ठ	बिडुली	मू०वि०स०सि०मु०	इंट पोल्स रकमी	सा०घ० को काम	सिखा	खास विज्ञान	वेतबास	जम्मा	६३	१०
		जम्मा	२०४														२०४		
पर्यंत		८	२०					२०			१६						११६		
		९	१०२					—			६९						१७१		
		१०	७७					—			२७						१२४		
		जम्मा	२५६					२०			१४२						४२९		
जाम्बुड		८	३५					३५			२६						११०		
		९	५३					२५			२७						१०१		
		१०	३६					१४			२२						७३		
		जम्मा	१२७					७४			७४						२८४		
छपभागिरी संचालन		८	१२१					५६			६३						३२७		
		९	२०३					२१			६६						३०३		
		१०	१४०					१४			७९						२८२		
		जम्मा	४६४					९२			२२७						९१२		
पश्चिमाञ्चल क्षेत्र		८	३१६					३०			१०७						१७५६		
		९	२३२					६०			१४३						१६६१		

विवरण	कक्षा	अभ्यर्थी	आयशायी	कुटुम्ब आयशायी	पशुपालन	शटलूक	कार्यालय संज्ञा	लेखा	कारिचर	विशुली	गुंमि-व.शि.बुं	हैट पोले बकमी	सा.घा.की काम	सिखा	जाय विज्ञान	बेलबास	जम्मा
	१०	१०९	२५५	३३०	११७	५९	४२	६२	१७	७५	११२	११२	३९	३९			१५२६
	जम्मा	७२७	१२४६	१०५०	३७६	१२३	१४२	३६२	४०	१०५	३५२	३५२	१४३	१४३			५०५२
कुल	८	५२											६२				
	९	४०											४०				
	१०	३५											३५				
	जम्मा	१४७											१३७				
रोल्या	८												५२				
	९												२२				
	१०												२५				
	जम्मा												९९				
सल्यान	८		८०	८०									१६०				
	९		—	—									८३				
	१०		—	—									४८				
	जम्मा		८०	८०									२९१				
पुठान	८	११											२१				
	९	४४											१२				

जिल्हा	कक्षा	अप्रलेती	वागवानी	कुछुरापासन	पशुपालन	सर्टिफिकेट	कार्यालय संचालन	लेखा	कनिष्ठ	बिबुली	ग.वि.व.सि.बु.	इंटर पोल्ने डकधी	सा.घा. को काम	शिक्षा	साथ विज्ञान	वेतवारी	जम्मा
	१०	३८												१			३८
	जम्मा	१४३												१४३			१४३
डाऊ	८	१७७		१		४७			१२		४७			१२			२८३
	९	१८४		२		३०			१४		२७			१४			२८५
	१०	१८१		१		३४			१४		२४			१४			२८४
	जम्मा	४८३		४		१११			४२		९८			४२			७२३
राष्ट्रीय क्षमता	८	२३८	१४२	८०		४७			८२		४७			८२			६३९
	९	२०९	४०	९२		३०			२२		२७			२७			४४७
	१०	१८९	३१	४८		३४			२४		२४			२४			३८६
	जम्मा	६३६	२१३	२२०		१११			४७		९८			१२७			१४५२
हस्ता	८																×
	९																×
	१०																×
	जम्मा																×
सुगु	८																×
	९																×

जम्मा	×	×	×	×	×	×	×	×	×	×	२२	४४	२०	११६	२२	४४
वैतर्किक																
छात्र विज्ञान																
शिक्षा																
सांघातको काम																
होट पोल्ने डफर्मी																
गृ०वि०ब०सि०बु०																
प्रिन्सिपल																
फनिचर											२३	१९	—	४२	२२	१९
लेखा																
कार्यालय संचालन																
शर्टटुण्ड																
पशुपालन																
कुखुरापालन																
यगबानी											२९	२५	२०	७४	२९	२५
अक्षसेती																
कक्षा	१०	जम्मा	८	९	१०	जम्मा	८	९	१०	जम्मा	८	९	१०	जम्मा	८	९
शिक्षा			कोल्पा				कालिकोट				मुल्पा				कपाली अक्षर	

जिला	कक्षा	अप्रश्रुती	आगवानो	कुजुरापालन	पशुपालन	शर्तहण्ड	कार्यालय संवास्त	लेखा	फर्मिचर	अिकुली	मू०वि०व०सि०ब०	इंट पोल्ने वकमी	सं०घा०को कार	शिक्षा	उच्च विज्ञान	वेतमॉस	जम्मा
	१०	२०						-									२०
	जम्मा	७४						४२									११६
बाजारफोट	८		३१														३१
	९		२९														२९
	१०		३४														३४
	जम्मा		९४														९४
इलेक्ट	८		९१											२२			११३
	९		४०											४०			८०
	१०		७६											-			७६
	जम्मा		२०७											६२			२६९
मुजोत	८		१०	१०		२०								७०			२४०
	९		४४	२४		२३								६७			१०९
	१०		४४	३०		-								४३			१४८
	जम्मा		१४०	१२४		४३								१८०			२९७
बकि	८	४०															४०
	९	४१															४१

जिल्हा	कक्षा	अप्रक्षेती	सागरवानी	कुळुरापालन	पशुपालन	घाटहंय्य	हाथलिय संचालन	लेखा	कारिखर	विजुली	गृ०वि०व०सि०बु०	हॅट पोले डकमो	सा०वा० को काम	शिजा	प्राथ विज्ञान	चेतवीस	जम्मा
	१०	४०						१२									४३
	जम्मा	१३१						१४									१९५
कविप्या	८							७५						८२			१५७
	९							७२						४२			११४
	१०							२९						२०			४९
	जम्मा							१७६						१४४			३००
देवी मन्थन	८	४०	१७२	६०		२०		३२	१२५					१७५			६२३
	९	५१	११४	३५		२५		२०	१०१					१४६			४९३
	१०	४०	१२६	३०		—		१२	४६					६३			३६०
	जम्मा	१३१	४१२	१२५		४५		६४	२८५					३८६			१४७६
बाबुरा	८													८९			८९
	९													४४			४४
	१०													४४			४४
	जम्मा													१७७			१७७
बाबुरा	८	६१		४०		४९								४२			२०९
	९	५६		—		—								२५			१२५

जिल्हा	भाषा	अक्षरवेली	बागवानी	कुपूरावासन	पशुपालन	शटहंश	कार्यालय संचालन	लेखा	फनिवर	शिक्षुली	गुंवि०ध०ति०दु०	होट बोले ठकमी	सो०घा० को काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	मेतर्वास	जम्मा
	१०	५२	-	३२										३०			१०४
	जम्मा	११२	२०	१२०										९८			४३०
अक्षरम	८	२८												६९			१२७
	९	-												७०			७०
	१०	-												७८			७८
	जम्मा	५८												२१७			२७२
डोटी	८							१०५			१७						१२२
	९							७७			२१						१२
	१०							२९			१०						३९
	जम्मा							२०५			४८						२५३
संजाली	८													३५			९१
	९													३९			८८
	१०													३३			९७
	जम्मा													९९			२७४
सोती अक्षर	८	६१	५८	१०८	५९			१०५			१७			२३५			६३३
	९	५८	-	५३	३६			७७			२१			१७१			४९५

जिल्हा	कक्षा	राज्यसेवी	बागवान्नी	मुजबुरापालन	पशुपालन	गटहंण्ड	कार्यालय संचालन	तेखा	कनिष्कर	त्रिबुली	गुंमिंनंनंतिंनंनं	हंद पोलीं रकमों	सांधांको काम	शिक्षा	खण विज्ञान	वेतवास	जम्मा
	१०	४२	-	६४	३२			२९			१०			१८२			३६९
	जम्मा	१६९	३८	३२२	१२०			३०२			४८			२६१			१४०९
सार्बुला	८			९८													१८
	९			२९													४६
	१०			४३													४३
	जम्मा			१९०													१९०
बंतरी	८		७४	७०	-			६३									२०७
	९		३०	६७	४४			५८									१९७
	१०		२१	६६	-			३०									१६७
	जम्मा	१२५	१०३	४४				१४६									५६१
हडेलपुरा	८		६२					१२८	-					७५			२६८
	९		१२					४५	१५					२२			१०१
	१०		३८					३०	१३					-			६०
	जम्मा	१०२						२०३	२७					९७			४६२
कंसतपुर	८	४४		४८							३०			४६			११८
	९	५१		-							-			२७			८३

जिला	कक्षा	अप्रशिक्षित	वागवानी	कुटुम्बपालन	पशुपालन	शर्तहण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	कर्मचारी	विद्युत्	गुंवि.व.सि.युं	ईष्ट पीले काम	सा.धा.को काम	मिला	खाद्य वित्तान	वैतर्वात	अम्मा
	१०	२९	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	३०	-	-	२९
	अम्मा	१२९	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८
महाकाली अञ्चल	५	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४
	९	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४
	१०	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४
अम्मा	१२९	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८
सुदूर पश्चिमाञ्चल	५	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४
विकास क्षेत्र	९	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४
	१०	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४
अम्मा	१२९	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८
नेपाल	५	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४
अधिराज्यको	९	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४
	१०	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४
अम्मा	१२९	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८	४८

व्यावसायिक विद्यार्थी विवरण

(२०० अङ्गुली)
सारणी नं० ७ (ख)

जिला	कुल	अपभ्रष्ट	वापवासी	कुबुरापालन	पशुपालन	शटहंण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	हमिचर	बिगुली	गुंविन्दसिन्दु	हैट गोलने डकमी	सांघाः को काम	मिभा	काय विज्ञान	क्षेत्रीय	जम्मा
ताप्लेजुङ	८	३८	३०	१२	१२									२५	५३	१०६	१०१
पोखरा	८	१	२९	२७	१६				२८	२९				५९	५३	१०६	१०१
जम्मा	१६	३९	५९	३९	२८				५६	५८				८४	१०६	१०६	१०१
जम्मा	१६	३९	५९	३९	२८				५६	५८				८४	१०६	१०६	१०१
जम्मा	१६	३९	५९	३९	२८				५६	५८				८४	१०६	१०६	१०१
जम्मा	१६	३९	५९	३९	२८				५६	५८				८४	१०६	१०६	१०१

जिल्हा	कला	अज्ञेती	वागवाही	कुटुंबपालन	पशुपालन	शटहंश	कार्यालय संचालन	लेखा	कार्मचर	विजुली	गुं.वि.व.सि.वु.	ईट मोलने ठकमी	सा.या. को काम	मिती	खाद्य विज्ञान	वैतनास	जम्मा	रु.
	१०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	५५	५५	५५	५५	५५
कापा	५	११०	३४७	८२	७०	३६	५०	५३६	-	२२६	२२६	१५५६	१५५६	२२५	२२५	२२५	२२५	२२५
	६	६७	१४५	३३	३६	३६	१०४	-	२०५	१०४	१०४	१०४	१०४	२४५	२४५	२४५	२४५	२४५
	१०	४४	२०४	-	-	-	१०	१०३	-	२२६	२२६	२२६	२२६	२२६	२२६	२२६	२२६	२२६
जम्मा	२२५	६०६	११५५	१०६	१०६	१०६	११५५	१३६९	२०५	१३६९	१३६९	१३६९	१३६९	१३६९	१३६९	१३६९	१३६९	१३६९
वेवरी अन्वय	८	१४८	४०५	८२	८२	८२	६०	२०४	३६	३६	३६	३६	३६	३६	३६	३६	३६	३६
	६	१०८	२५२	३३	३३	३३	१०४	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२	२२
	१०	९७	२९५	-	-	-	२०	१५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३	५३
जम्मा	२२५	१०५८	११५५	१०६	१०६	१०६	११५५	१३६९	२०५	१३६९	१३६९	१३६९	१३६९	१३६९	१३६९	१३६९	१३६९	१३६९
संविधाना	८	१६	२२	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४
	९	२२	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४
	१०	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४
जम्मा	२२५	८२	८२	८२	८२	८२	८२	८२	८२	८२	८२	८२	८२	८२	८२	८२	८२	८२
मोडपुर	८	१८	११७	८२	८२	८२	८२	८२	८२	८२	८२	८२	८२	८२	८२	८२	८२	८२
	९	-	८२	८२	८२	८२	८२	८२	८२	८२	८२	८२	८२	८२	८२	८२	८२	८२

जिल्हा	कक्षा	अप्रत्येकी	वागधानी	कुजुरापालन	पशुपालन	शर्टहेंप	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली	गृ.वि.च.सि.धु.	हॉट पोल्ने इष्टमी	सांधा को काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	वैतकीस	जम्मा
	१०	-	१०१	३३	३३		४१							१८	१८	-	२७२
	जम्मा	१८	१२४	१२२	१२२		१४१							२२८	२२८	५६	१२४
रोटिडुम	=			३०	३०		२०				३४	३४		६७			१४३
	६			१२	१२		१४				१२	१२		४२			८३
	१०			२३	२३		२०				२७	२७		८६			१४९
	जम्मा			६८	६८		५४				७३	७३		१९२			३८२
धनकुटा	=	१७	१४०											६७			२२४
	९	३८	८०											८२			२०३
	१०	-	८२											१२९			२१८
	जम्मा	५४	३०९											२८१			६४४
मोस्ट	=	२१४	२४२	१०२			२७८	२०२			१४२	१४२		७७४			१९४८
	९	११७	२१२	६८			१४३	१६६			१४७	१४७		६२०			१२२७
	१०	१०६	१२७	३९			१००	१४४			६३	६३		४६१			१०६९
	जम्मा	४३२	५९१	२०९			५२१	५०२			३७६	३७६		१८२३			४४४४
मुलसरी	=	२०२	८४	४६			६९	३१४	११२	३९	३८	३८		७४	२०६	४८	१२२२
	९	१४४	९४	३५			१३३	१४६	४८	४३	४३	४३		६२	१७६	३८	६७४

जिल्हा	कक्षा	भाषावर्गी	बागवानी	कुसुमुरापालन	पशुपालन	शटरेण्व	कार्यालय संचालन	लेखा	कनिश्चर	बिजुली	गुंथि-बंलि-बुं	ट्रेट पोतने कलमी	सांजिफो काय	शिजा	साध विनाम	धेतबीस	जम्मा
	१०	२०४	७४	७०	७०	७०	७०	७०	७०	७०	७०	७०	७०	७०	७०	७०	७०२३
	जम्मा	३५०	३५३	३५३	३५३	३५३	३५३	३५३	३५३	३५३	३५३	३५३	३५३	३५३	३५३	३५३	३५३
कोमी अखल	=	४५२	४५०	४५५	४५५	४५५	४५५	४५५	४५५	४५५	४५५	४५५	४५५	४५५	४५५	४५५	४५५
१	४५५	४५५	४५५	४५५	४५५	४५५	४५५	४५५	४५५	४५५	४५५	४५५	४५५	४५५	४५५	४५५	४५५
१०	४५०	४५५	४५५	४५५	४५५	४५५	४५५	४५५	४५५	४५५	४५५	४५५	४५५	४५५	४५५	४५५	४५५
जम्मा	११५५	११५५	११५५	११५५	११५५	११५५	११५५	११५५	११५५	११५५	११५५	११५५	११५५	११५५	११५५	११५५	११५५
सोबुलुम्बु	=	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५
१	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५
१०	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५
जम्मा	१३५	१३५	१३५	१३५	१३५	१३५	१३५	१३५	१३५	१३५	१३५	१३५	१३५	१३५	१३५	१३५	१३५
खोराह	=	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५
१	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५
१०	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५
जम्मा	१३५	१३५	१३५	१३५	१३५	१३५	१३५	१३५	१३५	१३५	१३५	१३५	१३५	१३५	१३५	१३५	१३५
खोबलदुझा	=	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५
१	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५	४५

किला	कक्षा	अप्रति	वागवानी	कुछुरापालन	पशुपालन	शर्तहीपव	कार्यालय संचालन	लेखा	कनिषर	विधुली	गृ०वि०च०वि०बु०	हैट पोलेन अफमो	सा०धा० को काम	शिक्षा	आय विनाम	वेतनीस	कामा
	१०				११									१६			१०८
	समा			२०५	८०									११५			४८०
अवधपुर	८							४०	६०					११०			२१०
	९							३३	५१					८१			१६५
	९०							३९	५२					२४			७२
	समा							१०२	१३०					२१५			४४७
सतरी	८	२५०	१६८	५१				१७१			५९			३४६			१०४५
	९	१०५	१७१	२५				१५५			७४			२०७			८९५
	१०	१८३	११५	३८				१२८			७५			२३८			७६२
	समा	६२८	४५३	९०				४५४			१०८			८७१			२७०४
सिराहा	८	२४३	४३					८३	१९	३३				१५६			५७७
	९	२५५	९५					९५	३८	—				१५५			६३९
	१०	२१८	७८					८३	३५	—				९६			५०२
	समा	६९०	२०८					२५६	५३५	३३				४०९			१७९०
सगरमाथा जंगल	८	४५१	२४६	१५	२०			३७२	५१	३१	५१		२०	८६७			२३०८
	९	४८४	३३०	१६	२५			३८५	५०	—	५१		२३	८०५			२३३८

निका	कला	अवधि	वागवाली	कुपुरापालन	पशुपालन	शरहं	कार्यालय संचालन	लेखा	फनिषर	बिजुली	गृह विभाग	संस्थागत काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	वैद्य	अम्मा
	१०	४०१	२२२	१०	१५			४२१	५१	-	७५	२५	५२३			१७००
	अम्मा	१५१८	७५८	२१५	८०			१०७७	२४१	३१	२०८	७२	२२२६			६४१६
पूर्वाह्नक क्षेत्र	८	१०२३	१३८१	७२८	१७६		५२७	२४८८	२५०	६२	५०४	१४	२७२१	५८	३२	८५१८
	९	८८५	१०७५	१२०	१५५		४०४	८८३	३३९	४३	४१२	८४	२३४१	३८	३४	७०२५
	१०	८०८	६१८	१६५	१४		२९२	८००	१०८	४०	४५०	७९	२०१७	६४	-	६०३९
	अम्मा	२७८६	३३५४	७७७	४३६		११२३	५१७१	८२७	१४५	१३५५	२५८	७१६९	१२०	५६	२१५२५
दोलखा	८	५७	५७	३२	३२			१३					२२			१२७
	९	८१	८१	३०	३०			१५					२३			१४८
	१०	७२	७२	३५	३५			-					१७			१२६
	अम्मा	२१२	२१२	१००	१००			२८					६१			४०१
रामेछाप	८	१०	१०	-	-								२५			७५
	९	-	-	३८	३८								४२			८०
	१०	-	-	३२	३२								४१			७३
	अम्मा	१०	१०	७०	७०								१०८			२२८
सिन्धुली	८	२७	२७	२२	२२								६४			१३२
	९	२४	२४	-	-								८२			१८०

जिल्हा	काली	अभिलेखी	वागवाणी	कुछुरापालन	पशुपालन	शटहंण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	कनिश्चर	बिजुली	गुंवि०व०सि०व०	हॉट पोल्ने डकमॉ	सा०ठा०को काय	शिक्षा	साख विज्ञान	वेतनवांश	जम्मा
	१०	२४	४३	-	-	-								३४			१२२
	जम्मा	१२३	१०९	२२										१२०			४३७
धनुषा	८	४१३	-	१३२				७७	२४	२७				२१२			१०२२
	१	२२२	२४	१६१				२४	२४	७३				१४३			८३१
	१०	२२६	३२	१४८				२२	६४	३०				१०६			६७९
	जम्मा	१०२६	४०	२४८				१४३	२०३	११०				४७४			२२३४
महोत्तरी	८	२३४	४४						६२		१२			१६६			४२८
	१	३२३	४८						४४		-			१६३			२७९
	१०	१०२	३८						४२		-			१४२			३३४
	जम्मा	४५९	१४०					१४३	१४९	१२				४७१			१२४१
सप्तर्षी	८	१२०	११०					११०	६०	१८				३०२			४८०
	१	७७	२१८					८६	७०	३४				११०			४६४
	१०	३१	१२९					१६	६२	१०				१२८			४८६
	जम्मा	२२८	४५७					२९२	१५२	६२				३४०			१२४१
सातपूर जिल्हा	८	७२४	२६३	१३९	५७			२००	८२	११२	९९			४९१			२३६७
	१	५८६	४१६	१३१	५८			१४४	११४	७२	७३			५७२			२२१४

जिल्हा	कक्षा	अग्रसेतो	वागवाणी	कुळुरापालन	पशुपालन	शटहंण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	फरिचर	विजुली	गृ.वि.व.सि.बु.	ईट पोल्ने डकर्मी	सा.धा. को काभ	शिक्षा	खाद्य धितान	वेतवसि	जम्मा
	१०	४२९	२९९	१२८	६७		११८	१२३	१४	१४	३०			४८१			१८०२
	जम्मा	१८३९	१००८	४५८	१९२		४६३	३११	२८५	२०२				१६४४			६४०२
सिन्धुपाल्चोक	८	२८		२१			४८							३०			१३४
	९	२२		—			४९							३१			१०२
	१०	—		—			३४							३२			६६
	जम्मा	४८		२१			१४१							९३			३०३
रसुवा	८													४४			४४
	९													—			—
	१०													—			—
	जम्मा													४४			४४
मुवाकोट	८		४४											१३१			१३४
	९		२६											७७			१०३
	१०		३२											३४			६७
	जम्मा		१०२											२४३			३०३
धारिङ	८													१४६			१४६
	९													९७			६७

जिल्हा	कक्षा	अक्षरक्षेती	वागवाणी	कुष्ठरापालन	पशुपालन	शटहंण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	कनिष्ठ	बिजुली	ग.वि.व.सि.गु.	हुट पोल्स डकमी	सा.धा. को काम	शिधा	आर विज्ञान	मेसरीस	जम्मा
जिल्हा	कक्षा	अक्षरक्षेती	वागवाणी	कुष्ठरापालन	पशुपालन	शटहंण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	कनिष्ठ	बिजुली	ग.वि.व.सि.गु.	हुट पोल्स डकमी	सा.धा. को काम	शिधा	आर विज्ञान	मेसरीस	जम्मा
काछी पत्ताचोका	८	५००	५९	२००	५९	२९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९
९	५५०	५९	५९	२५९	५००	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९
१०	५००	५९	५९	५००	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९
जम्मा	५५०	५९	५९	५००	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९
मळपुर	८	५००	५९	२००	५९	२९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९
९	५५०	५९	५९	२५९	५००	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९
१०	५००	५९	५९	५००	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९
जम्मा	५५०	५९	५९	५००	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९
काठमाडौं	८	५००	५९	२००	५९	२९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९
९	५५०	५९	५९	२५९	५००	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९
१०	५००	५९	५९	५००	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९
जम्मा	५५०	५९	५९	५००	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९
सलिलपुर	८	५००	५९	२००	५९	२९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९
९	५५०	५९	५९	२५९	५००	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९
१०	५००	५९	५९	५००	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९
जम्मा	५५०	५९	५९	५००	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९	५९

जिल्हा	कक्षा	व्यक्ती	बागवानी	कुळुरापालन	पशुपालन	शरहेंद	कार्यालय संचालन	सिखा	फनिचर	बिबुली	गू.दि. व. सि. सु.	हॉट पेटले काम	सा. शा. को काम	शिखा	व्याप बिजान	सेवारीत	जम्मा
	१०							२००	३८	१६	६०	५०	५०	१००			७८०
	जम्मा							६८०९	१०५	८४	३११	५७	५७	६५६			२८६९
	ज्यामती अवल	= १५८	१५८	५२७	७२	१०४	१५६	१६०६	२१६	५२३	१३०	१२२	१८८४				६६०६
	६	२१३	१२३	४६२	१००	३४	६६१	१५०२	१४७	२०६	४८०	११८	१२९७				५३५२
	१०	२४२	१५६	३२०	८८	५६	७०४	१५०२	१०४	३०७	५३६	१२३	१५२७				५५८१
	जम्मा	६११	२४८	१५१२	२२०	१६७	२०४४	४९१०	२६७	७१६	१२४६	३७१	४६०८				१७२११
मरुवातपुर	८	५६	५६					९४						१८			२७३
	६	५३७	१८८					१०२						३०			१७७
	१०	१४८	२२५					२६						१८			११६
	जम्मा	१७८	१७८					२४२						१४६			४६६
बिबुली	८	२२७	२३०	६६				३२६						६८२			११६५
	६	१३७	१८८	६६				५५६						१४४			७६०
	१०	१४८	२२५	२२				१३२						१२२			६८६
	जम्मा	५१२	७५०	१५४				७४३						४४८			२६४०
शेतहेंद	८	१४५	२५	६४										१२६			१५०
	६	६३	-	४६										१४			२३४

जिला	कक्षा	अपभ्रंशी	आगवानी	कुछुरागवन	पशुवाहन	सतहरेष	कार्यालय संचालन	लेखा	कनिश्चर	विद्युली	गुंदि-दंशि-बुं	इंटे पोले बकनी	सांघां को काम	शिक्षा	छात्र शिक्षण	वेतपति	अन्य
	१०	४२	-	६०													
	अन्य	२८०	८४	२००													
बारा	८	७८							७४					२०७	३०२		१८३
	९	७७							७४					२००			८६७
	१०	४४							४२					१६०			२७६
	अन्य	२०९						२०२						४७०			
पर्स	८	७८					१३२	१९०	-	८६	३८			४४	५२	६७०	
	९	४४					१०९	१६१	२०	७७	४२			१०६	४२	५१४	
	१०	४९					४६	१०७	-	४८	३७			४१	४२	४००	
	अन्य	१७२					२९७	४७८	२०	२११	११७			२०४	१८४	१६८४	
भारतपुरी अञ्चल	८	४२८	४९१	१६०			१३२	६४०	७४	८६	३८			६४२	९७	२९०८	
	९	३४४	२३३	११२			१०९	४१८	९४	७७	४२			४७८	४२	२१६७	
	१०	२६३	२८४	११५			४६	३०४	४३	४८	३७			४७७	४२	१६६४	
	अन्य	११७३	१०१३	३८७			२९७	१४६३	२२२	२११	११७			१६७१	१८२	६७३९	
भारतपुरी अञ्चल क्षेत्र	८	१४७८	९४७	८३६	१२९	१०४	८०३	२७४४	२७३	४२१	१०६७			१२२	३१३७	६१	१२२५४
	९	११४१	७७३	७३४	१९८	३४	७७८	२१६४	३४६	३६२	४९४			११८	२४४७	४२	९०३३

जिल्हा	कला	अवतरीती	वागडाही	कुसुरापालन	पशुपालन	शर्टहॅण्ड	कार्पोलिय संस्थापन	लिखा	फनिषर	विजुली	पुंमि०ब०सि०मु०	दे० पो०ले इलासी	सा०घा० को नाम	शिक्षा	खास विज्ञान	वेतवरीत	जम्मा
	१०	११४	७४२	५९३	५५५	५९	७६०	११२५	२७१	४४९	६०३	१३३	१३३	१३३	४३	५०५५	
जम्मा	३६३३	२६६५	२७५४	४४२	१९७	२४४५	६८३६	१०००	१२३२	२२६५	३७३	७९२३	१८५	२९०५२			
मोरया	८	११०					६६	५५						६०		३९१	
	६	१५०					५१	७५						७४		३३८	
	१०	१००					८६	५९						७४		३१०	
जम्मा	२१०						२०३	१८७					२०८			९२८	
मराठ	८													४		४	
	९													५		५	
	१०													१३		१३	
जम्मा	२२												२२			२२	
समकुट	८	७९		५०	५०		१७	१७			१५			१४८		३७५	
	९	७३		६८	—		४२	७४			१२			१५५		३८४	
	१०	८५		२५	—		९३	६४			१५			१०५		३८८	
जम्मा	२२७		१५१	४०			१७२	१३५		४२				४०८		११८५	
कारकी	८	२४३	२५०	५०९	४५		११३	२०			८०			१३०	८५	१४७५	
	९	२१५	१३०	२८३	१२		७०	१२			५०			८८	१५	८६८	

जिल्हा	कक्षा	संपत्तिलेडी	बागदानी	कुष्ठुरापालन	पशुपालन	शटलॅन्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	फिनिसर	चिजुली	गुंवि०ब०सि०बु०	होट पोल्ने डफमी	सा०घा०को काम	शिला	प्राच विज्ञान	वेतबोस	जम्मा
	१०	१८१	१४२	१२१	२०			१६	१४	१४	१७			४२	१२६		६६२
	जम्मा	६३९	५२२	१११३	७३			२७६	४६		१८७			२६०	२४०		३३६८
मार्च	८	२७	१३६	४८	४८			८२	८४					६६			४७२
	९	२९	४३	३७	३७			६१	४५					७०			२८५
	१०	—	८७	३६	३६			१२२	३२					८१			३६१
	जम्मा	४६	२६६	१२४				२७५	१६१					२४७			१११९
एपाटिमा	८	११४	१४१	१०८	१११		८८							१९०			७२२
	९	१०३	१०	४७	१०२		४९							२०६			२६०
	१०	१२७	११५	६२	८३		७४							२६३			७२४
	जम्मा	३४४	३०६	२१७	२९६		२११							६६३			२०६६
बाककी माथल	८	४६३	६३७	६७४	२४०		१४४	२३२	१९५		६४			६३८	८२		३४०४
	९	४२०	३६३	३९८	१५१		१००	१७३	१६४		६२			६०१	११८		२४७०
	१०	३२३	४४४	४०९	१४२		१६०	३११	१६९		७२			४७८	१२६		२८०६
	जम्मा	१२७६	१४४४	१४८१	५३३		४१४	७१६	४२९		२२९			१८०७	२४९		८३७८
मथलपरासी	८	४६		२८						१७				६२५			८२६
	९	४८		४२						३४				४१८			४६७

जिल्हा	कक्षा	असलेली	बागवानी	कुपूरालाल	पशुपालन	संदर्भ	कार्यालय संचालन	लेखा	फॉर्म	जिम्मेवारी	ग.वि.सं.सि.सं.	हॉट पोल्स ठेकाने	सा.सा.को काम	शिक्षा	छात्र विज्ञान	सैन्यीक	जमा
	१०	-		७१					१८					१२८			४१७
	जमा	१०४	२२१						४२					१४४१			१२३५
पाल्या	८	२६	६५					३४	४०	३६	३४	३४	३४				५५४
	९	-	७३					२७	४६	२२	२२	२२	२२				५४१
	१०	-	६६					२७	५४	३२	३२	३२	३२				५६०
	जमा	२६	२०४					८८	१५२	९०	९०	९०	९०				१४५५
कुल	८							६३	५८	१२	१२	१२	१२				३२०
	९							७०	५४	३०	३०	३०	३०				३७३
	१०							-	३३	३६	३६	३६	३६				२८३
	जमा		३१५					१३३	१४५	८१	८१	८१	८१				४७६
कार्यालयी	८		४५	५४	७३									३०			३०२
	९		३४	५४	८१									३३			२०२
	१०		३५	६०	२६									३१			१५२
	जमा		११४	१६८	१९०									९४			५५६
अन्य-वेदी	८	१७१	१८२	६३				१८३		८१				२०			६२९
	९	८८	१३१	३५				१०३		३६				२५			५१२

किल्ला	कक्षा	असक्षेती	बागबानी	कुछुरापालन	पशुपालन	घाटहेंगड	कार्यालय संचालन	लेखा	फनिलर	चिक्कुली	गृ.वि.व.सि.कु.	ईंट धोली डकमों	सा.धा. की काम	शिक्षा	छात्र दिशान	मेतबास	जम्मा
	१०	८१	११५	४१	१४०	१४०	१४०	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५	५५
	जम्मा	३४०	४३१	१३८	२४०	२४०	२४०	२४०	२४०	२४०	२४०	२४०	२४०	२४०	२४०	२४०	२४०
कविलवस्तु	८	२७	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५
	९	४८	५८	५८	५८	५८	५८	५८	५८	५८	५८	५८	५८	५८	५८	५८	५८
	१०	२७	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५	३५
	जम्मा	१०२	१२८	१२८	१२८	१२८	१२८	१२८	१२८	१२८	१२८	१२८	१२८	१२८	१२८	१२८	१२८
जुम्बिनी मन्थल	८	२४३	२४३	२४३	२४३	२४३	२४३	२४३	२४३	२४३	२४३	२४३	२४३	२४३	२४३	२४३	२४३
	९	१४६	१४६	१४६	१४६	१४६	१४६	१४६	१४६	१४६	१४६	१४६	१४६	१४६	१४६	१४६	१४६
	१०	८३	१०९	१०९	१०९	१०९	१०९	१०९	१०९	१०९	१०९	१०९	१०९	१०९	१०९	१०९	१०९
	जम्मा	४७२	४५८	४५८	४५८	४५८	४५८	४५८	४५८	४५८	४५८	४५८	४५८	४५८	४५८	४५८	४५८
मुस्ताफ	८																
	९																
	१०																
	जम्मा																
म्यान्दी	८																
	९																
	१०																
	जम्मा																

[illegible]

[illegible]

[illegible]

जिल्हा	फक्षा	अग्रलेखी	बागवानी	कुशुरापालन	पशुपालन	गार्डहॅण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	विजुली	गृ०वि०व०सि०बु०	दौट पोल्ने ठकमी	सा०घा० को काम	शिक्षा	खास विज्ञान	वेतबोस	जम्मा
	२०										३१	३१	३१	३१	३१	३१	३१
	जम्मा										४४	४४	४४	४४	४४	४४	४४
बोल्पा	८										२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१
	९										१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२
	१०										१५	१५	१५	१५	१५	१५	१५
	जम्मा										४६	४६	४६	४६	४६	४६	४६
कालिकोट	८										२६	२६	२६	२६	२६	२६	२६
	९										३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०
	१०										२६	२६	२६	२६	२६	२६	२६
	जम्मा										८२	८२	८२	८२	८२	८२	८२
धुन्डा	८										२६	२६	२६	२६	२६	२६	२६
	९										—	—	—	—	—	—	—
	१०										—	—	—	—	—	—	—
	जम्मा										२६	२६	२६	२६	२६	२६	२६
कर्णाली अक्षर	८										१०६	१०६	१०६	१०६	१०६	१०६	१०६
	९										८६	८६	८६	८६	८६	८६	८६

जिल्हा	कथा	अज्ञातेतो	वागवातो	कुजुरापातन	पशुपालन	शर्टहंण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	फनिअर	बिजुली	गृ.वि.ब.सि.बु.	ट्रेड पोल्से टकमी	ता.धा.की काम	शिधा	खाद्य विनाय	वैतयस	जम्मा
	१०													८४	८४	८४	८४
	जम्मा													२४३	२४३	२४३	२४३
	जावरकोट	८												४२	४२	४२	४२
		९												४३	४३	४३	४३
	१०													—	—	—	—
	जम्मा													४२	४२	४२	४२
	इंजेल	८		८०										३०	३०	३०	३०
		२		६०										—	—	—	—
	१०			१२										—	—	—	—
	जम्मा			२०२										३०	३०	३०	३०
	मुणेत	८		२०						४६				—	—	—	४६
		९		—						७३				४६	४६	४६	७०६
	१०			—						—				२६	२६	२६	२६
	जम्मा			४०						११९				४२	४२	४२	२३९
	वदि	८	११६							१६८				३८	३८	३८	३६४
	९	४३								२०४				११	११	११	२०६

जिल्हा	कक्षा	भासलेली	सांगवावी	कुटुंबापालन	पशुपालन	रातंहुण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	कनिष्ठ	बिबुली	गुं.वि.व.सि.मुं.	हॉट पोस्ते काम	सा.घा.को काम	शिक्षा	खाद्य विभाग	वैतकीस	जममा
	१०	४८						६९	२२	४				४			१७४
	जममा	२०७						४०२	४३	४४				४४			८१६
अविद्या	८	६०						११७						६०			२३७
	९	—						७४						११०			२०४
	१०	—						४३						६६			१०६
	जममा	६०						२३४						२४६			४६०
मेरी जमल	८	१७६	१३०					३६१	१३					१७०			८४०
	९	४३	६०					३४२	१७					२३०			७०२
	१०	४८	६२					१४२	२३					४७			३७२
	जममा	२६७	२४२					८४४	४३					४०७			१०२४
बाबुरा	८	४२												—			४२
	९	—												१९			१९
	१०	—												२४			२४
	जममा	४२												२३			४२
बकाज	८																
	९																

जिल्हा	कदा	अज्ञातेतो	वागवानी	कुजुरापालन	पशुपालन	शटहंण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	कनिष्ठ	बिबुली	गुं.वि.ब.सि.बु.	द्वैट पोतने वकमी	सा.धा. को काम	शिक्षा	आय विज्ञान	वैतकीस	जन्मा
	१०																
अज्ञात	८	२६	६९					७८									७८
	९	३६	४९					८८									८८
	१०	३२	४९					९०									९०
दोटी	८	३६	६९					३२									३००
	९	३६	४९					३६									३००
	१०	३२	४९					-									३००
जन्मा	८४	८४	९८६					९८									९८६
कौलाली	८	१४९						१४९									१४९
	९	६९						१४९									१४९
	१०	४६						६८									१४९
जन्मा	२४८							३७९									३७९
सिती अज्ञात	८	२२९	६९					२८९									२८९
	९	६७	४९					२८९									२८९

जिल्हा	कक्षा	अक्षयेंती	चांगवाची	कुछूरापालन	पशुपालन	गर्दहंश	कार्यालय संचालन	सेवा	कनिचर	बिलुली	गृ.वि.व.सि.बु.	इतर पोळने ठकभी	सा.व.सि. को काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	वैतयस	जम्मा
	१०	५८	४९					१२२						४८			२७७
	जम्मा	३८४	५८९					६७७						१२५			११३६
दावुला	८	४७	५१	१००	६५									३८			३४६
	६	५०	-											२५			१३२
	१०	३८	-	५२										३०			१२०
	जम्मा	१२५	५१	२१३										८९			४९८
येतडी	८	५५	५५	५७				५५									२४०
	९		५१	-				६५									१६०
	१०		५५	६७				६४									२२०
	जम्मा	१४१	१४१	१२४				१७३									६२०
इबेल्युरा	८	५७		९२													१४९
	९	-		४३													४३
	१०	-		२६													२६
	जम्मा	५७		१६१													२१८
कक्षलपुर	८			४५				१२२						४५			२१३
	९			२६				६२						२९			११५

जिल्हा	कक्षा	अप्रत्येती	भागवानी	कुसुरापालन	पशुपालन	गार्डहोउ	कार्यालय संचालन	लेखा	कर्मिधर	बिजुली	ग.वि.व.सि.बु.०	स्टेट पोल्से डकमी	सा.घा.० को काम	शिक्षा	सा. विज्ञान	वैतकीस	अग्रमा
	१०	१३	१३	१३	१३	१३	१३	१३	१३	१३	१३	१३	१३	१३	१३	१३	१३
	अग्रमा	८१	८१	८१	८१	८१	८१	८१	८१	८१	८१	८१	८१	८१	८१	८१	८१
बाहोकाती अग्रमा	८	११४	१०६	१३७	१२७	१२७	७३	१७७	७३	१७७	७३	१७७	७३	१७७	७३	१७७	७३
९	२०	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१	२१
१०	३८	३८	३८	३८	३८	३८	३८	३८	३८	३८	३८	३८	३८	३८	३८	३८	३८
अग्रमा	२०२	१२२	१२२	१२२	१२२	१२२	१२२	१२२	१२२	१२२	१२२	१२२	१२२	१२२	१२२	१२२	१२२
कुसुर पशुपालन	८	१४१	१४२	१४७	१४७	१४७	७३	१४७	७३	१४७	७३	१४७	७३	१४७	७३	१४७	७३
विकास क्षेत्र	९	१४०	१४१	१४०	१४०	१४०	७३	१४०	७३	१४०	७३	१४०	७३	१४०	७३	१४०	७३
१०	१४६	१४६	१४६	१४६	१४६	१४६	७३	१४६	७३	१४६	७३	१४६	७३	१४६	७३	१४६	७३
अग्रमा	१२३७	८६३	८६३	८६३	८६३	८६३	८६३	८६३	८६३	८६३	८६३	८६३	८६३	८६३	८६३	८६३	८६३
मेपाल	८	१३०६	१३०६	१३०६	१३०६	१३०६	१३०६	१३०६	१३०६	१३०६	१३०६	१३०६	१३०६	१३०६	१३०६	१३०६	१३०६
अधिराज्यको	९	१३०६	१३०६	१३०६	१३०६	१३०६	१३०६	१३०६	१३०६	१३०६	१३०६	१३०६	१३०६	१३०६	१३०६	१३०६	१३०६
अग्रमा	१०	१३०६	१३०६	१३०६	१३०६	१३०६	१३०६	१३०६	१३०६	१३०६	१३०६	१३०६	१३०६	१३०६	१३०६	१३०६	१३०६
अग्रमा	१०१७६	१४२१	१४०३	१४०३	१४०३	१४०३	१४०३	१४०३	१४०३	१४०३	१४०३	१४०३	१४०३	१४०३	१४०३	१४०३	१४०३

व्यावसायिक विषय विवरण

सारणी नं० ८

जिल्ला	शिक्षा	कृषि शिक्षा				सचिवालय विभाग			औद्योगिक विभाग			अतिरिक्त	गृह विभाग		जम्मा
		अध्यापिका	बागवानी	कुछुरापालन	पशुपालन	शटहण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्मिचर (काठकार्य)	चिमुली जवान	स्टे पोल्ने इन्फर्मी	सा.घा.को काम	वस्त्र सिलाई कुनार्ड	खाद्य विभाग	
ताप्लेजुङ्ग	४	१	१	२	२	२	२	२	२	१	२	२	२	२	२
पाँचथर	२	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
इलाम	५	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	११
झापा	१	१	१	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२२
मैची अञ्चल	२०	४	८	३	५	२	२	५	२	१	२	२	५	२	५७
सुनसरी	२	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	११
मोरङ	३	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	११
तेह्रथुम	३	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	११
धनकुटा	५	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	११
मोरङ	५	३	५	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२७
सुनसरी	१	१	२	३	२	१	५	५	२	१	२	१	३	२	३८
कोशी अञ्चल	३७	११	१५	६	१	१	७	१२	५	१	२	१	११	२	११६

X मत्स्यपालन

जिल्हा	कृषि शिक्षा				सचिवालय विज्ञान				वैयक्तिक शिक्षा			वित्त	गृह विज्ञान		अभ्यास
	अभ्यास	बागवानी	कुठुरापास्त	पशुपास्त	सहस्रपत्र	कार्पास संचालन	लेखा	कनिश्चर, काष्ठकार्य	विधुली जडान	वैद पोल्ने शकमी	सा.वा.का काम		घरघर सिनाई बुनारी	घास विज्ञान	
सोलापूर	२	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
मोदाड	५	३	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
ओजलदुर्गा	३	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
जयपुर	५	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
सातरी	१०	४	३	३	१	१	२	१	१	१	१	१	२	१	२८
शिराहा	३	४	१	१	१	१	२	१	१	१	१	१	१	१	१५
सागरमाथा अक्षल	२८	१	७	६	१	३	५	१	२	१	१	१	२	१	६८
धुर्विजल क्षेत्र	८५	२५	३०	१५	१	६	१२	१०	५	१	३	१	१८	२	२५५
दोसया	१	२	१	२	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
रामेश्वर	३	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
सिखली	५	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
धनुषा	८	७	३	३	२	१	२	१	१	१	१	१	१	१	१७
महोत्तरी	६	१	१	१	१	१	२	१	१	१	१	१	१	१	१७
सर्गोही	६	१	४	१	१	१	४	१	१	१	१	१	१	१	२०
जलकपुर अक्षल	२७	१४	१०	५	२	२	१०	३	१	१	१	१	३	१	८४
लिंगगुलचौर	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	७
रामेश्वर	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
मुवाकोड	५	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	८

जिल्हा	शिक्षा	हृदय निश्रा				सचिवालय विभाग		ऑडिओव्हिडिओ निश्रा			वित्तवर्ग	सह विभाग		अवकाश
		अप्रशिक्षित	बागवानी	कुसुरापालन	पशुपालन	शेतहंण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	फनिचर (आवककार्य)	चिबुली नदाम		हॉट पोल्ने इकमी	सांख्यिकी क्रीकाम	
महाराष्ट्र	५	-	-	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	५
काशे पलान्कोक	८	-	३	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१२
महाराष्ट्र	५	२	१	२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२०
काठमाडौं	२०	-	१	३	-	-	-	-	-	-	-	-	-	७५
ललितपुर	५	-	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२६
वागवती अन्वय	५१	३	१०	८	१	२	७	३३	५	८	-	२	१	५१५
मकवानपुर	३	-	२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	३
चितवन	१	५	५	२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१६
रोल्हट	३	१	१	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	११
बारा	५	-	१	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१०
पर्सा	५	२	१	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२१
नारायणी अन्वय	१५	-	६	६	-	२	१	१५	५	३	१	१	१	७०
मध्यमाञ्चल क्षेत्र	१०	२५	२१	११	६	९	१०	५८	१२	१५	१	३	२	५३१२
गोरखा	५	-	५	-	१	-	-	-	-	-	-	-	-	१३
मनाङ	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१
लमजुङ	५	२	२	५	१	-	-	-	-	-	-	-	-	१५
कास्की	३	३	५	६	१	-	-	-	-	-	-	-	-	२५
सप्तरी	५	२	३	३	१	-	-	-	-	-	-	-	-	१६

✕ अन्वय निश्रा

५ अन्वय निर्वाचन

जिल्ला	कृषि शिक्षा				सचिवालय विज्ञान		औद्योगिक विज्ञान			गृह विज्ञान	यसभ सिलसिली सुनाई	जम्मा		
	मोटर	अप्रशिक्षित	भागवाली	मुख्यरापालन	पशुपालन	राष्ट्रिय	कार्यालय संचालन	लेखा	कर्मचारी (काष्ठकार्य)				विद्युत् जटान	सि-सा-को काम
स्वायंशिक्षा	५	२	५	३	४	-	१	-	-	-	-	-	२०	
गण्डकी अञ्चल	२३	१	२०	१२	८	१	२	३	५	१	-	-	९	९०
नवलपरासी	७	१	-	२	-	-	-	-	-	१	-	-	१२	
पाल्पा	७	१	-	४	१	१	-	१	३	१	-	-	२०	
सुर्खो	३	१	१	-	२	-	१	२	१	-	-	-	१२	
अर्जुनखोली	१	१	१	१	२	-	-	२	-	-	-	-	५	
रुम्तेहो	३	१	४	२	-	२	१	३	-	-	-	-	२०	
फाँटिबन्धु	१	१	२	१	१	-	१	१	१	-	-	-	१०	
लुम्बिनी अञ्चल	२२	८	८	१०	६	३	१	१	२	२	-	-	८	८२
भुल्लुङ	-	-	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	
सुपौली	२	-	१	-	१	-	-	१	-	-	-	-	२	
पल्लु	१	२	३	-	१	-	-	२	-	-	-	-	१२	
बाग्लुङ	३	१	३	१	-	-	-	२	-	-	-	-	१	१२
धवलागिरी अञ्चल	८	३	८	१	२	-	-	२	-	-	-	-	१	३०
पश्चिमाञ्चल अञ्चल	२३	२०	३१	१२	१६	४	२	१०	१०	३	-	-	१३	२२०२
कुल	२	१	१	-	१	-	-	-	-	-	-	-	-	२

जिल्ला	शिक्षा	कृषि शिक्षा				सामाजिक विज्ञान			आधुनिक शिक्षा				शुद्ध शिक्षण		कुल
		मसखेती	वागवानी	कुष्ठरोगापातन	प्रशिक्षण	मॉटेल्स	कार्यालय संचालन	सेवा	कनिष्ठर कायदाकार्य)	विद्युत् जोडण	इंटर पोल्स टक्करी	सांघांको काम	शिक्षण	संस्कृत सिलेब्ररी पुस्तक	
रोल्पा	२	-	-	-	-	-	-	-	१	-	-	-	-	-	२
सल्यान	२	-	२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२
धुव्लु	५	१	१	१	-	-	-	२	-	-	-	-	-	१	५
बाजुरा	१	१०	१	२	-	१	-	-	-	-	-	-	-	२	१३
राप्ती अञ्चल	१२	१२	४	४	१	१	-	१	१	-	-	-	-	३	३६
हुम्ला	२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२
मुगु	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१
झीरपा	१	-	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२
कालिकोट	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१
लुक्ला	१	-	१	-	-	-	-	-	१	-	-	-	-	-	२
फर्पिणी अञ्चल	६	-	२	-	-	-	-	-	१	-	-	-	-	-	९
जाजरकोट	२	-	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	३
दैलेख	२	-	२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	४
मुगुल	२	-	१	१	-	१	-	१	१	-	-	-	-	-	५
बाजे	१	३	-	-	-	१	-	१	१	-	-	-	-	-	६
बाँझपा	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१
पर्वी अञ्चल	६	३	४	१	-	२	-	४	२	-	-	-	-	२	२७

निरासा	कृषि विज्ञान				सचिवालय विज्ञान			औद्योगिक शिक्षा			राष्ट्र विज्ञान	अन्य			
	शिक्षा	अग्रश्रेणी	बागवानी	कृषुरापालन	पशुपालन	सटहण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	फनिचर (क्राफ्टकार्य)	विजुली जडान			इंज. योशने डफर्मी	सा.घा.की काम	वैतन्यसि
बाजुरा	१														२
बाझाङ	१														३
बाझाङ	१														३
कोटो	१														३
कैलाली	१														३
सैती अन्वय	२	७	३	२	१			२	१					१	१२
बाझुंखा	१														२
बैतडी	३		३	१	२			२	१						१३
बरेलपुरा	१								१						३
कंचनपुर	२														३
महाकाली अन्वय	७	३	२	२	३		१	२	२					१	३१
सुदूर पश्चिमाञ्चल क्षेत्र	३९	२५	१८	१२	२	३	१	१४	७					७	१३१
नेपाल अद्विष्टव्य	२६७	९४	११३	६९	३६	२२	२८	१११	३९	२६	१	६	३	१७	२०८६

व्यावसायिक शिक्षक विवरण
(४०० अङ्को)
सारणी नं० १ (क)

[illegible]

जिल्हा	काममा	वेतवर्ग	खास विज्ञान	शिक्षा	साक्षात् को काम	इंट पोल्ने ठकमा	गुंवि०व०सि०बु०	विद्युली	फर्तिचर	लेखा	कार्यालय संचालन	शर्टहेंड	पशुपालन	कुछुरापालन	बागवानी	अन्नखेती
सोडुलुम्बु	२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
खोटाद	२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
खोखलपुर्जा	३	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
जवयपुर	२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
सप्तरी	१५	-	-	१	-	-	२	३	२	-	२	२	-	२	१	-
सिराहा	२	-	-	-	-	-	-	-	-	२	२	-	-	-	-	-
सगरमाथा अञ्चल	३०	-	-	३	-	-	२	३	२	२	२	२	-	३	२	२
पूर्वाञ्चल क्षेत्र	१०	-	१	१२	-	-	५	१	५	७	५	५	१	२	१२	५
बोखडा	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	-	-	-
रामेछाप	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	३	-	-	-	-	-
सिन्धुली	३	-	-	-	-	-	-	-	-	२	-	-	-	२	-	-
धनुषा	७	-	-	-	-	-	-	-	-	२	-	३	-	२	-	-
महोत्तरी	११	-	-	२	-	-	-	२	-	३	-	-	-	-	-	-
सर्लाही	७	-	-	३	-	-	२	-	-	२	-	-	-	-	२	-
जमकपुर अञ्चल	११	-	-	२	-	-	२	२	-	५	१	३	३	२	२	१
सिन्धु गार्होप	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	-	-
रसुवा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
नुवाकोट	४	-	-	२	-	-	३	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ग्राम	वैतथीस	काष्ठ विज्ञान	शिक्षा	सांघांको काम	बैट पोलेन उकामी	गुंविंविंविंविं	विजुली	फर्निचर	लेखा	कार्यालय संचालन	शर्टहेड	पशुपालन	कुखुरापालन	वागवाणी	अन्नलेखी	जिल्ला
धदिङ	१	०	२	२२	१४											
काठे पथान्ध क	१	१	१	१	१											
भरपुर	१	१	१	१	१											
काठमाडौं	१	१	१	१	१											
बलितपुर	१	१	१	१	१											
बागमती	१	१	१	१	१											
मध्यान्तपुर	१	१	१	१	१											
चितवन	१	१	१	१	१											
रोल्पा	१	१	१	१	१											
बाग	१	१	१	१	१											
पर्वी	१	१	१	१	१											
नारायणी अञ्चल	१	१	१	१	१											
सल्यान अञ्चल क्षेत्र	१	१	१	१	१											
गोरखा	१	१	१	१	१											
मनाङ	१	१	१	१	१											
लमजुङ	१	१	१	१	१											
कास्की	१	१	१	१	१											
तनहुँ	१	१	१	१	१											

जम्मा	५	२७	५	११	५	५	७	५	५०	२	१	५	५	१३	५०	१	५
वेतवाई	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
खाद्य वित्तान	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
शिक्षा	१	१	५	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
सा०धा० को काम	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
वैट पोस्ते डफर्यो	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
स०वि०व०सि०यु०	१	२	५	१	१	१	१	१	२	१	१	१	२	५	७	१	१
बिलुनी	१	२	२	२	१	१	१	१	२	१	१	१	१	१	५	१	१
फर्मिचर	१	१	१	२	१	१	१	१	२	१	१	१	१	१	२	१	१
लेखा	१	१	१	१	१	१	१	१	२	१	१	१	२	१	५	१	१
कार्यालय संचालन	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
शर्टहूड	१	२	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
पशुपालन	२	५	१	२	१	१	१	१	२	१	१	१	१	१	१	१	१
कुखुरापालन	२	५	१	२	१	१	२	१	५	१	१	१	२	२	१२	१	१
बागवानी	५	५	१	१	२	१	२	२	५	१	१	२	१	५	११	१	१
अन्येती	१	२	१	१	२	२	२	२	५	१	१	१	१	१	१०	१	१
गिल्ला	स्वयंसेवा	गण्डकी अंचल	नवलपरासी	पाल्पा	पृथ्वी	गोर्खा	सुनसरी	कापिलवस्तु	लुम्बिनी अंचल	पुस्ताङ	स्याङ्गो	पाँचथर	बागलुङ	धनकुटा	सुनसरी अंचल	सुनसरी अंचल क्षेत्र	सुनसरी

जिल्ला	सल्यान	प्यूठान	बाँके	राप्ती अञ्चल	हुम्ला	मुगु	कोल्पा	कालिकोट	सुनसरी	कर्णाली अञ्चल	बाजुराकोट	दैलेख	मुगुत	बाँके	बर्दिया	मेची अञ्चल	बाजुरा	जमराङ
कम्पना	२	२	१०	१६	-	-	१	-	३	४	१	१	१	७	२	७२	२	२
वैतकीस	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
खाद्य बिज्ञान	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
शिक्षा	-	-	२	२	-	-	-	-	-	-	-	-	३	२	-	२	२	२
सा.घा.को काम	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
हँट पोल्ने डकमी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
गृ.वि.ब.सि.बु.	-	-	४	२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	४	-	२	-	-
बिबुली	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
कनिचर	-	-	-	१	-	-	-	-	१	१	-	-	२	-	२	४	-	१
लेखा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	-	१	-	-
कार्यालय संचालन	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
शटहृष्य	-	-	२	२	-	-	-	-	-	-	-	-	१	-	-	१	-	-
पशुपालन	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१
कुखुरापालन	२	-	-	२	-	-	-	-	-	-	-	-	२	-	-	२	-	-
बागबानी	-	-	-	१	-	-	१	-	२	३	-	१	-	-	-	२	-	-
अभिलेखी	-	२	४	६	-	-	-	-	-	-	३	-	-	२	-	५	-	२

કિલના	અધ્યાપક	ડોટી	કોંઠાલી	સેતી અંગલ	મણિયા	સેતડી	અડેનુરા	કલ્પનપુર	મહાપાલી અંગલ	મુદ્દર પશ્ચિમાચલ કોંગ્રેસ	નેપાલ અગિરાવ્ય
અધ્યાપક	૨	૭	૨	૨૪	૩	૬	૪	૪	૨૦	૭૭	૨૭૭
જેત નાંસ	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧
ચાલ વિજ્ઞાન	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧
નિષ્ઠા	૨	૧	૧	૪	૨	૧	૧	૧	૪	૧૬	૪૦
સાંઘાંકો કામ	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૨
ટૅટ પોલો કામ	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૨
મુંધિ-ધ-સિંધુ	૧	૪	૧	૨	૧	૧	૧	૧	૧	૭	૪૪
વિકુળી	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧૦
કાનિચર	૧	૧	૧	૧	૧	૨	૨	૧	૪	૧૧	૨૪
લેણા	૧	૨	૧	૨	૧	૨	૧	૧	૩	૬	૩૬
કાર્યાલય સંચાલન	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧૩
સર્વેક્ષણ	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૩	૨૮
પશુપાલન	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧૬
કુચુરાપાલન	૧	૧	૨	૨	૧	૨	૧	૧	૪	૧૦	૪૪
વાળવાની	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૨	૮	૪૨
અલગેલી	૧	૧	૧	૨	૧	૧	૧	૨	૨	૧૪	૧૭
સેતી અંગલ	૨	૭	૨	૨૪	૩	૬	૪	૪	૨૦	૭૭	૨૭૭
મણિયા	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧
સેતડી	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧
અડેનુરા	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧
કલ્પનપુર	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧
મહાપાલી અંગલ	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧	૧
મુદ્દર પશ્ચિમાચલ કોંગ્રેસ	૧૪	૮	૧૦	૧૦	૧૦	૧૦	૧૦	૧૦	૧૦	૧૦	૧૦
નેપાલ અગિરાવ્ય	૧૭	૪૨	૪૪	૪૪	૪૪	૪૪	૪૪	૪૪	૪૪	૪૪	૪૪

व्यावसायिक शिक्षक विवरण (२०० अङ्कको) सारणी नं० १ (ख)

जिल्ला	अग्रचेतो	बागबानी	कुजुरापालन	पशुपालन	शर्टहृष्ट	कार्यालय सञ्चालन	लेखा	फनिशर	बिजुली	गृहवि०ब०सि०बु०	हट पोली ठकमी	सा०धा० को काम	शिक्षा	छात्र विनास	बेतबांस	जम्मा
ताप्लेजुङ	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
पाँचथर	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
इलाम	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
कापा	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
मेची अञ्चल	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
बाँजुवा सभा	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
बोकारपुर	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
तेह्रथुम	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
धनकुटा	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
मोरङ	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
सुनसरी	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
कोशी अञ्चल	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१

× सदरपत्र

जिल्हा	अभ्रशेती	भागधानी	कुछुरापालन	पशुपालन	शटहंण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	फॉर्मिटर	त्रिजुती	गृ.वि.य.सि.बु.	हॉट पोल्स डकर्मो	सांघा. को काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	वैतकीस	अभ्रमा
सोपुबुधु	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
खोदाड	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
बोखलदुधना	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
उदयपुर	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
सप्तरी	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
तिराहा	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
सगरमाथा यन्त्रालय	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
पूर्वांचल क्षेत्र	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
बोलगा	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
रामेश्वर	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
सिन्धुली	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
धनुषा	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
महोत्तरी	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
सर्लाही	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
जनकपुर यन्त्रालय	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
सिन्धुपाल्चोक	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
रतुवा	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
नुवाकोट	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१

जिल्हा	अभिलेखी	वागवानी	कुटुंबापालन	पशुपालन	शटहंष्ट	कार्यालय संचालन	लेखा	फनिबर	बिबुली	गृ.वि.व.सि.व.	होट गोले डकमी	सा.धा.को काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	वेतमांस	जम्मा
सावित्र	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	५	-	-	५
कासे पलायबोड	-	-	-	-	-	-	१	-	-	-	-	-	२	-	-	११
भक्तपुर	-	-	-	-	-	-	२	-	१	-	-	-	३	-	-	१२
काठमाडौं	-	-	-	-	-	-	१५	२	१	-	-	-	२५	३	-	७०
ललितपुर	-	-	-	-	-	-	१०	१	-	-	-	-	८	-	-	२४
वागमती अञ्चल	१	१	५	१	-	७	३१	३	५	१३	-	५	५५	४	-	१२८
सकवानपुर	-	२	-	-	-	-	२	-	-	-	-	-	२	-	-	३
चितवन	३	५	१	-	२	-	३	-	-	-	-	-	३	-	-	१५
रोल्हुट	२	१	२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	३	-	-	८
बारा	-	१	-	-	-	-	-	१	-	-	-	-	५	-	-	६
पर्सा	२	-	-	-	-	१	१	१	१	१	-	-	२	-	-	११
भारतपुरी अञ्चल	७	८	३	-	२	१	८	२	१	३	-	-	१३	-	-	४६
सम्यमाञ्चल क्षेत्र	२०	१८	८	४	२	८	४४	८	७	१७	-	४	८९	५	-	२३३
गोरखा	-	१	-	-	-	१	-	१	-	१	-	-	६	-	-	१०
धनकुटा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
सप्तजुङ	३	-	२	१	-	-	२	१	-	१	-	-	३	-	-	१४
काभ्रे	२	२	३	१	-	-	१	१	-	२	-	-	३	१	-	२२
ताप्लेजु	-	२	-	१	-	-	१	१	-	-	-	-	-	-	-	५

जम्मा	वेतबोस	खाद्य वित्तान	शिक्षा	सांघा० को काम	हुँट पोल्ने डफर्मा	गृ० वि० व० सि० बु०	बिजुली	फनिचर	लेखा	कार्यालय संचालन	साटंहुँण्ड	पशुपालन	कुछुरापासन	बागवती	बागवती
१८	१	१	५	१	१	४	१	४	४	१	१	४	२	२	२
७१	१	१	२२	१	१	४	१	४	४	२	१	६	१०	६	६
१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
६	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
११	१	१	५	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
६	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
१२	१	१	१	१	१	२	१	१	१	१	१	१	१	१	१
४	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
४३	१	१	६	१	१	४	१	४	४	१	२	४	२	२	२
१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
४	१	१	२	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
४	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
१६	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
१३३	१	१	३०	१	१	५	१	४	१२	३	४	१२	१२	१५	१५
२	१	१	२	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१

[illegible]

जिल्ला	अक्षाय	थोटी	काँसाली	सेती बञ्चल	बाँकुला	मैतडी	ढडेलपुरा	काँचनपुर	महाकाली बञ्चल	सुदूर पश्चिमाञ्चल क्षेत्र	नेपाल अधिराज्य
जम्मा	१	४	१	८	५	६	२	१	१६	४८	१७९
बेतबास	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
छात्र विज्ञान	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
शिक्षा	१	१	१	१	१	२	१	१	१	१६	२११
सा.घा.को काम	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
हुँट पोल्ने इकमी	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
ग.वि.ज.सि.बु.	१	१	१	१	१	१	१	१	१	२	४०
विजुली	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
फनिचर	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
लेखा	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
कार्यालय संचालन	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
शटहंश	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
पशुपालन	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
कुखुरापालन	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
बागबानी	१	२	१	२	१	२	१	१	३	८	६६
अप्रलेखी	१	१	१	२	१	१	१	१	२	११	६६

उच्च शिक्षा तर्फको क्याम्पस

तथा

विद्यार्थी स्थिति

विशालय शिक्षाको माध्यमिक स्तरको विद्यार्थी संख्यामा भदौको कमिक वृद्धिको फलस्वरूप उच्च शिक्षा अध्ययन गर्ने विद्यार्थी संख्यामा पनि वृद्धि हुने जानु स्वभाविक हो । तर उच्च शिक्षामा प्रवेश गर्ने माध्यमिक शिक्षाको समाप्तिपछि एस० एस० सी० परीक्षा उत्तीर्ण हुनुपर्ने र एस० एस० सी० योग्यता हासिल गरी समेषक्षि व्यवसाय भोक्ने लक्ष्य फुकाउ भएको विद्यार्थीहरू त्यस तर्फ लाग्नका साथै क्याम्पसमा प्रवेश भगरीकन नै प्राइभेट परीक्षाको माध्यमबाट उच्च शिक्षा हासिल गर्ने सक्ने व्यवस्था समेत भएको हुँदा शिक्षाको तल्लो स्तरमा सरतै नियमित रूपमा क्याम्पसमा भर्ना भई अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरूको संख्या तीव्र गतिले बृद्धि भएको छैन । योको निमित्त आवश्यकता अनुसार निम्न, मध्यम र उच्च स्तरको जनशक्ति पुति गर्ने उद्देश्य लिई प्राविधिक र साधारण तर्फका विभिन्न अध्ययन संस्थानहरू शुुरुवात गरी उच्च शिक्षामा व्यापक सुधार गरिएपछि विभिन्न अध्ययन संस्थान अन्तर्गतका विभिन्न क्याम्पसहरूमा अध्ययन गर्ने विद्यार्थी संख्यामा वृद्धि हुँदै आइरहेको कुरा विगत केही वर्षहरूको तथ्याङ्कले स्पष्ट फल्काउँछ ।

२०३६ को तथ्याङ्क अनुसार प्राविधिक, व्यावसायिक र साधारण गरी उच्च शिक्षाको विभिन्न तहमा अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरूको संख्या ३९५६३ देखिएको छ, जसमध्ये ७७३२ जनाले १९-४ प्रतिशत छात्रा छन् । यो विद्यार्थीहरू अध्ययनार्थ विभिन्न अध्ययन संस्थान अन्तर्गत अधिराज्यको विभिन्न जिल्लाहरूमा ६६ क्याम्पसहरू संचालन भई राखेको देखिन्छ । विभिन्न बहुमुखी क्याम्पसहरूलाई बेला बेला रूपमा लिइएको छन्दमा यो संख्या ९७ पुग्न आउँदछ । अध्ययन संस्थान अनुसार हुन आउने क्याम्पसहरूको विवरण पत्त प्रकार छन् ।

अध्ययन संस्थान

प्राविधिक

विज्ञान तथा प्रविधि
चिकित्सा शास्त्र
इन्जिनियरिङ्ग
कृषि तथा पशु विज्ञान
वन विज्ञान

व्यावसायिक

शिक्षा शास्त्र
व्यवस्थापन

क्याम्पस संख्या

११

१०

२

६

१

१५

१३

साधारण

मानविकी तथा समाज शास्त्र

२४

संस्कृत

४

उपरोक्त विवरण अनुसार प्राविधिक अध्ययन संस्थान तर्फको क्याम्पस संख्या २०, व्यावसायिक तर्फ ६२ र साधारण तर्फ ३२ देखिन्छ । २०६६ को प्राप्त विवरण अनुसार विभिन्न प्राविधिक अध्ययन संस्थान अन्तर्गतका विभिन्न क्याम्पसहरूमा अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरू ८१८५ देखिएको छ, जुन उच्च शिक्षा तर्फको कुल विद्यार्थीको २०.५% हुन आउँदछ । व्यावसायिक र साधारण अध्ययन संस्थान अन्तर्गत विभिन्न क्याम्पसहरूमा अध्ययन गर्ने विद्यार्थी संख्या क्रमशः १६०३० र १४६५२ देखिन्छ । यस्तो उच्च शिक्षाको कुल विद्यार्थी संख्या मध्ये व्यावसायिक तर्फ ४०.२% र साधारण तर्फ १५.६% देखिन आउँछ । माध्यमिक तहमा अध्ययन गर्ने विद्यार्थीको कुलमा उच्च शिक्षा अध्ययन गर्ने विद्यार्थीको प्रतिशत ३७.६ छ । उच्च शिक्षा तर्फको कुल विद्यार्थी संख्यामध्ये निम्न तहमा ५९% प्रमाणपत्र तहमा ६०.९% स्नातक तहमा २४.३% र स्नातकोत्तर तहमा ७.६% भएको प्राप्त विवरणबाट बोध हुन आउँदछ । उच्च शिक्षा तर्फ अध्ययन गरिरहेका सम्पूर्ण प्राविधिक, व्यावसायिक र साधारण अध्ययन संस्थान अन्तर्गतको क्याम्पस अनुसार विद्यार्थी विवरण सारिनी तं० १५ मा देखाइएको छ ।

त्रिभुवन विश्वविद्यालय क्याम्पस, विस्तार क्याम्पस

र

तालीम केन्द्रहरू

सारिणी नं० १०

जिल्ला	क्याम्पसको नाम	अध्ययन संस्थान, तह
	<u>पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्र</u>	
१. इलाम	१. महेन्द्र रतन क्याम्पस, इलाम	शिक्षा: निम्न, प्रमाण पत्र मानविकी: प्रमाण पत्र, स्नातक
२. झापा	१. मेची क्याम्पस, भद्रपुर	मानविकी: प्रमाण पत्र, स्नातक
३. भोजपुर	१. भोजपुर क्याम्पस, भोजपुर	मानविकी: प्रमाण पत्र, स्नातक
४. तेह्रथुम	१. तेह्रथुम क्याम्पस, चुहानडाँडा	शिक्षा: प्रमाण पत्र, निम्न
५. धनकुटा	१. धनकुटा क्याम्पस,	मानविकी: प्रमाणपत्र
६. मोरंग	१. महेन्द्र मोरङ्ग आवशं क्याम्पस, विराटनगर	शिक्षा: निम्न प्रमाणपत्र, स्नातक मानविकी: प्रमाण पत्र स्नातक विज्ञान: प्रमाण पत्र, स्नातक मानविकी: प्रमाण पत्र, स्नातक, स्नाकोत्तर
	२. विराटनगर विस्तार क्याम्पस, विराटनगर	चिकित्सा: निम्न
७. सुनसरी	१. महेन्द्र क्याम्पस, धरान	मानविकी: प्रमाण पत्र, स्नातक मानविकी: प्रमाण पत्र, स्नातक
	२. विण्डेश्वर क्याम्पस, धरान	संस्कृत: प्रमाण पत्र, स्नातक
	३. धरान क्याम्पस, धरान	विज्ञान तथा प्रविधि: प्रमाणपत्र, स्नातक
८. सप्तरी	१. महेन्द्र विन्देश्वरी क्याम्पस, राजविराज	मानविकी: प्रमाणपत्र, स्नातक कानून: प्रमाणपत्र

९. सिराहा

१. सिराहा क्याम्पस, सिराहा

शिक्षा: प्रमाण पत्र

मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र

१०. धनुषा

१. रामस्वरूप रामसागर क्याम्पस जनकपुर

मानविकी: प्रमाण पत्र, स्नातक
वाणिज्य: प्रमाण पत्र, स्नातक
विज्ञान: प्रमाण पत्र

११. सप्तरी

१. याज्ञवल्क्य लक्ष्मी नारायण क्याम्पस

संस्कृत: प्रमाणपत्र, स्नातक

१२. भक्तपुर

१. भक्तपुर क्याम्पस, भक्तपुर

मानविकी: प्रमाणपत्र, स्नातक

१३. काठमाडौं

२. सानोठिमी क्याम्पस, सानोठिमी

शिक्षा: प्रमाणपत्र, स्नातक

१. विस्तार केन्द्र, काठमाडौं

शिक्षा: प्रमाणपत्र, स्नातक,
स्नातकोत्तर

२. त्रि-चन्द्र क्याम्पस, काठमाडौं

मानविकी: स्नातक

३. पद्म कन्या क्याम्पस, काठमाडौं

विज्ञान: प्रमाणपत्र, स्नातक
मानविकी: प्रमाणपत्र, स्नातक,
स्नातकोत्तर

४. सरस्वती क्याम्पस, काठमाडौं

मानविकी: प्रमाणपत्र, स्नातक
वाणिज्य: प्रमाणपत्र, स्नातक

५. रत्न राज्य लक्ष्मी क्याम्पस, काठमाडौं

मानविकी: प्रमाणपत्र

६. कीर्तिपुर क्याम्पस, कीर्तिपुर

मानविकी: स्नातकोत्तर

७. विश्वभाषा विस्तार क्याम्पस

विज्ञान: स्नातकोत्तर

८. पब्लिक ग्रुप क्याम्पस

वाणिज्य: स्नातकोत्तर

९. शंकर देव क्याम्पस

शिक्षा: स्नातक, स्नातकोत्तर

१०. जन प्रशासन क्याम्पस, काठमाडौं

मानविकी: निम्न, प्रमाणपत्र

११. यमुना क्याम्पस, काठमाडौं

वाणिज्य: प्रमाणपत्र, स्नातक

१२. महेन्द्र रत्न क्याम्पस, त.हा.चल

वाणिज्य: प्रमाणपत्र, स्नातक,
स्नातकोत्तर

१३. बाबायन्त्री क्याम्पस, बाबायन्त्री

जनप्रशासन: स्नातक, स्नातकोत्तर

१४. महाबौद्ध क्याम्पस, काठमाडौं

विज्ञान: प्रमाणपत्र, स्नातक

१५. नरदेवी आयुर्वेद क्याम्पस,

शिक्षा: प्रमाणपत्र

नरदेवी

इन्जिनियरिंग: प्रमाणपत्र

१६. ललितकला क्याम्पस, काठमाडौं

चिकित्सा: प्रमाणपत्र, स्नातक

१७. महाराजगंज क्याम्पस, काठमाडौं

चिकित्सा: प्रमाणपत्र, स्नातक

मानविकी: प्रमाणपत्र, स्नातक

चिकित्सा: प्रमाणपत्र

मानविकी: प्रमाणपत्र, स्नातक

चिकित्सा: प्रमाणपत्र, स्नातक

१४. ललितपुर	१९. वाल्मीकि क्याम्पस, काठमाडौं	संस्कृत: प्रमाणपत्र, स्नातक, स्नातकोत्तर
	२०. नेपाल ल क्याम्पस, काठमाडौं	कानून: प्रमाणपत्र, स्नातक
	२१. कृषि तालीम केन्द्र त्रिपुरेश्वर	कृषि: प्रमाणपत्र
	१. पाटन क्याम्पस, पाटन	मानविकी: प्रमाणपत्र, स्नातक विज्ञान: प्रमाणपत्र
१५. भक्तवाणपुर	२. पुल्चोक क्याम्पस, पुल्चोक	इन्जिनियरीङ: प्रमाणपत्र स्नातक
	३. कृषि तालीम केन्द्र, खुमलटार	कृषि: प्रमाणपत्र
	४. पाटन क्याम्पस, भीम भवन	बाणिज्य: प्रमाणपत्र स्नातक
	५. हेटौडा क्याम्पस, हेटौडा	वन: प्रमाणपत्र
१६. चितवन	२. सुपिथ क्याम्पस, भीमफेदी	मानविकी: प्रमाणपत्र
	१. बीरेन्द्र क्याम्पस, भरतपुर	मानविकी: प्रमाणपत्र, स्नातक
	२. रामपुर क्याम्पस, रामपुर	कृषि: प्रमाणपत्र, स्नातक
	३. भरतपुर विस्तार क्याम्पस	चिकित्सा: निम्न
१७. पर्सा	१. ठाकुर राम क्याम्पस, बीरगंज	मानविकी: प्रमाणपत्र, स्नातक विज्ञान: प्रमाणपत्र, स्नातक बाणिज्य: प्रमाणपत्र, स्नातक शिक्षा: प्रमाणपत्र, स्नातक
	२. चिकित्सा शास्त्र क्याम्पस, बीरगंज	चिकित्सा: प्रमाणपत्र
	<u>पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र</u>	
	१. गोरखा क्याम्पस, गोरखा	शिक्षा: निम्न, प्रमाणपत्र
१८. गोरखा	१. लमजुङ क्याम्पस, मुल्हर बजार	कृषि: प्रमाणपत्र
	लमजुङ	मानविकी: प्रमाणपत्र, स्नातक स्नातकोत्तर
	१. पृथ्वी नारायण क्याम्पस, पोखरा,	विज्ञान: प्रमाण पत्र, स्नातक बाणिज्य: प्रमाणपत्र, स्नातक कानून: प्रमाणपत्र
	२०. कास्की	शिक्षा: निम्न, प्रमाणपत्र, स्नातक मानविकी: प्रमाणपत्र, स्नातक बाणिज्य: प्रमाणपत्र, स्नातक चिकित्सा: निम्न
२१. पाल्पा	१. त्रिभुवन क्याम्पस, तानसेन	चिकित्सा: निम्न
	२. तानसेन विस्तार क्याम्पस, तानसेन	
	३. समुदाय चिकित्सा सहायक कार्यक्रम, तानसेन	

२२. रुपन्देही

१. बुटवल क्याम्पस, बुटवल
२. भैरहवा क्याम्पस, भैरहवा
३. पकलीहवा क्याम्पस, पकलीहवा
१. महेन्द्र क्याम्पस, बागलुङ

शिक्षा: प्रमाणपत्र
मानविकी: प्रमाणपत्र, स्नातक
कृषि: प्रमाणपत्र
मानविकी: प्रमाणपत्र, स्नातक

२३. बागलुङ

सुदूर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र

२४. दाङ्ग

१. महेन्द्र क्याम्पस, दाङ्ग
२. जनता क्याम्पस, विजोरी दाङ्ग,

मानविकी: प्रमाणपत्र, स्नातक
शिक्षा: निम्न
संस्कृत: प्रमाणपत्र, स्नातक,
स्नातकोत्तर

२५. जुम्ला

१. जुम्ला विस्तार, क्याम्पस
२. सुर्खेत क्याम्पस, तूल्जा
१. महेन्द्र क्याम्पस, नेपालगंज

शिक्षा: निम्न
चिकित्सा: प्रमाणपत्र
मानविकी: प्रमाणपत्र, स्नातक
विज्ञान: प्रमाणपत्र
वाणिज्य: प्रमाणपत्र
कानून: प्रमाणपत्र

२६. सुर्खेत

२७. धादि

२. नेपालगंज विस्तार क्याम्पस,
नेपालगंज
३. नेपालगंज क्याम्पस, नेपालगंज
१. डोटी क्याम्पस, डोटी

चिकित्सा: निम्न
शिक्षा: निम्न, प्रमाणपत्र
मानविकी: प्रमाणपत्र, स्नातक
शिक्षा: निम्न, प्रमाणपत्र
विज्ञान: प्रमाणपत्र

२८. डोटी

२९. कञ्चनपुर

१. सिद्धनाथ क्याम्पस, महेन्द्रनगर

उच्च शिक्षा तर्फको क्याम्पस अनुसार विद्यार्थी विवरण

सारिणी नं० ११

अध्ययन लेखन	क्याम्पसको नाम	स्नातकोत्तर जम्मा	स्नातक जम्मा	प्रमाणपत्र जम्मा	सञ्जा जम्मा	विश्व जम्मा	कुल जम्मा
मानविकी	१. महेन्द्र रत्न क्याम्पस, इलाम	-	६३	११	१४	-	२१४
तथ्या	२. मेची क्याम्पस, सप्तगुर	-	९२	४६	-	-	१३८
सामाजिक	३. धनकुटा क्याम्पस, धनकुटा	-	-	७४	१३	-	७४
साहित्य	४. महेन्द्र क्याम्पस धरान	-	१३२	६२	६०	-	२५४
	५. धौलागुर क्याम्पस, धौलागुर	-	८४	४१	२८	-	१५३
	६. महेन्द्र मोरङ क्याम्पस, विराटनगर	-	१३३	७२	२२०	-	४२५
	७. महेन्द्र विन्ध्येश्वरी क्याम्पस, राजविराज	-	९४	२६४	५६	-	३५४
	पूर्वाञ्चल क्षेत्र	-	७९८	१४४	४६८	-	२९१०
१. रा. रा. क्याम्पस, जलकपुर	-	-	१६८	१४	७५	-	७१०
२. डाकुर रा. क्याम्पस, वीरगञ्ज	-	-	७१	३१२	८६	-	३८९
३. सप्तगुर क्याम्पस, सप्तगुर	-	-	४६	२६३	६२	-	३०९
४. पाटन क्याम्पस, पाटन	-	-	६९५	१३९	२५४	-	१०८८
५. रा. रा. क्याम्पस, बा. बजार	७१	७१	६८४	११६०	११६०	-	१९१६
६. सरस्वती क्याम्पस, लेखनाथ मार्ग	-	-	४३	६७२	९८	-	९१५
७. रा. रा. क्याम्पस, प्रतापती मार्ग	-	-	-	८००	९८	-	८९८
८. ललितकला क्याम्पस, भोटाहिटी	-	-	३१	४३	२०	-	७४

अध्ययन संस्थान	स्वास्थ्यको नाम	रगतकोसर जन्मा छात्रा	रगतक जन्मा छात्रा	प्रमाणपत्र जन्मा छात्रा	निम्न जन्मा छात्रा	कुल जन्मा जन्मा छात्रा				
	९. लोरेन्ड क्याम्पस, भरतपुर	-	१०७	२२	२३५	३२	-	३४२	५४	
	१०. प्रि लन्ड क्याम्पस, काठमाडौं	-	११८७	१३०	-	-	-	११८७	१३०	
	११. कोतिपुर क्याम्पस, खोतिपुर	१३६७	३१७	-	-	-	-	१३६७	३१७	
	१२. बिन्ध मावा क्याम्पस, प्रवर्तनी मार्ग	-	-	-	१५	३	५०३	५४	५७	
	१३. सुपिन्ड क्याम्पस, सुपिन्ड चौमफोटी	-	-	-	४७	-	-	४७	-	
	१४. वाटन संयुक्त क्याम्पस, वाटन	२३	१०	-	-	-	-	३३	१०	
	मध्यमाञ्चल क्षेत्र	१०७१	३६८	३०३३	१०५१	५७७५	५०३	५४	१०७२४	३३८१
	१. पृथ्वी नारायणी क्याम्पस, पोखरा	१०४	५	२५१	१६	४२४	५९	-	७८७	८०
	२. विशुद्ध क्याम्पस, पात्सा	-	-	८०	२५	१३७	३०	-	२१७	५५
	३. मेरुवा क्याम्पस, भैरहवा	-	-	६३	६	१२४	५५	-	१८७	६१
	४. महेंद्र क्याम्पस, बागलुङ्ग	-	-	२२	५	६२	१७	-	९१	२२
	पश्चिमाञ्चल क्षेत्र	१०४	५	७२४	५२०	७५४	१६१	-	१३८२	२१८
	१. महेंद्र क्याम्पस, बागलुङ्ग	-	-	८२	-	१००	५	-	१८२	५
	२. महेंद्र क्याम्पस, नेपालगञ्ज	-	-	६२	९	८१	२३	-	१४३	३२
	३. डोटी क्याम्पस, डोटी	-	-	४९	४	८२	८	-	१३१	१२
	सुदुर पश्चिमाञ्चल क्षेत्र	-	-	१९३	१७	२६३	३६	-	४५६	४९
	नेपाल क्षयिराज्य	१५७५	४०३	४६४८	१२६१	८६६०	२५४०	५०३	१५१८६	४२५१
	१. महेंद्र बिन्धेवरी क्याम्पस, राजविराज	-	-	-	-	३५०	३	-	३५०	३
	पूर्वाञ्चल क्षेत्र	-	-	-	-	३५०	३	-	३५०	३

जानून	
-------	--

कानून

अध्ययन संस्थान	व्याप्यताको नाम	हस्ताक्षर जम्मा छात्रा	सन्तानक जम्मा छात्रा	प्रमाणपत्र जम्मा छात्रा	विभाग जम्मा छात्रा	कुल जम्मा
	१. नेपाल ल क्याम्पस, काठमाडौं	-	-	६०६ ४७ ११७६ २५	-	१७८२ १४२
	मध्यमाञ्चल क्षेत्र	-	-	६०६ ४७ ११७६ ८४	-	१७८२ १४२
	१. गृध्री शारायणी क्याम्पस, पोखरा	-	-	-	२१३ ६	२१३ ६
	पश्चिमाञ्चल क्षेत्र	-	-	-	२१३ ६	२१३ ६
	१. महेन्द्र क्याम्पस, नेपालगञ्ज	-	-	-	१२३ १	१२३ १
	सुदूर पश्चिमाञ्चल क्षेत्र	-	-	-	१२३ १	१२३ १
	नेपाल अधिराज्यको जम्मा	-	-	६०६ ४७ १८७३ ९२	-	२४७८ १५२
विज्ञान	१. महेन्द्र मोरङ आ. क्याम्पस, विराटनगर	-	-	८७ ८ २०१ १७	-	२८८ २५
	२. विज्ञान क्याम्पस, धरान	-	-	२५ ३ १६७ ८	-	१९२ ११
	पूर्वाञ्चल क्षेत्र	-	-	११२ ११ ३६८ २५	-	४८० ३६
	१. रा. रा. क्याम्पस, जनकपुर	-	-	-	२०४ १०	२०४ १०
	२. ठाकुर राम क्याम्पस, बिरगंज	-	-	-	१०१ ५	१०१ ५
	३. पाटन क्याम्पस, पाटन	-	-	-	१७७ २४	१७७ २४
	४. त्रिबुवा क्याम्पस, काठमाडौं	१०	१ ४१६ १०० ६०० १०३	-	-	१०२६ २०४
	५. जसुत क्याम्पस, ठमेल	-	-	१७४ ३० ६४६ १०९	-	८१० १३६
	६. बौलिपुर क्याम्पस, बौलिपुर	३२५ ९०	-	-	-	३२५ ९०
	मध्यमाञ्चल क्षेत्र	३४५ ९१ ५९० १३० १७१८ २५१	-	-	-	२६७३ ४७२

अध्ययन संस्थान	व्याप्तिकर्ता नाम	स्वातन्त्र्य जम्मा	स्वातन्त्र्य जम्मा	प्रमाणपत्र जम्मा	निम्न जम्मा	कुल जम्मा
	१. पृथ्वी नारायण क्याम्पस, पोखरा	-	१४	२	१२९	१५५
	वैश्वनाथ खेज	-	१४	२	१२९	१५५
	१. महेन्द्र क्याम्पस, नेपालगञ्ज	-	-	-	७८	७८
	२. सिद्धेश्वर क्याम्पस, महेन्द्र नगर	-	-	-	१३	१३
	सुदूर पश्चिमाञ्चल क्षेत्र	-	-	-	१७१	१७१
	नेपाल अधिराज्यको जम्मा	३४५	११	१४३	२४०६	३४६९
संस्कृत	१. विश्वेश्वर क्याम्पस	-	-	३६	१	३७
	पूर्वाञ्चल क्षेत्र	-	-	३६	१	३७
	१. याज्ञवल्क्य ल. मा. क्याम्पस सन्दिहानी	-	-	३४	-	३४
	२. वात्समीकि क्याम्पस, काठमाडौं	१२१	१	८३	१	२०६
	मध्यपश्चिमाञ्चल क्षेत्र	१२१	१	११२	१	२३५
	१ जनता क्याम्पस, बाङ्ग	३	-	२८	-	३१
	सुदूर पश्चिमाञ्चल	३	-	२८	-	३१
	नेपाल अधिराज्यको जम्मा	१२४	१	१७६	२	२०३

अवयव संख्या	व्यापकको नाम	स्वातन्त्र्य		प्रमाणपत्र		नियम		कुल अम्मा
		अम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	अम्मा	छात्रा	जम्मा छात्रा
व्यापकस्थान	१. महेश्वर गोरङ्ग आ. क्याम्पस विराटनगर २०६	१०	१८७	६	५७८	२९	—	१०४१ ४५
व्यापक	२. महेश्वर क्याम्पस, धरान	—	—	८८	११	२१२	४३	— ३४० ४४
संस्था	वृत्तान्त क्षेत्र	२७६	१०	२७५	१७	८४०	७२	— ५३२१ ६९
व्यापक	१. रा. रा. क्याम्पस, जनकपुर	—	—	९४	१	३७४	१	— ४६८ १०
	२. ठाकुर रान क्याम्पस, धरान	—	—	६०	४	२४८	१३	— ३०८ १७
	३. सरस्वती क्याम्पस, काठमाडौं	—	—	१०२	१३	६०७	६२	— ८०९ ७५
	४. पवित्रकृष्ण क्याम्पस, काठमाडौं	—	—	३७९	४४	८७०	१२०	— १२४६ १७२
	५. पाटन क्याम्पस, मिर्जापुर	—	—	२०४	२२	७३२	७७	— ९२६ ९९
	६. शंकर देव क्याम्पस, काठमाडौं	१३८	७	४१२	६०	३३८	३३	— ८८८ १००
	७. जन प्रशासन क्याम्पस, काठमाडौं	१००	—	२११	१५	—	—	— ३११ १५
व्यापक	८. कोलिन क्याम्पस, कोलिनपुर	४४५	३५	—	—	—	—	— ४४५ ३५
	मध्यमाञ्चल क्षेत्र	६८३	४३	१५६२	१५९	३१६९	३०७	— ४८१४ ४०४
व्यापक	१. पृथ्वी नारायण क्याम्पस, पोखरा	—	—	५६	३	१३०	१३	— २२३ १५
	२. त्रिभुवन क्याम्पस, पाल्पा	—	—	७३	५	१८३	८	— २५१ १३
व्यापक	पश्चिमाञ्चल क्षेत्र	—	—	१२६	८	३१३	२१	— ४०९ २९
	१. महेश्वर क्याम्पस, नेपाल गंज	—	—	—	—	१०	२	— १० २
व्यापक	सुदूर पश्चिमाञ्चल	—	—	—	—	६०	३	— ६० ३
	नेपाल अधिराज्यको जम्मा	१५६	५३	१९६३	१८६	४६५२	४१७	— ७१७४ ६५४

अवयव संस्था	व्यापकको नाम	रसायनको जम्मा खाजा	रसायन जम्मा खाजा	प्रमाणपत्र जम्मा खाजा	निम्न जम्मा खाजा	कुल जम्मा
विक्रिस्ता	१. विराट नगर बित्तर	-	-	-	१४१	१४१
साध्य	पुर्वोक्त क्षेत्र	-	-	-	१४१	१४१
	१. भरतपुर विस्तार	-	-	-	११६	११६
	२. महाराज गंज क्याम्पस, महाराज गंज	-	४४	५१	-	९५
	३. महाराज नसिङ्ग क्याम्पस	-	२३	१८४	-	२०७
	४. शिक्षिता शास्त्र क्याम्पस, वीरगंज	-	-	-	१५३	-
	५. मरवेरी क्याम्पस	-	-	७९	-	७९
	मध्यमाञ्चल क्षेत्र	-	७१	७७४	२६९	१११४
	१. तानसेन विस्तार, पाल्पा	-	-	-	११७	११७
	२. समुदाय शिक्षिता, तानसेन	-	-	-	६६	-
	पश्चिमाञ्चल क्षेत्र	-	-	-	१८३	१८३
	१. सुर्खेत क्याम्पस	-	-	३२	१५३	१८५
	२. नेपालगंज क्याम्पस	-	-	-	१२८	१२८
	मुहुर पश्चिमाञ्चल	-	-	३२	१२६	१५८
	नेपाल अधिराज्यको जम्मा	-	७१	८०६	२०३	१०८१

अव्ययत संस्थान	व्यावसायिक नाम	स्वातन्त्र्य	समाप्त	प्रमाणपत्र	निम्न	कुल जम्मा
		जम्मा	जम्मा	जम्मा	जम्मा	जम्मा
इन्जिनियरिङ १. पुर्वोक्त व्यापक,						
	२. खाद्यान्नी व्यापक	-	४६	-	-	४६
		-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-
नेपाल अधिराज्यको जम्मा						
		-	४६	-	-	४६
कुछ तथा						
पशुविज्ञान						
	१. रामपुर व्यापक, रामपुर	-	२१९	-	-	२१९
	२. त्रिपुरा कृषि तालिम केन्द्र, त्रिपुरा	-	-	-	-	-
	३. कृषि तालिम केन्द्र रामपुर	-	-	-	-	-
मध्यमाञ्चल क्षेत्र						
		-	२९६	-	-	२९६
१. लघुकुञ्ज व्यापक						
		-	-	-	-	-
	२. पशुविज्ञान व्यापक	-	-	-	-	-
राज्यमाञ्चल क्षेत्र						
		-	-	-	-	-
नेपाल अधिराज्यको जम्मा						
		-	२९६	-	-	२९६
बन विभाग						
	१. हेटौडा व्यापक, हेटौडा	-	-	-	-	-
	जम्मा करेन्सी	-	-	-	-	-
	२. तथा जल	-	-	-	-	-
मध्यमाञ्चल क्षेत्र						
		-	-	-	-	-
नेपाल अधिराज्यको जम्मा						
		-	-	-	-	-

अध्ययन संस्थान	प्रधानाचार्यको नाम	स्नातकोत्तर संख्या	स्नातकोत्तर संख्या	स्नातक संख्या	प्रमाणपत्र संख्या	विश्व संख्या	कुल संख्या
५. कुल शिक्षण केन्द्र		-	-	-	-	१८५	३२
	सुदूर पश्चिमाञ्चल क्षेत्र	-	-	-	३१९	६८८	९९
	नेपाल अधिराज्यको संस्था	१४६	४३	१७९७	४२८२	९१३	२०६
	नेपाल अधिराज्यको प्राविधिक संस्थाको कुल विद्यार्थी संख्या	१३५	१९	११०२	१७३	४८४	६१९
	नेपाल अधिराज्यको उच्च शिक्षा संस्थाको कुल विद्यार्थी संख्या	३१४९	५२९	१००९२	२९०२	२४२९०	४९७५
						७९२	३९८६३

छात्रवृत्ति विवरण

सन् १९७६-८० को लागि विभिन्न मित्र राष्ट्रहरूबाट प्राप्त
विषयको छात्रवृत्तिमा मनोनित भएको संख्या यस प्रकार छन् ।

भारत	सिद्ध संख्या
१. एम. बी. बी. एम.	१०
२. सिभिल इन्जिनियरिंग	२०
३. इलेक्ट्रोनिक्स इन्जिनियरिंग	१९
४. मेकानिकल इन्जिनियरिंग	१०
५. आर्किटेक्चरल इन्जिनियरिंग	१
६. माइनिंग इन्जिनियरिंग	४
७. डिप्लोमा इन फरेस्ट्री	९
८. बी. एस्सी. एजी	११
९. बी. एस्सी. मेटरनरी साइन्स	४
	९०

अमेरिकी सरकारद्वारा प्राप्त भारतमा अध्ययनको व्यवस्था भएको छात्रवृत्ति

बी. एस्सी. एजी. इन्जिनियरिंग	४
बी. एस्सी. एजी. स्टार्टअपटक	४
बी. एस्सी. एजी. फिजरीज	३
बी. एस्सी. जनरल एप्रोफेशनल	११
डिप्लोमा इन फरेस्ट्री	२
	२४

यूनेस्कोको संयोजकत्वमा भारतमा अध्ययनको व्यवस्था भएको छात्रवृत्ति

पोष्ट ग्राजुएट डिप्लोमा इन हाइड्रोमेट्री	१
--	---

श्रीलंका

मेडिसिन	१
---------	---

हंगेरी

मेडिसिन

२

रूस

लुमुम्बा विश्वविद्यालय

स्पानुफाथरिंग एण्ड मेन्टेनेन्स अफ मेसिनरी

२

केमिस्ट्री

१

मेडिसिन

१

एग्रोनमी

हस्ती भाषा

१

ज. टेक्निक

१

जियोलोजी

१

५

स्टेट विश्वविद्यालय

मेडिसिन

१०

एग्रोनमी

२

हाइड्रोलिक पावर प्लांट कन्स्ट्रक्शन

४

आर्किटेक्चर

२

इंजिनिअरिंग एण्ड सिविल इंजिनियरिंग

९

वाटर सप्लाई एण्ड सिवेल

६

हाइमे कन्स्ट्रक्शन एण्ड मेन्टेनेन्स

९

ब्रिज एण्ड टनेल

४

एरपोर्ट कन्स्ट्रक्शन

१

क्यामेरा बंधन

१

४०

पश्चिम जर्मनी

सिविल इंजिनियरिंग

२

इंजिनिअर

१

मेडिसिन

२

५

बंगला देश

मेडिसिन

५

सिविल इंजिनियरिंग

८

इलेक्ट्रिकल इन्जिनियरिंग
एप्लाइड इन्जिनियरिंग
अंतरनी साइन्स

३
२
२

२०

पाकिस्तान

सी. डी. एस.
बी. फर्मा

वर्मा

मेडिसिन
फरेट्टी
वैसभिल इन्जिनियरिंग

१

२

३

४

५

६

७

८

९

१०

११

१२

१३

१४

१५

१६

१७

१८

१९

२०

२१

२२

२३

२४

२५

एस० एल० सी० परीक्षा विवरण

नेपाल शिक्षा व्यवस्थामा विद्यालय शिक्षाया प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक गरी तीन तह रहेको छ। विद्यालाई स्तरबद्ध बनाउन प्रत्येक तहको समापती पछि जिल्ला स्तरीय परीक्षा लिने व्यवस्था गरिएको छ। विद्यालय शिक्षाको अन्तिम तह माध्यमिक शिक्षामा जिल्ला स्तरीय परीक्षा पछि एस० एल० सी० परीक्षा लिने गरिएको छ र सो परीक्षा उत्तीर्ण हुने छात्रछात्राहरूलाई मात्र उच्च शिक्षामा प्रवेश गर्ने अवसर दिइन्छ। २०२३ सालदेखि २०३६ साविसम्मको एस० एल० सी० परीक्षामा सम्मिलित भएका विद्यार्थीहरू र उत्तीर्ण प्रतिशतको तुलनात्मक विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ। उक्त विवरण अनुसार परीक्षामा सम्मिलित हुने विद्यार्थीहरूको संख्या क्रमिक रूपमा बढ्दै गइरहेको देखिन्छ। उक्त विवरणलाई अवलोकन गर्दा २०२५ सालमा तयारमा बढी ५९.२% विद्यार्थी उत्तीर्ण भएको र सबभन्दा कम प्रतिशत २०३२ सालमा २२.०% भएको देखिन्छ।

तालिका नं० ११

साल	फल गर्ने संख्या	उपस्थित संख्या	उत्तीर्ण संख्या	उत्तीर्ण प्रतिशत
२०२३	९,३७२	९,२९८	३,६२४	३९.२%
२०२४	१२,४०७	१२,१३४	५,८७१	४८.४%
२०२५	१५,९२७	१५,५९७	८,२९४	५३.२%
२०२६	१७,६६४	१७,१९२	९,२७१	५०.७%
२०२७	१८,३९६	१७,१९२	९,१५७	५०.०%
२०२८	१६,१६७	१५,७७२	५,२६७	३३.४%
२०२९	१६,४८२	१६,२०२	५,८२९	३६.०%
२०३०	२१,७२४	२१,२८६	७,८१३	३६.७%
२०३१	२८,२३५	२७,७२९	११,२५०	४०.६%
२०३२	३३,५१८	३२,७२०	७,२०८	२२.०%
२०३३	३७,४८२	३५,१८९	१०,९३६	३१.१%
२०३४	४२,५५७	४१,००८	१३,९६१	३४.०%
२०३५	५०,३३६	४८,४४३	१३,५११	२७.८%
२०३६	६६,०३७	६३,९८९	१८,७८९	२९.३%

